A. 5076

Hind 100 Emk.

M. Neumanni praktilised keelte-õpetuse raamatud.

Praktiline

Inglise keele õpetus

iseõppijatele ja väljarändajatele.

Täielise väljaütlemise õpetuse, grammatika, ümberpaneku harjutuste, tarviliste kõnelemiste ja valitud sõnastikuga.

Teine trükk.

10675

Tallinnas 1926.

[illegible]

M. Neumann.

Praktiline

Inglise keele õpetus

iseõppijatele ja wäljarändajatele.

Täieliſe wäljalugemiſe õpetuſe, grammatika, ümberpaneku harjutuste, tarwiliſte kõnelemiſte ja walitud ſõnaſtikuga.

Teine trükk.

Tallinnas 1926.

2

Bibliotheca
Universitatis
Tartuensis
(Dorpatensis)
57959

A 5076.

„Edu" trükk, Tallinnas, S.-Kompassi 40.

Inglise keele wäljaräägimine.
(The English Pronunciation).

Inglise tähestik (The English Alphabet).

Inglise keeles tarwitatakse Ladina tähti, ja nimelt järgmises tähestiku korras:

Aa	Bb	Cc	Dd	Ee	Ff	Gg	Hh	Ii	Jj
e	bi	si	di	i	ef	dshi	eedsh	ai	dshe
Kk	**Ll**	**Mm**	**Nn**	**Oo**	**Pp**	**Qq**	**Rr**	**Ss**	**Tt**
ke	el	em	en	o	pi	kju	är	es	ti

Uu	Vv	Ww	Xx	Yy	Zz.
ju	wi	döblju	eks	uai	sed.

Nendest on 5 tähte, nimelt a e i o u, täishealikud eh wokalid (Vowels), teised 21 umbhealikud ehk konsonantid (Consonants). Wiimaste seast luetakse w, sel puhul kui teda sõne algul wälja üteldakse (sagedasti jääb ta ka wälja ütlemata) ka wokalide hulka, mispärast ta nimi „kahekordne u" on. Selle wastu on y sõna algul konsonantide hulgas ja täidab meie aset; sõna lõpul on ta wokal nii kui i.

Suurt tähte kirjutatakse lause algul ja punkti järel. Lause keskel kirjutatakse kõik sõnad weike algustähega, maha arwatud nimed ja sõnake I (ai) mina. Pealkirjades wõib peasõnu soowi korral suure algustähega kirjutada.

Tähtede wäljarääkimine (Pronunciation of Letters).

Wäljarääkimise juures teenivad kõige suuremat tähelpanekut ülemal nimetatud 5 wokali a e i o u, mida oma seisukorra järel teiste tähtede hulgas waheſt tähestiku healtega (mis ülemal tähtede all märgitud), waheſt aga muudetult wälja üteldakſe. Selleks wõib neli põhjusreeglit üles ſeada.

Eſimene reegel. Wokal on lühikene sõna ja silbi algul ja konſonanti eel, nagu:

ab	eb	ib	ob	ub
äb	eb	ıb	ob	öb

Teine reegel. Wokalil on sõna wõi silbi lõpul tähestiku heal:

ba	be	bi	bo	bu
bee	bii	bai	boo	bjuu.

Kolmas reegel. Wokalil on konſonantide wahel olles lühendatud heal:

bab	beb	bib	bob	bub
bäb	beb	bib	bob	böb.

Neljas reegel. Sõna lõpus olew e jääb wälja ütlemata, aga ta awaldab eespool konſonantide wahel olewa wokali peale nii palju mõju, et see oma tähestiku-heale tagaſi ſaab:

babe	bebe	bibe	bobe	bube
beeb	biib	baib	boob	bjuub.

Üksikute tähtede wäljaütlemiſeſt tuleb weel tähel panna:

a wäljarääkimine on üleüldſe nelja sugune: a 1 ehk tähestiku heal = e; a 2 = nii kui pikk a; a 3 = a ja o waheheal; a 4 = a ja ä wahe-heal;

ai ja ay luetakſe rõhuga silpides nagu ää wälja (mitte iialgi „ei“); ilma rõhuta silpides luetakſe ai kui wäga lühikene i wälja; näit. affair (affäär) äri, villain (will'n) ori, kelm;

au ja aw luetakſe nagu o, näit. pause (poos) puhkus, law (loo) ſeadus. Erandina luetakſe ſeda kui lühike a, näit. aunt (ant) tädi, laugh (laff) naerda;

augh on oo sõnades: taught (toot) õpetatud, caught (koot) wangis, slaughter (ſlooter) kakelus; — nii kui af sõnades: draught (draft) rong, laugh (laff) naerda;

age ja iage luetakſe nagu idſh wäga pehmesti, näit. village (willidſh) küla;

a luetakſe lõpuſilbis ate, kui ſee rõhuta on, nagu wäga lühike e wälja, näit. abdicate (äbdiket) lahti ütelda.

b wäljaräägimine on nii kui meilgi; ainult t eeli ja m järel jääb ta waheſt wälja ütlemata, näit. debt (det) wõlg, tomb (tum) haud.

c luetakſe wälja kui k: 1) a, o, u eeli, 2) konſonantide eeli, 3) ſilbi lõpus, nait. cat (kät) kaſs, compare (kompeer) wõrrelda, calculate (kälkjulet) rehkendada; crime (kraim) kuritöö, metallic (mitällik) metalli ſarnane;

c luetakſe kui ſ wälja e, i, y eeli, näit. cider (ſaidõr) õunawiin, censor (ſenſar) tſenſor, cypress (ſaipres) küpreſs; occident (okſident) õhtumaa; waheſt jääb c ka wälja ütlemata, näit. muscle (mõſl) muskul, victuals (wittels) ülespidamiſe ained;

ch luetakſe nagu tſh, mõni kord ka nagu k, näit. chaff (tſhäff) haganad, which (huitſh) miſſugune, Christ (Kraiſt) Kristus, monarch (monark) monarh. Prantſuſe keeleſt wõetud ſõnades luetakſe ch nagu ſh, näit. chagrin (ſhägrin) pahandus;

ce ja ci luetakſe a, e, o eeli kui ſh, näit. ocean (oſhön) okean, precious (preſhös) kallis.

d luetakſe wäga pehmesti wälja, niihästi ſõna alguſel kui ka lõpus.

e jääb mitmeſilbiliſte ſõnade lõputähena wälja lugemata, tema mõjub aga eelmiſe ſilbi wokali peale nii, et ſeda tähestiku-heales wälja ütelda tuleb. Muidu luetakſe e kui i ehk ii wälja, maha arwatud mõned erandid; näituſeks luetakſe e ö-ks r eeli, nagu were (uör) olliwad, ehk ä-ks, nagu where (uär) kus. Ka ſõna keskel jääb e ſagedasti lugemata, nimelt d eeli ja i järel, näit. blamed (blämd) laidetud, carried (kerrid) kantud.

ea luetakſe wälja: 1) ii näit. mean (miin) alatu, tear (tiir) piſar, zeal (ſiil) agarus jne.; — 2) ää, näit. bear (bäär) kandma, swear (ſuäär) wanduda, tear (täär) kiskuda jne.; — 3) aa, näit heart (haart) ſüda, hearth (haarth) lee jne.; — 4) ö, näit. heard (hörd) kuulnud, earl (örl) krahw, earth (örth) maa jne.; — 5) e, näit. ready (redi) walmis, lead (led) tina, zealous (ſellos) agar jne.; — 6) ee näit. break (kreek) murdma, great (greet) ſuur;

ee nagu ii, näit. green (griin) roheline, tree (trii) puu, deep (diip) ſügaw jne.

ei 1) nagu ii, näit. receive (riſſiiw) ſaama, either (iidhör) üks, keegi, inveigle (inwiigl) ahwatleda jne.; — 2) i, näit. forfeit (forfit) trahw, foreign (forin) wõeras jne.; — 3) ää, näit. deign (dään) tahtma, heir (äär) pärija jne.

eo rõhuta lõpuſilbis on wokalid waewalt kuuldawad, näit. pigeon (pidhn) tui, surgeon (ſördſhn) haawaarſt jne.

eo luetakſe: 1) ii, näit. people (piipl) rahwas; — 2) e, näit. leopard (lepp'rd) leopard, jeopardy (dſheprdi) julgustükk; — 3) oo, näit. yeoman (joomän) wabatahtlane jne.; — 4) to, näit. reobtain (riobten) jälle ſaada jne.

eau nagu ju; beauty (bjuti) ilu, beautiful (bjutiful) ilus;

eu ja ew luetakſe nagu ju, rõhuga ſilbides pikalt, rõhuta lühidelt, näit. Europe (Juropе) Euroopa, new (nju) uus;

ew luetakſe weel: 1) nagu uu, näit. drew (druu) tõmbaſin, grew (gruu) kaswaſin; — 2) nagu oo, näit. shew (ſhoo) näidata, strew (ſtroo) puistata;

ey luetakſe wälja: 1) nagu ee, näit. prey (pree) ſaak, obey (obee) ſõna kuulda jne.; — 2) ii näit. key (kii) wõti; — 3) i, näit. journey (dſhörni) teekond, money (mani) raha; — 4) ai, näit. eye (ai) ſilm.

f luetakſe niiſama, nagu muudesgi tuntud keeltes. Ainult ſõnake of ütelbakſe pehmemalt, umbes — ow.

g luetakſe 1) nii kui meiegi g a, o, u eeli, niiſama ſuurema jau konſonantide eeli ja ſõnade lõpus ning wiimaks Saksa keeleſt laenatud ſõnades, näit. game (geem) mäng, glory (gloori) auu, good (gud) hea, guard (gard) waht, leg (leg) jalg, finger (fingör) ſõrm; — 2) nagu kerge dſhi e, i, y eeli, näit. rage (redſh) wiha, giant (dſhaiänt) hiiglane, gymnastic (dſhimnästik) gümnastiline;

gh luetakſe 1) nagu ff ſõna lõpus: cough (koff) köha, enough (inoff) küllalt, laugh (loff) naerda; — 2) jääb täitſa lugemata näit. eight (eet) kaheksa, neighbour (neebör) naaber, night (nait) öö, plough (plou) adra, though (dhoo) ehk küll jne.

h luetakſe niiſama kui Eesti keeles, ſ. o Saksa keeleſt pehmemini. Mõnede ſõnade algul jääb ta ka wälja ütlemata, näit. heir (äär) pärija, herb (erb) rohi, honest (oneſt) õiglane, honour (onnör) auu, hospital (oſpitäl) haspidal, hour (our) tund, humble (ambl) alandlik, humour (jumör) tuju. Nendeſt ſünnitatud ſõnades jääb h ka lugemata.

i luetakſe, nagu põhjusreeglites ja tähestikus ſeletatud: i 1 = ai, i2 = e. Tähestiku heal tuleb ſagedasti aga ka põhjusreegli wastaſelt ette;

ie luetakſe: 1) ai, näit. quiet (kwait) rahuline; — 2) ii, näit. belief (biliif) uſk, field (fiild) põld; — 3) e, näit. friend (frend) ſõber. Waheſt jääb i, nimelt u juures, wälja ütlemata, näit. fruit (fruut) wili.

j luetakſe wokalide ees wälja nagu dſh, näit. jest (dſheſt) nali, joy (dſhöi) rõem.

k luetakſe wälja nagu meilgi, ainult n eeli jääb ta enamasti wälja ütlemata, näit. knife (naif) nuga, knob (nab) nööp, ſõlm.

l luetakſe üleüldiſelt nagu meilgi, aga a ja c, a ja k, a ja f ning a ja m wahel ſõna keskel jääb ta ſagedasti wälja lugemata, näit. falcon (faakn) kull, talk (took) rääkida, walk (uook) jalutada, calf (kaf) wäſikas, calm (kam) rahuline, balm (bam) palſam.

m ja n luetakſe nii wälja kui meilgi; m jääb waheſt n eeli ſõna algul lugemata, kuna n ſõna lõpul m järel alati lugemata jäetakſe, näit. mnemonics (nimonniks) mäletuſe õpetus, hymn (him) hümnus, autumn (otõm) ſügiſe.

o wäljaräägimine on neljaſugune: o 1 = oo, o 2 = u, o 3 = o, o 4 = a. Eſimene on tähestiku-heal.

oa luetakſe nagu oo, näit.: load (lood) koorm, road (rood) tee, oak (ook) tamm. Mahaarwatud mõni ſõna, nagu broad lai, kus o enam lahtiſe ſuuga üteldakſe;

oe nagu oo, näit. doe (doo) põdralehm, foe (foo) waenlane; erandits on mõni ſõna, nagu shoe (ſhuu) king, kus oe uu-ks luetakſe;

oi ja oy luetakſe nagu õi, näit. oil (õil) eli, foible (föibl) nõrkus, boy (böi) poiſs;

oo luetakſe: 1) nagu uu, näit. room (ruum) tuba, boot (buut) ſaabas; — 2) u, näit. book (bukk) raamat, foot (futt) jalg; — 3) oo, näit. door (door) uks.

ow nagu ou, näit. town (toun) linn jne.

p nii kui meilgi; ph nagu f.

q ühes u-ga kui kw, näit. queen (kwiin) kuninganna, quick (kwik) wäledasti jne.

r üteldakſe pehmemini wälja kui meil.

s luetakſe nii kui meilgi terawalt ſõna algul, wokalide ja ſuurema jau konſonantide ees wälja;

sc luetakse a, o, u ja konsonantide eeli nagu sk, näit. scum (skom) waht, scale (skeel) redel jne., aga e ja i eelt luetakse sc kui kõwa s, näit. scent (sent) hais, scissors (sissörs) käärid jne.

sch luetakse: 1) nagu sk, näit. scholar (skalör) koolipoiss, schooner (skunör) kuuner-laew; — 2) nagu s, näit. schism (sism) kiriku-lahutus;

sh on tuttaw susiseja healik (Wene ш), näit. fish (fish) kala, ship (shipp) laew, shriek (shraik) kisa;

ssion luetakse shön (ö waewalt kuuldawalt), näit. passion (päshön) kirg, possession (passeshön) omandus.

t luetakse üleüldiselt nii wälja nagu meilgi. Mõni kord jääb ta, k järel ja konsonandi-kogude hulgas wälja ütlemata, näit. often (offn) sagedasti, castle (kääs'l) loss;

tion luetakse shön, näit. nation (näjshön) rahwas, foundation (foundèshön) põhjendus;

th on Inglise keele iseäraldus, mille täiesti õiget wäljaütlemist kõrwaga peab kuulama. Õieti on see suhiseja heal, t ja s wahepealt, mispäras seda mõnes õperaamas s-ga tähendatakse. Peale selle on tal weel kaks wäljaütlemise wiisi, pehme ja kõwa. Esimest üteldes puudub keel suulakke, teisel pealmiste hammaste otsa. Siin raamatus tähendatakse esimest dh, teist th-ga, näit. father (fadher) isa, authority (oothorriti) autoriteet.

u luetakse kolme moodi wälja: u 1 = ju, u 2 = ö, u 3 = u.

v on meie w, näit. value (wälju) wäärtus, cave (käw) koobas, live (laiw) elus.

w on puudulik konsonant: sagedasti jääb ta wälja ütlemata, wälja üteldes on ta nagu kerge u, näit. answer (änsör) wastus, sword (soord) mõek, who (hu) kes, whole (hool) üsna, which (uitsh) missugune.

x luetakse kui ks, näit. (siks) kuus, perplex (pörpleks) segane, rõhuta silbi lõpul aga nagu gs, näit. exertion (egsörshön) püüe, harjutus, exile (egsail) äraajamine.

y luetakse 1) sõna algul wokali ees kui j wälja, näit. youth (juuth) noorus, yawn (joon) aigutada; — 2) üheksilbiliste sõnade lõpul kui ai, mitmesilbiliste sõnade lõpul kui i, näit. dry (drai) kuiw, fly (flai) lennata; city (siti) linn, transitory (tränsitöri) möödaminew, mysterious (mistiriös) mõistatuslıne.

z luetakse kui üsna pehme ſ, näit. zone (ſoon) wöö, zero (ſiro) null.

Ülepea on wäga raske kõiki wäljaütlemiſi Eesti tähtedega ära tähendada, ſeſt et täiesti kohaſed healikud puuduwad. Seletustes wõib ainult ſinna ligemale näidata, kuna täieliſt ſtumiſt keele tarwitamiſeſt ſaab.

Wahemärkideſt (The Notes of Interpunction).

Ingliſe keeles on 11 wahemärki tarwituſel, mis meie omadega peaaegu ühte lähewad, nimelt:

, comma (kammä) komma,
; semicolon (ſemikolan) ſemikolon,
: colon (ſolan) kolon,
? note of interrogation (noot ow interrogeſhön) küſimiſemärk,
! note of exclamation (noot ow ekſklämeſhön) hüüdmiſemärk,
( ) parenthesis (pärenthiſis) klamrid,
"" quotation (kwoteſhön) jutumärgid,
- hyphen (haifen) ühenduſemärk,
' apostrophe (äpaſtrofi) kustutuſemärk,
— dasch (däſh) möttekriips.

Märkide tarwitamine on üleüldiſelt meie keele ſarnane. Mõned weikeſed erandid harinewad lugemiſe juures warsti ära.

Sõnade jäutus (Partition of Words).

Sõnade ſilpide jäutamiſeks on järgmiſed reeglid olemas:

Eſimene reegel. Kahe wokali wahel olew üksik konſonant luetakſe tagumiſe ſilbi külge, näit. be-get, cho-ral, la-pi-date.

Erandid: 1) Kokkupandud ſõnu ſilbitatakſe nii, et iga ſõna jälle üksikult nähtawale tuleb, näit. nose-gay, tooth-ache, what-ever. — 2) Liſaſilpidega pikendatud ſõnu jäutatakſe nii, et ſõna oma ette terweks jääb, näit. great-er, long-est, long-ing. — 3) Konſonant x jääb ſõna keskel eelmiſe ſilbi külge, näit. lax-ity, prax-is.

Teine reegel. Kaks kõrwu ſeiswat konſonanti jautatakſe teine teiſele poole, näit. em-pire, for-titute, gigan-tic.

Erandid. 1) Kui ſulahealikud (l, m, n, r) wäljaütlemata e-ga ühes on, ſiis jääwad konſonantid ühte, näit. a-ble, lu-

cre. — 2) Seesama lugu on ka kokkupandud konsonantidega: ch, ph, th, mis ühtlasi tagumise silbi külge kätwad, näit. ba-chelor, gra-phic, mo-ther. — 3) Lisasilp lahutatakse sõnatüwist ära, näit. content-ed, ash-es, lion-ess.

Kolmas reegel. Enam kui kahe konsonandi juures jääb üks esimese, teised tagumise silbi külge, näit. bun-dle, gen-tle.

Erand. Kui aga esimesed kaks konsonanti nc on, siis jäämad need lahutamata, näit. subjunc-tive, distinc-tion.

Neljas reegel. Et „tumm" e silpi ei sünnita, siis ei wõi teda ükskinda ega ka eelmise konsontiga eelmiseks silbiks ära lahutada. Selle järel on sõnad: house, wine, give jne. ühesilbilised. Samuti ka kokkupandud sõnades: peaceable jne.

Erand. See reegel kautab oma tähenduse, kui e mõne lisanduse mõjul wälja tuleb lugeda, näit. hou-ses, prin-ces.

Sõnade toonitus (Accent of Words).

Sõnade toonituse ehk rõhu kohta ei ole kindlaid reeglid olemas. Siin raamatus tähendame rõhku kas tähe peal olewa rõhumärgi wõi sõna wahel olewa ' märgiga.

Kahesilbilistel sõnadel on rõhk waheti esimese, waheti tagumise silbi peal, näit. ábbot (ä'bböt) abt, bárley (ba'rli) odra. chílly (tshi'lli) külm, dítty (di'tti) laul, ignìte (ignait') süüdata, distúrb (distör'b) segada, belów (biloo') all, remàin (rimä'n) jääda, sincére (sinsir') õiglane.

Kolmesilbilistel sõnadel on rõhk enamasti esimese silbi peal, waheti harwasti teise, ja weel harwemini kolmanda silbi peal, näit. váliant (wä'ljänt) wahw, tàlkative (to'kätiw) jutukas, míracle (mi'räkl) ime jne; — selle wastu aga etérnal (ite'rnäl) igawene, pomàtum (pome'töm) pomad, tobácco (tobä'ko) tubakas, jne., ja wiimaks: enginèer (endshinir') insener, picturésque (piktjure'sk) maaliline jne.

Nelja- ja enamsilbilistel sõnadel on rõhk enamasti teise silbi peal, sagedasti ka — kui silpisi sõnas üle nelja — keskmise silbi peal, harwasti esimese, ja weel harwemini wiimase silbi peal, näit. abílity (äbi'liti) suutmine, captívity (käpti'witi) wangipõlw, oríginal (ori'dshinäl) algupäraline, benefáctor (benifä'ktör) heategija, àgriculture (ä'griköltshör) põllutöö, óvercredulous (o'wörkredjuiös) kergeusuline, misunderstànd (misöndörstä'nd) walestı mõista jne.

Kokkupandud sõnadel on rõhk sagedasti tüwisõna peal, ja nimelt selle samas silbi peal, mis sel sõnal ükskultgi seistes toonitatud on, näit. as-sóciate (äsʃo'ʃhiet) osawõtja, in-éxplicable (in-e'ksplikäbl) seletamata, fáthom-less (fä'dhöm-les) põhjendamata, cústom-house (kö'stöm-haus) tolliamet, páncake (pänkeek) pann-kook jne.

Kõne-osad (Parts of Speech).

Inglise keele sõnad jaotatakse järgmistesse kümnesse liiki:

1). Suguſõna ehk artikel (article = artikl): the (dhe), a, (ä), an (än).

2. Peaſõna (noun substantive = noun sa'bſtäntiw): horse (hors) hobune, seal (siil) pitser, title (taitl) tiitel, nimi.

3. Omaduſeſõna adjective = ä'djektiw): young (jang) noor, red (red) punane, happy (hä'ppi) õnnelik.

4. Arwuſõna (numeral = nju'merål): one (uon) üks, two (tu) kaks, a hundred (ä ha'ndred) saba, the first (dhe förſt) esimene, the second (dhe se'könd) teine.

Aſeſõna (pronoun = pro'nun): I (ai) mina, thou (dhou) sina, my (mai) minu, this (dhis) see.

6. Ajaſõna ehk teguſõna (verb = werb): sleep (sliip) magada, die (dai) surra, negociate (nigoſhiet) äri ajada.

7. Määraſõna (adverb = ä'dwerb): where (huer) kus, aloof (äluf') kaugel, well (uell) hästi.

8. Eesſõna (preposition = prepoſi'ſhön): in (in) sees, through (thru) läbi, with (uidh) ühes.

9. Sideſõna (conjunction = konjö'nkſhön): and (änd) ja, but (bat) aga, or (or) ehk.

10 Hüüdsõna interjection = interje'kſhön): ah ah! fie (fai) ptüi! peace (piis) rahu!

Suguſõna (The Article).

Inglise keelel on kaht liiki suguſõna: 1) kindel ja 2) määramata.

Kindel artikel (article definite = a. de'finit) an the kõigi kolme sugu kohta ainsuses ja paljuses.

Määramata artikel on a kõigi kolme sugu kohta. Kui aga järgnew nimisõna wokaliga või wäljalugemata h-ga algab, siis on artikliks an.

Et Ingliſe keelel õieti beklinatſioni ei olegi, ſiis muudetakſe ka artiklitgi ainult ſellega, et genitiw-muutele of (ow) ja datiw-muutele to (tu) ette liſatakſe, näit.:

Kindel ſuguſõna.	Määramata ſuguſõna.
Nominatiw (kes = muude)	the
Genitiw (kelle = muude)	of the
Datiw (kellele = munde)	to the
Akkuſatiw (keda = muude)	the

	a
	of a
	to a
	a

Peaſõnade ſuguſt (The Gender of Nouns).

Peaſõnade juures on kolme asja waja tähele panna: ſugu (gender = dſhe'ndör), arwu (number = na'mbör) ja lõppu (cases of declension = keſis ow dikle'nſhön).

Suguſt on kolm: 1) masculine (mä'skjulin) meeste-, 2) feminine (fe'minin) naiste- ja 3) neutre (nju'ter) asjaſugu.

Meeste- ehk iſaſtſugu on kõik meesterahwa nimetuſed, nagu: father (fa'dher) iſa, brother (brö'dhör) wend, son (ſön) poeg jne., naiste- ehk emaſt ſugu kõik naisterahwa nimetuſed, nagu: mother (ma'dhör) ema, daugther (do'tör) tütar, sister (ſi'stör) õde jne. Kõik muud ſõnad on asja-ſugu, mille hulka ka laste nimetuſt arwatakſe, kui nende ſugu pole tähendatud.

Sellel kindlal reeglil on erandiks, et luulekeeles iſikutena kirjeldatud asjadele ka nende nimede järel ſugu mõteldakſe. Selle „allegoriliſe ſugu-mõiste" järel on the sun (ſan) päike, the star (ſtar) taewatäht — meeſteſuguſt, the moon (mun) kuu — naiſteſuguſt, taewatähed oma nimede järel kas meeſte wõi naiſteſuguſt. — Meeſte-ſuguſt on weel: the death (deeth) ſurm, fanaticism (fänä'tiſiſm) märatſus, sleep (ſlip) uni, love (löw) armastus jne., naiſteſuguſt ſelle wastu: nature (ne'tjur) loodus, fortune (fo'rtſhön) õnn, hope (hoop) lootus, chastity (tſhästiti) kaſinus, religion (rili'dſhön) uſk; ſiis ka paikade nimetuſed, mis õrnuſt ja ilu tähendawad. — Mägede, merede ja jõgede nimed, mis wägewuſt ja ſuuruſt tähendawad, on meeſteſuguſt.

Meeſte-ſugu ſõnadeſt ſünnitatakſe naiſte-ſugu ſõnu kahel wiiſil:

1. Lõppude ess, ix, ine juurdeliſamiſega, näit.:

actor (a'ktör) näitleja	actress (ä'ktres) näitlejanna
auditor (o'ditör) kuulaja	auditress (o'ditres) kuulajanna
author (o'thör) k.rjanik	authoress (o'thöres) naiskirjanik

baron (bä'rön) parun
benefactor (benifä'ktr) heategija
chanter (tſhä'nter) laulja
commander (kamma'nder) käskija
conductor (ko'ndöktör) juhtija

count (kount) krahw
director (dire'ktör) doktor
doctor (do'ktör) doktor
duce (djuk) hertſog
elector (ile'ktör) kuurwürſt
emperor (e'mperör) keiſer
executor (ekſikju'tör) täitja
founder (fou'ndör) aſutaja
giant (dſhai'änt) hiiglane
god (god) Jumal
heir (eer) pärija
hero (hi'ro) kangelane
host (hooſt) peremees
jew (dſhjuu) juut
lion (lai'ön) lõwi
leopard (le'pörd) leopard
marquis (ma'rkwis) markii

mayor (me'ör) pürjermeister
mediator (mi'dietör) ſobitaja
negro (ni'gro) neeger
panther (pä'nthör) panter

peer (piir) pair
poet (po'et) luuletaja
priest (priiſt) preester
prince (prins) prints
proprietor (proprai'itör) omanik
shepherd (ſhe'ppörd) karjane

songster (ſo'ngſtör) laulja
sultan (ſö'ltän) ſultan
testator (teste'itör) pärandaja

baroness (bä'roneſ) paruniproua
benefactress (benifä'ktreſ) nais h.
chantress (tſhä'ntreſ) lauljanna.
commandress (kamma'ndreſ) käskijanna
conductress (ko'ndöktreſ) juhtijanna
countess (koun'teſ) krahwinna
directress (dire'ktreſ) direktritſe
doctress (do'ktreſ) doktoriproua
duchess (dö'tſheſ) hertſoginna
electress (ile'ktreſ) kuurwürstinna
empress (e'mpreſ) keisrinna
executrix (egſe'kjutriks) täitjanna
foundress (fou'ndreſ) aſutajanna
giantess (dſhai'äntes) naishiiglane
goddess (go'deſ) jumalanna
heiress (ee'riſ) naispärija
heroine (he'roin) naiskangelane
hostess (hoo'ſteſ) perenaine
jewess (dſhjuu'eſ) juudi naine
lioness (lai'öneſ) emane lõwi
leopardess (le'pördeſ) em. leop.
marchioness (ma'rtſhöneſ) markiiſe
mayoress (me'öreſ) pürjerm. proua
mediatrix (mi'dietriks) ſobitajanna
negress (ni'greſ) neegri naine
pantheress (pä'nthöreſ) emane panter
peeress (pii'reſ) pairi proua
poetess (po'iteſ) luuletajanna
priestess (prii'ſteſ) preestrinna
princess (pri'nſeſ) printſeſs
proprietress (proprai'itreſ) naisomanik
shepherdess (ſhe'ppördeſ) naiskarjane
songstress (ſo'ngſtreſ) lauljanna
sultaness (ſö'ltäneſ) ſultanianna
testatrix (teste'triks) pärandajanna

tiger (tai'gör) tiiger
traitor (tre'tör) äraandja
tyrant (tai'ränt) tirann
victor (wi'ktör) wõitja
viscount (wai'kount) linnakrahw

votary (woo'täri) auustaja

tigress (tai'greß) emane tiiger
traitress (tre'treß) äraandjanna
tyranness (ti'räneß) naiß-tirann
victress (wi'ktreß) wõitjanna
viscountess (wai'kountes) linnakrahwinna

votaress (woo'täreß) auustajanna

Selle wastu aga:

Czar (ſaar) tſaar
don (don) don
seignior (ſi'njör) herra

czarina (ſä'rinä) tſaari proua
donna (do'nna) donna
seigniora (ſi'njora) proua

2. Iſeäraliſe ſõna läbi, näit.:

bachelor (bä'tſhilör) noormees
boy (böi) poiſs
bridegroom (brai'dgrum) peigmees
bull (bull) härg
cock (kokk) kukk
colt (kolt) täkut-wars
dog (dog) koer
drake (dreek) iſa-part
earl (örl) krahw
gander (gä'ndör) iſa-hani
hog (hog) ſiga
husband (ha'sbönd) abikaas
king (king) kuningas
lad (läd) poiſs
lord (lord) herra, lord
male (meel) mees, tſane
man (män) mees
master (ma'stör) herra

milter (mi'ltör) niiſa-kala
nephew (ne'fju) onupoeg
ram (räm) oinas
Sir (ſör) mu herra!
sloven (ſlö'wn) räpune mees
stallion (ſtä'ljön) täkk
steer (ſtiir) wärſs

maid (meed), spinster (ſpi'nstör) neiu
girl (görl) tüdruk
bride (braid) pruut
cow (kou) lehm
hen (hen) kana
filly (fi'lli) märat-warſs
bitch (bitſh) emane koer
duck (dök) ema-part
countess (kou'ntes) krahwinna
goose (gus) ema-hani
sow (ſou) emis
wife (uaif) abikaaſa
queen (kwiin) kuninganna
lass (läs) tüdruk
lady (le'di) proua, daame
female (fi'mel) naine, emane
woman (uu'mön) naine
mistress (mi'striß) proua, miss preili

spawner (ſpo'nör) marja-kala
niece (niis) onutütar
ewe (juu) utt
Madam (mä'döm) madam!
slut (ſlöt) räpune naisterahwas
mare (meer) mära
heifer (he'för) mullikas

swain (ſuen) poiſike — nymph (nimf) plika
wether (ue'dhör) oinas — sheep (ſhiip) lammas
widower (ui'doör) leſk mees — widow (ui'do) leſk naine.

Neil kordadel, kus ſugumahedel iſeäraliſi nimetuſi ei ole, aitab Ingliſe keel ennaſt ſellega, et täiskasvanud meeste ja naiste iſikutele man, woman, maid ette pannakſe, lastel ja oſalt loomadel aga male ja female; loomade nimedel pannakſe ka kolmanda perſoni iſikliſi aſeſõnu he (hi) she (ſhi) (tema) ühenduſe-märgiga peaſõna ette.

Sugumahe tähenduſeks teatud loomade juures tarvitatakſe weel järgmiſi ettepandawaid nimetuſi: Iſane dog ja emane bitch kõigil koerte-ſugu loomadel; buck (bök) ja doe (do) punakarwalistel metsloomadel; cock ja hen lindudel, mis kiskujad ega wee-linnud ei ole. Jack (dſhäk) tarwitatakſe iſeäranis iſaste eeslite ja jäneste tähendamiſeks, näit. jack-ass (dſhäk-äſs) iſane eeſel, jack-hare (dſhäk-heer) iſane jänes.

Tähendatud juhtumiste kohta olgu järgmiſed näituſed antud:

man-servant (ſö'rwent), servant-man } teender — maid-servant, servant-maid } tüdruk
male-child (tſhaild) poiſs-laps — female-child tütar-laps
male-cousin(kö'ſn)weike onupoeg — female-cousin weike onutütar
male-cat (kät), he-cat, tom-cat } iſane kaſs — female-cat, she-cat } emane kaſs
dog-fox iſane rebane — bitch-fox emane rebane
buck-rabbit (rä'bit) kodujänes — doe-rabbit emane kodujänes
cock-sparrow (ſpä'rro) warblane — hen-sparrow ema warblane
cock-pigeon tuike — hen-pigeon emane tuike
pea-cock (pii-kok) pfou — pea-hen emane pfou
he-ass iſa eeſel — she-ass emane eeſel
he-bear (beer) iſane karu — she-bear emane karu
he-wolf (ulf) iſane hunt — she-wolf emane hunt
man-cook (kuk), cook-man } kokk — woman-cook, cook-woman } köögitüdruk
orphan-boy (o'rfän) waene-laps — orphan-girl waene tütarlaps

Peaſõnade paljuſe ſünnitus (The Number of Nouns).

Hariliſelt ſünnitatakſe paljuſt ſellega, et peaſõna ainuſele s juurde liſatakſe, näituſeks hand (händ) käſi, hands känd;

head (hed) pea, heads peab; horse (hors) hobune, horses hobuſed.

Algusliſelt „tumm“ e luetakſe kahe ſiſiſeja healiku wahel (ce, ge, se, ze) nagu lühike i wälja, ſeſt et muidu wälja lugedes ainſuſele ja paljuſele wahet ei ſaaks; niiſuguſel ſõnal on ſiis paljuſeks üks ſilp rohkem, näit. hedge (hedſh) kaswaw aed, hedges (hedſhis) kaswawad aiad, chance (ſhäns) juhtumus, chances juhtumuſed, change (tſhendſh) muudatus, changes muudatuſed, case (kees) olu, muude, cases olud, maze (mees) ekſikäik, mazes ekſikäigud jne.

Kui peaſõna ainſuſes ſiſiſeja healiku ch, s, sh, ss, x, peal lõpeb, ſiis liſatakſe paljuſes es juurde, näit. box (boks) ſahtel, boxes ſahtlid, ass eeſel, asses eeslid, bunch (bönſh) kimp, bunches kimbud, genius (dſhi'niös) geenius, geniuses geniuſed jne. Kus aga ch nagu k wälja luetakſe, ſeal pannakſe temale paljuſes ainult s külge, näit. monarch (mo'nark) monarh, ainuwalitſeja, monarchs monarhid.

Kui peaſõna o peal lõpeb, ſiis on paljuſes pikenduſe päraſt lõpp es, näit. cargo (ka'rgo) laewakoorm, cargoes laewakoormad. Erandiks on: nuncio (nö'nſhio) paawõti ſaadik, punctilio (pünktiljo) auupunkt jne., mis ainult s juurde wõtawad.

Peaſõnad f wõi fe peal muudawad paljuſes ſelle f wõi fe ves-iks, näit. calf (kaf) waſikas, calves (kawis) waſikad, knife (naif) nuga, knives (naiwes) nuad jne.

Erandiks on peaſõnad ief, ff, rf ja oof peal, mis ainult s külge wõtawad, näit. proof (pruf) proow, proofs proowid, muff (möf) muhw, muffs muhwid, chief (tſhiif) käskija, chiefs käskijad, dwarf (duorf) härjapõlwlane, dwarfs härjapõlwlaſed.

Thief (thiif) waras on paljuſes thieves; staff (ſtäf) kepp — staves; coif (koif) pigimüts — coifs; gulf (gölf) merelaht — gulfs; strife (ſtraif) tüli — strifes.

Sõnade juures, mis y peale lõpewad, on tähel panna, kas ſelle y ees w o k a l wõi k o n ſ o n a n t ſeiſab. Eſimeſel puhul jääb paljuſes y alles ja tale liſatakſe aga s külge, näit. key (kii) wõti, keys (kiis) wõtmed; play (plee) mäng, plays (plees) mängud. Teiſel puhul muudetakſe y — ies-iks, näit. fly (flai) kärbes, flies (fliis) kärbſed. — Peale nende on weel mõned ſõnad ey peal olemas, mis ſeda ies-eks muudawad: galley (gä'lli) galeer, paljus: gallies; valley (wä'lli) org, pal.: vallies; monkey (mö'nki)

ahw, pal.: monkies; ſiisgi kirjutatakſe enamasti: galleys, valleys, monkeys.

Järgmiſed peaſõnad ſünnitawad oma paljuſt reegli wastaſelt:

child (tſhaild) laps	paljus:	children (tſhi'ldrn) lapſed
man (män) mees	"	men (men) mehed
woman (uumön) naine	"	women (ui'mön) naiſed
ox (oks) härg	"	oxen (o'kſen) härjad
die (dai) mürfel	"	dice (dais) mürflid
louse (lous) täi	"	lice (lais) täid
mouse (mous) hiir	"	mice (mais) hiired
foot (futt) jalg	"	feet (ttit) jalad
tooth (tuth) hammas	"	teeth (tiith) hambad
penny (penni) penni	"	pence (pens) pennid (raha,) ehk ka pennies.

Brother (brö'dhör) wend, on perekonna-liikme tähendusega paljuſes korraliſelt brothers; kui ta aga mõnda wennastuſeliiget tähendab, ſiis on ta paljus: brethren (bre'thren).

Peaſõnad, mis man peal lõpewad, muudawad ſelle — kui nad tõesti Ingliſe keele kokkupandud ſõnad on — nagu iſeſeiswa ſõna men-iks, näit. Englishman (i'ngliſhmän) inglane, palj: Englishmen. — Kus aga man lahutamata ſõna ſilp on, ſeal tehtakſe paljuſt korraliſelt, näit.:

German (dſhe'rmän) ſakslane	paljus:	Germans
Roman (ro'män) roomlane	"	Romans
Mussulman (mö'ſſölmän) muhamedlane,	"	Mussulmans
Ottoman (o'ttomän) türklane,	"	Ottomans
cayman (ke'män) krokodill,	"	caymans
talisman (ta'lismän) nõiariiſt,	"	talismans.

Mõned wõerasteſt keelteſt laenatud ſõnad ſünnitawad oma paljuſt algukeele järel, näit.:

beau (boo) uhkuſtaja	paljus:	beaux
bureau (bju'ro) büroo	"	bureaux
Monsieur (monſju'r) herra	"	Messieurs (me'ſhörs)
simile (ſi'mili) wõrdlus	"	similes
automaton (oto'mäton) automat	"	automata
crisis (krai'ſis) pöörepunkt	"	crises
erratum (erre'tõm) trükiwiga	"	errata
genius (dſhi'niös) kaitſewaim	"	genii
genus (dſhi'nös) ſugu	"	genera (dſhe'nerä)

radius (re'diös) radius — paljus: radii
seraph (ſe'röf) ſerafim — „ seraphim
stamen (ſte'men) tolmukas — „ stamina
stratum (ſtre'töm) kiht — „ strata.

Index (i'ndeks) register, on paljuſes indexis; ſelle waſtu aga index algebra ſuurus — indices.

Mõned peaſõnad jäävad ainſuſes ja paljuſes muutmata, näit.:

deer (dier) põder
business (bi'znes) äri
people (ptipl) rahwas
swine (ſuain) ſiga
sheep (ſhiip) lammas
news (njuus uudis, ajaleht
means (miins) abinõuu
pains (peens) piin
income (i'nkam) ſiſſetulek
progress (pro'gres) edu
salmon (ſä'lmön) lõhekala
knowledge (no'lledſh) teadmine
pair (peer) pair
the Japanese (dſhäpäni'z) japanlane
the Portuguese (po'rtugis) portugal-
the Chinese (tſhaini'z) hiinlane [lane
the Swiss (ſuis) helwetslane
the Calabrese(käläbri'z) kalabrialane
the Milanese (mi'länis) milanolane
the Albanese (älbe'nis) albanlane
the Viennese (waieni'z) wienlane
theAragonese(äragõ'nis)aragonlane

ja n. e. rahwaste ja uskude nimeſt, mis ese peal lõpewad.

Palju ſõnu tarwitatakſe ainult paljuſes, näit.:

alms (ams) armuand
annals (ä'nnälz) aastaraamat
arms (arms ſõjariistad
ashes (ä'ſhis) tuhk
assets (ä'ſſets) ſurnu pärandus
bellows (be'llus) lõets
billiards (bi'ljördz) pilliard
bowels (bou'elz) ſiſekond
breeches (bri'tſhis pükſid
chaps (tſäps) lõualuu [koda
Commons (ko'mmönz) alam-
colours (kö'llörs) lipp
desmesnes (desmi'nes) maa-
dregs (dregs) pärm [omandus
entrails (e'ntrils) ſiſu
environs (enwai'röns) ümbrus
espousals (ispou'ſälz) kihlus
firearms (fai'rarms) tuleriiſt
gaiters (ge'törs) gamaſſid
gallows (gä'llös) wõllas
goods (guuds) kraam
greens (griins) keeduwili
hatches (hä'tſhis) laewaluuk
horsetrappings (ho'rsträpings)
hobuſeriistad
landforces (ländfo'rſis)maawägi
lungs (langs) kopſud
manes (mee'nis) ſurnu waim
materials (mäti'riälz) ollus
measles (miiſ'lz) leetrid
mechanics (mikä'nikz) mehanik
moveables (mu'wäbl's) liikuw
wara [duſed
necessaries (ne'ſesſeris) tarwi-
nuptials (nõ'pſhälz) pulmad
oats (oots) kaerad
politics (po'litiks) riigtkunſt
smallpox (ſmo'lpaks) rõuged

scissors (ſi'sſörs) käärid
shackles (ſhä'klis) köidikud
spatterdashes (ſpä'ttördäſhis) gamaſhid
stairs (ſtäärs) trepp
summons (ſa'mmöns) kohtukutſe
sweepings (ſui'pings) pühked
tidings (tai'dings) uudiſed
tithes (tai'dhis) kümnus
tongs (tangs) tangid
vespers (we'spörs) õhtuſöök
victuals (witt'ls) elu tarwituſed
wages (ue'dſhis) palk — ja palju muid weel.

Means, alms, pains ja news wõiwad niihästi ainſuſe kui ka paljuſe tähenduſega ſeista, ilma et nad lõpu s kautakſiwad. Ashes tähendab „tuhk," ash ſellewastu — haab; ſagedasti kirjutatakſe aga ka ash — tuhk tähenduſega. Summons on niihästi ainſus kui ka paljus. — Kui teadusteſt ics lõpuga tahetakſe ainſuſt näidata, ſiis pannakſe ette ſõnad: the science of (the ſai'ens ow), näit. the science of politic riigikunſt, politika teadus.

Rahwaste nimed, millel lõpuſilp man on, ſünnitawad paljuſt ſelle ſilbi wäljajätmiſega, kuna ſõnal ikka ſiis kindel artikel ees ſeiſab. Peaſõna aſemel tarwitatud omaduſeſõna jääb paljuſes muutmata. Näit.: hollandlaſed the Dutch (dötſh); prantslaſed the French (frensh). See paljuſe-worm tähendab t e r w e t r a h w a ſt, kuna man lõpuga ſünnitatud paljus üksikut iſikute ſalka ſelleſt rahwaſt tähendab.

Mitmel peaſõnal on ainſuſes ja paljuſes kummagi oma tähendus, näit.:
arm käewars; arms käewarred, ſõjariistad, wapid;
ash haab; ashes haawad, tuhk;
breech (britſh) kruwi; breeches kruwid, püksid;
cloth (klath) kangas, lõuend; clothes walmisriided;
colour (kö'llör) wärw; colours wärwid, lipp;
compass (kö'mpäs) ümbrus; compasses sirkel;
head (hed) pea, mõistus; heads pead, peatükid;
heart (haart) süda, julgus; hearts südamed (ainult);
light (lait) walgus; lights kops (looma-);
quarter (kwo'rtör) neljandik; quarters korter.

Peaſõna lõpud ja muuted (Cases of Declension).

Niiſuguſt sõna-muutmiſt, nagu ſeda teistes keeltes kas lõppudega wõi artiklitega ette tuleb, ei ole Ingliſe keeles olemas. Maudete wahet tehakſe ainult ſõnakestega: of ja to.

Erandiks on aga wanaſt päritud „Saksa genitiw“, milleſt alamal näituſed järgnewad.

Päris Inglise deklinatſionil — olgu muudetawad ſõnad artikliga wõi ilma — on järgmiſed neli muudet:

1. Nominatiw (kes = muude);
2. Genitiw (kelle = muude) eesſõnaga of;
3. Datiw (kellele = muude) eesſõnaga to;
4. Akkuſatiw (keda = muude).

Nominatiw näitab pea asja wõi peaiſikut (ſubjekt) lauſes, temaga ei ühendata eesſõnaſt, ta ſeiſab küſimiſe peale: kes wõi mis?

Genitiw näitab omandamiſt ja asjade olukorda üksteiſe wastu, ning ſeiſab küſimiſe peale kelle, mille?

Datiw näitab iſikut wõi asja, kelle tarwis ajaſõnaga tähendatud tegewus wõi kannatus ſünnib, ja ta ſeiſab küſimiſe peale: kellele, millele?

Akkuſatiw näitab lauſe ſihituſt (objekti), kelle kohta nominatiwi tegewus käib, ja ta ſeiſab küſimiſe peale: keda, mida?

Nimetatud „Saksi genitiwi“ ſünnitatakſe nii, et peaſõna nominatiwile 's külge liſatakſe, näit. The girl's dream (drim) (neiu unenägu) The dream of the girl aſemel. — Paljuſes, kus s muidugi lõpuks on, kirjutatakſe „Saksi genitiwi“ tundemärgiks ainult märgike ' järele, näit. The emperors' of Russia and Germany alliance (Wene ja Saksa keisrite leping) The alliance of the emperors of Russia and Germany aſemel. Niiſuguſt genitiwi tarwitatakſe ſeal, kus kõne ilustamiſeks ſõnakeſt of ei taheta liig ſagedasti korrata. Eesti keele omastawa muute tarwitamiſega läheb ta kaunisti ühte.

Muudete näituſed.

A. Kindla artikliga.

	Ainſus.		Paljus.	
Nomin.	the father	iſa	the fathers	iſad
Genit.	of the father / the father's	iſa	of the fathers / the fathers'	iſade
Datiw	to the father	iſale	to the fathers	iſadele
Akkuſ.	the father	iſa	the fathers	iſaſt.

B. Määramata artikliga.

	Ainsus.	Paljus.
Nom.	a mother (keegi) ema	mothers emad
Gen.	{ of a mother / a mother's } ema	{ of mothers / mothers' } emade
Dat.	to a mother emale	to mothers emadele
Akk.	a mother ema	mothers emasi.

D. Nimede muutmine ilma artiklita.

Nom. Shakespeare
Gen. of Shakespeare ehk Shakespeare's
Dat. to Shakespeare
Akk. Shakespeare.

Eluta asjade juures, kui neid elusatena ei ole mõeldud, ei või Saksi genitiwi tarwitada, näit: The reward of virtue (the riuõ'rd ow we'rtju) wooruse palk; mitte aga: virtue's reward. — See reegel sallib aga erandit aja-arwude ning maade, linnade, mägede, jõgede ja ilmakehade nimetuste juures, kus Saksi genitiw ette wõib tulla, näit.: A week's wages (ä utiks uedshis) nädala palk, England's ministers Inglise ministrid, the sun's rays (rees) päikese kiired.

Kui peasõna paljuses mõne muu tähe peal lõpeb, siis lisatakse Saksi genetiwi tarwitamise puhul 's juurde nagu ainsusesgi, näit. The children's cries laste kisa.

Kui nimi või seltsisõna ainsuses sisseja tähe peal lõpeb, siis on rohkem wiisiks üksinda seiswa apostrohwi asemel 's kirjutada, näit. The fox's cunning (könning) rebase kawalus, St. James's Palace (Dshems pä'les) St. Jamesi palee. Liig pika lause juures on parem ikka genitiwi märki tarwitada.

Kui mingi asi mitme isiku ühiseks omanduseks on, siis pannakse 's wiimase nime külge, näit. The mother and sister's bookcase (buk-kees) ema ja õe raamatukapp. — The mother's and sister's bookcase asemel, mis tähendab, et emal ja õel kummalgi oma raamatukapp on.

Mitme ühtlaselt genitiwis seiswa sõna juures pannakse 's wiimase külge, näit: The late king of Spain's daughter Hispania wiimase kuninga tütar. Siin käiwad sõnad: late (leet) wiimase. king kuninga, Spain Hispania – kõik ühise genitiwi alla.

Mitut üksteisele järgnewat genitiwi wõib kas of-ga wõi s-ga sünnitada; siisgi on ilusam, kui nad üksteisega wahelduwad, näit.: The fortune of the wife of my brother, wõi: My

brother's wife's fortune ; kõige parem on aga : The fortune of my brother's wife (the fo'rtſhön ow mai brö'dhörs ueif) minu wenna naiſe õnn.—Otſustajateks on lühedus ja hea kõla.

Waheſt tarwitatakſe mõlemaid genitiwiſi ühtlaſt. See ſünnib ometi ainult ſõnade a, an, this, that, those järel, näit. : This friend of my father's ſee minu iſa ſõber ; a friend of my father's, wõi : one of my father's friends.

Maadeteaduſe nimedel — maha arwatud jõgede nimed — ſeiſab of järgnewa pärisnime ees ; niiſama ka kaalu, mõõdu ja koguarwude juures, näit. : The kingdom of Great Britain (the ki'ngdöm of Greet Britän) Suur-Britania kuningriik ; The city of Edinburgh Edinburgi linn jne. Siis weel : A pound of sugar (ä pound ow ſhu'ghör) nael ſuhrut, a quire of paper (ä kwair ow pe'pör) raamat paberit, a bottle of wine (ä batl ow uain) pudel wiina jne.

Of pannakſſe wiimaks ka ſuurte arwude juurde, kui neile peaſõna genitiwis järgneb, näit : Thousands of men tuhandeb inimeſt ; a Million of Dollars miljon dollarit jne. Kordarwude juures, mis kuupäewa tähendawad, ſeiſab ſamuti of näit. : The thirteenth of August kolmasteistkümnes augusti (päew).

Genitiwi aſemel tarwitatakſe Ingliſe keeles waheſt ka datiwi, kui peaſõna mingit ſuguluſt, ſõpruſt, ihaldust, waenu wõi wastastikuſt ſeiſukorda awaldab, näit. : He is a father to the poor tema on waeste iſa, ſ. o. ta on iſaks waestele.

Harjutuſed I.

Peaſõna artikliga ja ilma.

England (i'ngländ) Inglismaa
The English (i'ngliſh) inglaſed
father (fa'dher) iſa
mother (ma'dhör) ema
son (ſön) poeg
child (tſhaild) laps
empire (e'mpair) riik
officer (o'ffiſör) ohwitſer
soldier (ſo'ldſhör) ſoldat
horse (hors) hobune
animal (ä'nimöl) loom
heaven (hewn) taewas
ancient (e'nſhent) wana

obligation (oblige'ſhön) kohustus
work (wörk) töö, tegu
buck-wheat (bök-huit) tatar
house (haus) maja
room (rum) maja
study (ſtö'di) töötuba
garden (ga'rdn) rohuaed
table (teebl) laud
chair (tſhäär) tool
book (buk) raamat
paper (pe'pör) paber
pen (pen) ſulg
knife (naif) nuga

fork (fork) kahwel
powerful (pou'örful) wägew
generous (dshe'nerös) suuremeelne
useful (ju'sful) kasulik
fine (fain) ilus
bad (bäd) paha
new (nju) uus
my (mai) minu
that (dhät) see
dead (ded) surnud
lost (lost) kadunud
polished (po'lishd) poleritud
wounded (wu'nded) haawatud
to be sold (tu bi sold) müüa
will be cheap (uill bi tshtip) läheb odawaks
has been sold (häs biin sold) on müüdud
is (is), are (ar) on
was (uos) oli
in (in) sees, -s
and (änd) ja.

1. England is a powerful empire. 2. The English are generous. 3. Horses are useful animals. 4. That is an obligation. 5. The book of the child is fine. 6 The mother and child are dead. 7. The house and garden are to be sold. 8. A horse of my father's has been sold. 9. That is the father and son's study. 10. The father, mother and child are in the room. 11. The paper and pen are bad. 12. The knife and fork are lost. 13. The tables and chairs are polished. 14. The officer and soldiers are wounded. 15. That is a useful work. 16. The new buck-wheat will be cheap. 17. Socrates was a father to Alcibiades. 18. The Elysium was the heaven of the ancients.

Tõlge. 1. Inglismaa on wägew riik. 2. Inglased on suuremeelsed. 3. Hobused on kasulikud loomad. 4. See on kohustus. 5. Lapse raamat on ilus. 6. Ema ja laps on surnud. 7. Maja ja rohuaed on müüa. 8. Minu isa hobune on müüdud. 9. See on isa ja poja töötuba. 10. Isa, ema ja laps on tuas. 11. Paber ja sulg on pahad. 12. Nuga ja kahwel on kadunud. 13. Lauad ja toolid on poleritud. 14. Ohwitser ja soldatid on haawatud. 15. See on kasulik töö. 16. Uued tatrad lähewad odawaks. 17. Sokrates oli Alkibiadesele isaks. 18. Elysium oli wanade rahwaste taewas.

Omadusesõna (The Adjective).

Omadusesõna ehk adjektiw tähendab ikka mingit peasõna omadust, seisab ikka oma peasõna juures. Kuna suures osas wanades ja uutes keeltes omadusesõna peasõnaga sugu ja arwu pooleşt üges käib, on aga Inglise omadusesõna enam

määrasõna laadi, sest ta jääb ainsuses ja paljuses, meeste-, naiste- ja asja-sugu peosõna juures ikka muutmata.

Hariliselt seisab omadussõna ikka peasõna ees, aga ka Inglise keeles on kordasi, kus ta peasõna järel võib seista. Need iseäralised korrad on:

1) Kui omadussõna asja mõõtu tähendab ja veale selle arvusõna tema juures seisab.: a pillar twelve feet high (ä pi'llör tuelw fiit hai) kaheteistkümne jala kõrgune sammas.

2) Kui see würstlise isiku nimetust või walitseja järjenumbrit tähendab, näit.: Alexander the Great Aleksander Suur, Georg the Second Georg Teine.

3) Kui omadussõnal iseäraline lisandus on, näit.: a weather unusual at this season (ä ue'dhör onju'suäl ät dhis siisn) sel aastaajal haruldane ilm; sõna sõnalt: ilm haruldane sel aastaajal.

4) Mitme omadussõna kokkuwõtmisel, mida sõnaga „so nii" toonitatakse, näit.: a girl, so pretty and amiable (ä görl soo pri'tti änd e'miäbl) nii wiisakas ja armas tütarlaps; sõna sõnalt: tütarlaps nii wiisakas ja armas.

Omadussõnade wõrdlus (Inflection of the Adjective).

Omadussõnade wõrdlus seisab selles, et kõnes olewale asjale või isikule mõnda omadust suuremal või wähemal mõõdul juurde pannakse, kui seda eeskujuks wõetud asjal või isikul on.

Kui peasõna ühes oma omadussõnaga ükskõnda seisab, ilma mingi eeskujuta või wõrdlusõta, siis ei ole see weel wõrdlusõ-aste, näit.: a good man hea mees. Kui aga isikut või asja niisuguse omadusega mõtelbakse, mida mõnel teisel niisamasuguse mõõdul või ka wähemal mõõdul on, siis seisab omadussõna esimeses wõrdlusõ-astmes ehk positiwis (Positive). Niisuguse wõrdlusõ liikmete wahelist ühendust sünnitatakse esimesel puhul sõnakestega as — as (äs — äs) niisama — kui, teisel puhul sõnadega not so — as (not soo — äs) mitte nii — kui; näituseks: This merchant is as rich as his neighbour (dhis me'rtshänt is äs ritsh äs his nee'bör) see kaupmees on niisama rikas kui tema naaber; this merchant ist not so rich as his neighbour see kaupmees ei ole mitte nii rikas kui tema naaber.

Kui aga asjale wõi isikule kõnes olewat omadust rohkem wõi wähem mõeldakse, kui eeskujuks wõetud asjal wõi isikul on, siis sünnib teine wõrdluse-aste ehk komparatiw (Comparativ)e. Teise wõrdluse-astme liikmete ühendust sünnitatakse jõnaga: than (dhän) kui; näituseks: The tower of the Cathedral is higher than the tower of the castle peakiriku torn on kõrgem kui lossi torn. Ehk ka: The Alps of Tirol are less high, than the Alps of Switzerland Tiroli Alpid on wähema kõrgusega (wähem kõrged) kui Helwetsia Alpid.

Jseeneseest mõista, wõib seda teist komparatiwi wormi ka positiwi teise kujuga ütelda, näit: The Alps of Tirol are not so high as the Alps of Switzerland.

Kui aga asjal wõi isikul õneldawat omadust rohkem mõeldakse, kui ühelgi teisel eeskujuks wõetud asjal wõi isikul on, siis sünnib kolmas wõrdluse-aste ehk superlatiw (Superlative), näit: The handsomest woman (ohe hä'n-jõmest uumn) kõige iluşam naine.

Teise ja kolmanda wõrdlus-astme sünnitamiseks on Inglise keelel kaks wiisi, esimest nimetatakse Saksa, teist Prantsuse wiisiks. Saksa wõrdluse wiisil pannakse omaduseşõna külge teisel astmel lõpud r ehk er, kolmandamal astmel lõpud st ehk est; Prantsuse wiisil pannakse aga omaduseşõna ette teisel astmel more (moor), kolmandal astmel most (mooşt).

Kui wõrreldaw omaduseşõna „tumma" e peal lõpeb, siis on teisel astmel ainult r ja kolmandamal ainult st juurde lisada, näit.: false (fols) wõlts, 2. aste: falser wõltsim, 3. aste: falsest kõige wõltsim. Kui aga omaduseşõna konsonandi peal lõpeb, siis tuleb teisel astmel er, kolmandal est juurde lisada, näit.: weak (uik) nõrk, 2. aste: weaker nõrgem, 3. weakest kõige nõrgem.

Kui omaduseşõna lõpu-konsonandi eel lühike wokal seisab, siis läheb wõrdlemisel lõpu-konsonant kaheksordseks, näit.: fat (fät) raswane, 2. aste: fatter raswaşem, 3. aste: fattest kõige raswaşem.

Kui omaduseşõna y peal lõpeb, siis muudetakse see wõrdlemisel ie-ks, näit. pretty ilus, wiisakas, 2. aste: prettier iluşam, 3. aste: prettiest kõige iluşam.

Ühesilbilisi omaduseşõnu wõrreldakse hariliselt Saksa wiisil, näit. sweet (suit) magus, sweeter maguşam, sweetest kõige maguşam. Kahesilbilistel sõnadel wõib, kuda ilus kõla nõuab, emba-kumb wõrdlemise wiisi tarwitada, näit.: thankful (thä'nk-

ful) tänulik; thankfuller, thankfullest; wõi: more thankful ja most thankful. Kolme- ja enam-silbiliste omadusesõnade juures wõib aga ainult Prantsuse wõrdluse wiisi tarwitada, näit.: immeasurable (imme'sõrabl) ilmamõetmata, — more immeasurable, most immeasurable.

Järgmiste omadusesõnade wõrdlemine sünnib reeglipaastaselt:

good (gud) hea, better (be'ttõr) parem, best kõige parem;
bad paha, worse uõrs (pahem, worst kõige pahem;
late (leet) hiline, latter (lä'ttõr) wiimasem, later hilisem) last (läst) kõige wiimane, latest (kõige hilisem);
much (matsh) }
many (meni) } palju, more (moor) rohkem, most kõige rohkem;
little (litl) weikene, wähe, less (les) weiksem, least (liist) kõige weitsem;
few (fju) wähe, fewer wähem, fewest kõige wähem;
near (niir) ligi, nearer ligem, next ehk nearest kõige
old (oold) wana, older (ka elder) wanem, oldest (ka eldest) kõige wanem;
far (far) kauge, farther ehk further (fö'rdhõr) kaugem, farthest ehk furthest (fö'rdhest) kõige kaugem.

Later ja latest tähendawad aega, latter ja last rida ja järge.

Much tarwitatakse ainsuses kogusõnade juures, näit.: Much ado about nothing (matsh ä'du ãbout' no'thing) palju sekeldust tühja pärast; many tarwitatakse asjade juures, mida üle lugeda wõib; peasõna selle juures seisab paljuses, näit: Many years ago (me'ni jäärs ãgo) mõne aasta eest.

Little seisab määramata arwusõna much wastandiks; few aga on wastandiks many-le.

Elder ja eldest tarwitatakse artiklitega ja omastawate asesõnadega ning as ja than sõnadega isikute nimede (sugulusesõnade) juures lähemaks tähendukseks, näit.: the eldest daughter is married kõige wanem tütar on mehel; my elder uncle is well (mei elder önkl is uell) minu wanem onu on terwe.

Older ja oldest tarwitatakse selle wastu, kus wanus on üles antud wõi iseäranis kõrge wanaduse peale tähendatakse, ja kui sidesõnast as ja than tarwitatakse; näit.: She is five years older than my mother tema on wiis aastat minu emast wanem; my father is the oldest minister of the county minu isa on

kõige wanem rastor maakonnas. — Need reeglid laſewad ennaſt aga hea kõla päraſt muuta.

Farther ja further, farthest ja furthest on peaaegu üheſuguſe tähenduſega.

Harjutuſed 2.

Man (män) mees	leaf (liif) leht; palj.: leaves
woman (uumn) naine)	little (litl) weikene
boy (böi) poiſs	poor (puur) waene
schoolboy (ſkuu'lböi) koolipoiſs	great (greet) ſuur
girl (görl) tütarlaps	ill (il) haige
ox (oks) härg	small (ſmoll) weike, madal
sheep (ſhiip) lammas	good (gud) hea
coat (koot) kuub	but (bat) aga
entertaining (enterte'ning) lõbus	here (hiir) ſiin
other (a'dhör) teine	this (dhis) ſee
all (oll) kõik	yesterday (je'ſtörde) eile
three (thri) kolm	very (we'ri) wäga
he (hi) tema	still (ſtil) weel, alles
your (juur) teie (jägu)	he has (hi häs) temal on?
how (hou) kui, kui palju	has he? kas temal on?
waistcoat (ue'skot) weſt	you have (ju häw) teil on
weather (ue'dhör) ilm	have you? kas teil on?
heat (hiit) palawus	

1. A little boy. 2. A little girl. 3. The little boys. 4. The little girls. 5. A poor little girl. 6. The poor little girls. 7. Here is the poor man's son. 8. The weather is as fine as yesterday, but the heat is not so great. 9. This is a more entertaining book than the other. 10. He is a bad son, a worse brother, and the worst schoolboy of all. 11. My eldest brother was very ill. 12. This is the smallest house. 13. This paper is better than the other, 14. Your coat is fine, but your waistcoat is still finer. 15. Have you a good knife? 16. How many leaves are in your new book? 17. In this book are more leaves than in that of my brother. 18. Has the poor man a sheep? 19. The man is not poor, he has three sheep and an ox. 20. How many children has the woman? 21. The woman has three children.

Tõlge. 1. Weikene poiſs. 2. Weikene tüdruk. 3. Weikeſed poiſid. 4. Weikeſed tüdrukud. 5. Weikene waene tüdruk.

6 Weikeſed waeſed tüdrukud. 7. Siin on waeſe mehe poeg. 8. Ilm on niiſama ilus kui eila, aga palawus ei ole nii ſuur. 9. See on lõbuſam raamat kui teine. 10. Tema on paha poeg, pahem wend ja kõigiſt kõige pahem koolipoiſs. 11. Minu kõige wanem wend oli wäga haige. 12. See on kõige weikſem maja. 13. See paber on parem kui teine. 14. Teie kuub on ilus aga teie weſt on weel iluſam. 15. Kas teil on head nuga? 16. Kui mitu lehte on teie uues raamatus? 17. Selles raamatus on rohkem lehti kui minu wenna (omas). 18 Kas waeſel mehel on lammaſt? 19. Mees ei ole waene, temal on kolm lammaſt ja härg. 20. Mitu laſt on naiſel? 21. Naiſel on kolm laſt.

Arwuſõnad (The Numerals).

Ingliſe arwuſõnu jagatakſe põhjusarwudeks (cardinal numbers), järgarwudeks (ordinal numbers), murd-arwudeks (fractional numbers), määr-arwudeks (adverbial numbers,) korduſe arwudeks (numbers of repetition) ja rohkenduſe-arwudeks (numbers of multiplication).

Põhjus-arwud.

0 nought (noot), zero (ſiiro) null
1 one (uon) üks
2 two (tuu) kaks
3 three (thrii) kolm
4 four (foor) neli
5 five (faiw) wiis
6 six (ſiks) kuus
7 seven (ſewn) ſeitſe
8 eight (eet) kaheksa
9 nine (nain) üheksa
10 ten (ten) kümme
11 eleven (ele'wn) üksteiſt
12 twelve (tuelw) kaksteiſt
13 thirteen (thö'rtin) kolmteiſt
14 fourteen (foo'rtin)
15 fifteen (fiftin)
16 sixteen (ſi'kstin)
17 seventeen (ſe'wntin)
18 eighteen (ee'ttin)
19 nineteen (nai'ntin) [mend
20 twenty (tue'nti) kakskümmend
21 twenty-one ehk one-and twenty
22 twenty-two ehk two-and twenty
23 twenty-three ehk three-and twenty
24 twenty-four ehk four-and twenty [mend
30 thirty (thö'rti) kolmkümmend
31 thirty-one ehk one-and thirty
32 thirty-two ehk two-and thirty
33 thirty-tree ehk three-and thirty
34 thirty-four ehk four-and thirty
40 forty (fo'rti) nelikümmend
41 forty-one ehk one-and forty
42 forty-two ehk two-and forty
43 forty-three ehk three-and forty

44 forty-four ehk four-and forty
05 fifty (fi'fti) wiiskümmend
51 fi'fty-one
52 fifty-two
53 fifty-three
54 fifty-four
60 sixty (fi'kſti) kuuskümmend
61 sixtx-one
62 sixty-two [mend
70 seventy (ſe'wnti) ſeitſekümend
80 eighty (ee'ti) kahekſakümmend
90 ninety (nai'nti) ühekſakümmend

100 one hundred (uon ha'ndred) ehk a hundred(ä ha'ndred)ſada
101 one hundred and one
102 one hundred and two
200 two hundred
300 three hundred
400 four hundred
1000 one thousand (thou'ſänd) tuhat
1100 eleven hundred
a million (mi'ljön) miljon
a billion (bi'ljön) biljon.

Kahekümneſt kuni wiiekümneni wõib kahel wiiſil lugeda: kas üheliſt kümne ette wõi järel pannes. Näituſeks wõib üteldа: one-and twenty ja twenty-one, forty-two ja two -and forty; wiiekümneſt edaſi luetakſe aga ainult üht wiiſi, nimelt üheltſi kümne järel pannes, nagu: fifty-one, sixty-two, seventy-three jne.

Kui ſuuremad arwud ees on, ſiis üteldakſe: one thousand, one hundred; niiſama on lugu ka aastanumbrite juures ja kui üks peale rõhku pannakſe, näit.: In the yèar one thousand eight hundred and sixty seven aastal 1867; three thousand one hundred and twenty — 3120; I say one thousand ducats ma ütlen üks tuhat tukatit.

Järg-arwud.

The first (förſt) eſimene
the second (ſe'kond) teine
the third (thörd) kolmas
the fourth (foorth) neljas
the fifth (fifth) wiies
the sixth (ikſth) kuues
the seventh (ſewnth) ſeitsmes
the eighth (eetth) kahekſas
the ninth (ninth) ühekſas
the tenth (tenth) kümnes
the eleventh (elewnth) 11
the twelfth (tuelfth) 12
the thirteenth (thö'rtinth 13
the fourteenth (foo'rtinth) 14
the fifteenth (fiftinth) 15
the sixteenth (ſi'kſtinth) 16
the seventeenth (ſe'wntinth) 17
the eighteenth (ee'tinth) 18
the nineteenth (nai'ntinth) 19
the twentieth (tuentieth) 20
the twenty first ehk ka: the one and twentieth 21
the twenty second 22
the twenty third 23
the twenty fourth 24
the thirtieth (thö'rtieth) 30
the fortieth (fo'rtieth) 40
the fiftieth (fi'ftieth) 50

the sixtieth (ſi'kſtieth) 60
the seventieth (ſe'wntieth) 70
the eightieth (ee'tieth) 90
the hundredth (ha'ndredth 100
the thousandth (thou'ſändth) 1000
the millionth (mi'ljönth) miljones.

Murd-arwud.

3/4 { three quárters / three fourths
1/2 one (a) half (haf)
1/4 one (a) fourth
1/8 one (an) eighth
1/16 one (a) sixteenth
1/32 one (a) thirty-second
1/64 one (a) sixty-fourth
1/5 one (a) fifth
1/6 one (a) sixth
1/7 one (a) seventh
1/8 one (a) eighth
1/9 one (a) ninth
1/10 one (a) tenth
1/11 one (a) eleventh
1/12 one (a) twelfth.

Tundide oſaſi üteldakſe past (päſt) (üle) ſõnaga ja murdarwudega, mille järel wiimaſe möödaläinud tunni number tuleb, näit.: a quarter past twelve weerand üks; half past one pool kaks; three quarters past three ehk: a quarter to four kolmweerand nelt jne. — What o' clock is it (huot o klok is it? mis kell on?

Mõetude, kaalude ja aja oſade tähenduſel, ſel puhul, kui murdude juures ka terwe arw on, üteldakſe terwe arw kõige eeli, ſiis asja nimetus ja lõpuks murrud, näit.: Five miles (mai'ls = penikoormad) and three quarters wiis ja kolmweerand penikoormat; three hours (ours) and a quarter kolm ja weerand tundi.

Terwe asja teatud oſa ütlemiſel pannakſe kindel artikel järgarwuga ja ſõnaga part (part) (oſa) asja nimetuſe ette, mis iſe genitiwis ſeiſab näit.: The twenty-fourth part of a year ühe aasta kahekümneneljas oſa.

Määr-arwud.

Määr-arwuſi ſünnitatakſe järg-arwudeſt, ja nimelt kuni kümnent ſilbi ly külgepanekuga, üle kümne aga kindla artikliga, järg-arwuga ja ſõnaga place (plees = paik), näit:

1 stly, first, firstly esmalt
2 ndly, seCondly teiſeks
3 rdly, thirdly kolmandaks
4 thly, fourthly neljandaks
5 thly, fifthly wiiendaks
6 thly, sixthly kuuendaks jne.
In the eleventh place üheteiſtkümnendaks
in the twelfth place kaheteiſtkümnendaks

in the thirteenth place 13=daks
in the fourteenth place 14=daks
in the fifteenth place 15=daks
in the sixteenth place 16=daks
in the twentieth place 20=daks
in the thirty second place kolmekümnekahendamaks jne.

Aga soowi korral wõib ka juba algusest peale ühest kuni kümneni lõpu ly asemel ütelda: in the first place esmalt, esimiseks, in the second place teiseks, in the third place kolmandaks jne.

Korduse= ja rohkenduse=arwud.

Once (uõns) one time (uon taim) ükskord	A single one (ä fingl uon) ükši Single (fingl) ühekordne
twice (tuais) (ehk: two taims) kaks korda	double (dõbl) kahekordne
thrice (trais) (ehk: three times) kolm korda	treble (trebl), threefold kolmekordne
four times neli korda	quadruple (kwa'drupl), fourfold (foorfold) neljakordne
fife times wiis korda	fifefold wiiekordne
six times kuus korda	tenfold kümnekordne
a hundred times saba korda	a hundredfold sajakordne

Põhjusarwusi ja järgarwusi wõib ka peasõnadena tarwitada ja s juurde=lisamisega paljusesse seada.

Et wanust kuueteistkümne ja kahekümne aasta wahel pool naljakalt tähendada, ütelbakse: being in the teens (bi=ing in the tiins) kümnetes olles, näit. She is still in her teens ta on kuueteistkümne ja kahekümne aasta wahe peal. He is about twenty ta on umbes kakskümmend aastat wana. I am on the wrong side of thirty — sõna sõnalt: mina olen kolmekümne pahema poole peal: = mina olen üle 35 aastat.

Harjutused 3.

Year (jäär) aasta	length (length) pikkus
month (mõnth) kuu	dozen (dõsn) tosin
week (uiik) nädal	I am (ai äm) mina olen
day (dee) päew	I shall enter (ai shäll enter) mina astun
hour (our) tund	it is (it is) tema on
minute (mi'njut) minut	it has (it häs) temal on
o'clock (o klok) kell	wants (uants) puudub
dollar (da'llör) dollar	

what (ḫuot) miß, kui palju? yet (jet) weel, praegu
already (olre'di) juba no (noo) ei.
only (oon!i) ainult

1. Six and three are nine. 2. Sixteen and fourteen are thirty. 3. One thousand six hundred and fifty four dollars. 4. In the years one thousand nine hundred and seven, one thousand eight hundred and thirty eight. 5. A million, one hundred and fifty two thousand three hundred and twelve. 6, I am the first, you are the fourth your brother is the eight. 7. The twenty-eighth of last month. 8. How old are you? 9. Next week I shall enter my twenty-third year. 10. What o'clock is it? 11. A quarter past four. 13. A quarter to fife. 14. Is it not yet more than half past one? 15. No, it is not yet half past one. 16 Is it not yet eight? 17. No, it is only a quarter to eight. 18. How many hours has a day? 19. A day has twenty-four (four and twenty) hours. 20. Two days have forty-eigth (eigth and forty) hours, three have seventy-two and four have ninety-six. 21. How much is fifteen, fourteen, thirteen and twenty: sixty-five. 23. This is the last hour but one. 24. A dozen of chairs and a half. 25. This is of double the length. 26. Is it already half past nine? 27. No, it wants still six minutes to half past nine.

Tölge 1. Kuus ja kolm on üheksa. 2. Kuusteistkümmend ja neliteistkümmend on kolmkümmend. 3. Üks tuhat kuussada viiskümmend neli dollarit. 4. Aastatel 1907 — 1838. 5. 1,152,312. 6. Mina olen esimene, teie olete neljas, teie vend on kaheksas. 7. Minewa kuu kahekümne kaheksandal. 8. Kui wana teie olete? 9. Tulewal nädalal astun ma oma kahekümnekolmandamasse aastasse. 10. Mis kell on? 11. Weerand viis. 12. Pool viis. 13. Kolmweerand viis. 14. Kas ei ole (kell) praegu rohkem kui pool kaks? 15. Ei, weel polegi pool kaks. 16. Kas ei ole (kell) weel kaheksa? 17. Ei, on alles kolmweerand kaheksa. 18. Mitu tundi on päewas? 19. Päewas on kakskümmendneli tundi. 20. Kahel päewal on 48 tundi, kolmel on 72 ja neljal 96. 21. Kui palju on viisteist, neliteist, kolmteist ja kakskümmend kolm? 22. Niisama palju kui kolmkümmend kaks, 13 ja 20: kuuskümmend viis. 23. See on viimase eelmine tund. 24. Poolteist tosinat tooliſt. 25. See on kahekordse laiusega. 26. Kas (kell) on ju pool kümme? 27. Ei, weel puudub kuus minutit pool kümneſt.

Aſeſõnad (The Pronouns).

Nagu teistesgi keeltes, nii on Ingliſe keeles aſeſõnad tarwituſel, et peaſõnu maja ei oleks korrata. Aſeſõnu jagatakſe ſeitsmesſe liiki: 1. iſikliſed aſeſõnad (personal pronouns), 2. omastawad aſ. (possessive pr.), 3. tagaſitähendawad aſ. (reflexive pr.), 4. näitawad aſ. (demonstrative pr.), 5. tagaſinäitawad aſ. (relative pr.), 6. küſiwad aſ. (interrogative pr.), 7. määramata aſ. (indefinite pronouns).

Iſikliſed aſeſõnad.

Selles eſimeſes liigis on kõige pealt kolm grammatika iſikut ehk perſoni: kõneleja iſik (ainſuſes mina, I, paljuſes meie we), iſik, kellele kõneldakſe (ainſuſes ſina, paljuſes teie you), iſik, kelleſt jutt on (ainſuſes tema he, she, it, paljuſes nemad they). Neid aſeſõnu peetakſe peaſõnade ſarnatſeteks ja muudetakſe nende kombel, näit.:

Eſimene iſik.

Ainſus.	Paljus.
I (ai)*) mina	we (ui) meie
of me (ow mi) minu	of us (ow as) meie
to me (tu mi) minule	to us (tu as) meile
me (mi) mind	us (as) meid.

Teine iſik.

Ainſus ja paljus.

you (ju) ſina, teie, Teie
of you (ow ju) ſinu, teie, Teie
to you (tu ju) ſinule, teile, Teile
you (ju) ſind, teid, Teid.

Kolmas iſik.

Ainſus.

Meeſte-ſugu:	Naiſte-ſugu:	Aſja-ſugu:
he (hi)	she (ſhi)	it (it) tema
of him (ow him)	of her (ow hör)	of it (ow it) tema
to him (tu him)	to her (tu hör)	to it (tu it) temale
him (him)	her (hör)	it (it) teda.

*) Kirjutatakſe igal pool ſuure tähega.

Paljus.

Kõigis kolmes sugus:
they (dhe) nemad
of them (ow dhem) nende
to them (tu dhem) nendele
them (dhem) neid.

Üleüldises kõnes on „sina" ja „Teie" asemel mõlemil you. Siisgi on weel teine person ainsuses ka thou (dhou) olemas, aga seda tarwitatakse ainult kiriku- ja luule-keeles.

Ilma isikuta wormi „on olemas" üteldakse Inglise keeles sõnaga there (dhäär) is ja there are, näit.: there are many people at church kirikus on palju inimesi olemas.

Omastawad asesõnad.

Asesõnad, mis omandamist, sugulust, päritolemist tähendawad, langewad Inglise keeles kahte liiki. Ühtesi nimetatakse siutud asesõnadeks (conjunctive), teist ükssiseiswateks (absolute) Esimesed seisawad peasõna ees, teised selle järel, aga ikka sellega kokkukäiwalt. Neid muudetakse nagu muidgi of ja to läbi.

Siutud omastawad asesõnad.

Isiku ainsus:		Isiku paljus:	
my (mai) minu		our (our) meie	
thy (dhai) sinu		your (juur) teie	
his (gis) meeste-s.	tema	their (dhäär) nende.	
her (hör) naiste-s.			
its (its) asja-s.			

Ükssiseiswad omastawad asesõnad.

Isiku ainsus:		Isiku paljus:	
mine (main) minu		ours (ours) meie	
thine (dhain) sinu		yours (juurs) teie	
his (his)	tema	theirs (dhäärs) nende.	
hers (hörs)			
its (its)			

Üksiseiswatele asesõnadele artikelt enam ette ei panda.

Inglise keele iseäralduseks on, et omastaw asesõna sugu ja arwu pooles omandaja isikuga ühte käib, mitte omandusega.

Harjutuſeð 4.

Brother (brö'ðhör) wend
sister (ſi'ſtör) õde
daughter (do'tör) tütar
uncle (anki) onu
aunt (ant) tädi
friend (frend) ſõber
sir (ſör) herra
cook (ku') kokk
letter (le'ttör) kiri
watch (uotſh) uur
gold (gold) kuld
silver (ſi'lwör) hõbe
young (jang) noor
good (gud) hea
obliging (oblai'dſhing) lahke
interesting (i'nteresting) huwi-
few (ſju) wähe [taw
who (hu) kes
that (ðhät) et
nothing (no'thing) ei midagi
were (uer) olimad
told (told) ütelnud
give (giw) annan
pretends (prete'nds) armab.

1. It is I, who told him so. 2. There were few young officers. 3. His brother was obliging, but his sister was not. 4. There was only one book in the room. 5. Your brother and sister's letters are very interesting. 6. My sister pretends, that her children are better than mine. 7. Our house is older than yours. 8. Have you my brother's paper? 9. I have it not, sir. 10. Has your brother my friend's gold watch? 11. He has it not. 12. Has your son my father's horse? 13. No, he has your uncle's horse. 14. It is my little brother's chair. 15. Has the friend of your mother's aunt a good cook? 16. She has a good cook. 17. I give your son a book, but to your daughter I give nothing.

Tõlge. 1. See olen mina, kes temale nõnda ütelnud. 2. Oli wähe noori ohwitſeriſi olemas. 3. Tema wend oli lahke, aga ta õde polnud ſeda mitte. 4. Üksainus raamat oli tuas. 5. Teie wenna ja õe kirjad olimad wäga huwitawad. 6. Minu õde arwab, et tema lapſed paremad olla kui minu omad. 7. Meie maja on wanem kui teie oma. 8. Kas teie käes on minu wenna paber? 9. Minu käes ei ole ſeda mitte, mu herra. 10 Kas teie wennal on minu ſõbra kuld uur? 11. Temal ei ole ſeda mitte. 12. Kas teie pojal on minu iſa hobune? 13. Ei, temal on teie onu hobune. 14. See on minu weikeſe wenna tool. 15. Kas teie ema tädi ſõbral on hea kokk (eht kõögitüdrut)? 16. Temal on hea kokk. 17. Mina annan teie pojale raamatu, aga teie tütrele ei anna ma midagi.

Tagaſitähendawad aſeſõnad.

Need aſeſõnad, mis waheſt iſiklíste aſeſõnade aſemel ſeiſawad, waheſt nende peale tagaſi tähendawad, on järgmiſed:

I myself (maiſelf') mina iſe — we ourselves (ourſe'ıwſ) meie iſe
thou thyself (dhouſelf') ſina iſe — you yourselves (juurſe'ıwſ) teie iſe: you yourself (juurſelf') Teie iſe
he himself (himſelf') / she herself (hörſelf') / it itself (itſelf') tema iſe — they themselves (dhemſe'ıwſ) nemad iſe.

Muutmine ſünnib oſ ja to abiga, näituſeks:

Nom.: I myself, Gen: of myself, Dat.: to myself, Akk.: myself. Niiſama ka teiſte iſikute juures ja paljuſes.

One's self (uon's ſelf), ennaſt, ſeiſab tagaſitähendajate teguſõnade ees, näit.: to dress one's self ennaſt riidesſe panna.

Näitawad aſeſõnad.

Näitawad aſeſõnad ſeiſawad waheſt ükſinda, waheſt peaſõna ees. Ingliſe keeles on neid kaks: this lähema asja näitamiſeks, that kaugema asja näitamiſeks. Muutmine ſünnib üleüldiſel wiiſil:

Ainſus.	Paljus.
Nom. this (dhiſ) ſee	these (dhiiz) need
Gen. of this ſelle	of these nende
Dat. to this ſellele	to these nendele
Akk. this ſeda	these neid
Nom. that (dhät) ſee, to	those (dhoos) need
Gen. of that ſelle	of those nende
Dat. to that ſellele	to those nendele
Akk. that ſeda	those neid.

Tagäſinäitawad aſeſõnad.

Seda laadi aſeſõnu, kes, nagu nende nimi juba ütleb, ikka ees olnud asja wõi iſiku peale tagaſi näitawad, on Ingliſe keeles neli tükki.

who (hu) kes; üteldakſe ainult iſikute ja iſikutena mõteldud asjade kohta;

that (dhät) kes, miſſugune; tarwitatakſe who ja which aſemel;

which (huitſh) kes, niisugune, ja what (huot) mis, missugune. — mida ainult eluta asjade kohta öteldakse.

Deklinatsion on järgmine, ainsuses ja paljuses ühtlaselt:

Nom. who kes
Gen. whose (hus) kellele
Dat. to whom (hum) kellele
Akk. whom keda

Nom. which kes, missugune; missugused
Gen. of which kelle, missuguse; missuguste
Dat. to which kellele, missugusele; missugustele
Akk. which keda, missugust; missugused

Nom. what mis, missugune
Gen. of what mille, missuguse
Dat. to what millele, missugusele; milleks
Akk. what mida, missugust.

That ei sallt küll ese ees-sõnu, siisgi võib seda kõigis muudetes tarvitada, kui ees-sõna lause lõppu pannakse, näit. the child that I spoke to laps, kellega ma rääkisin.

Näitawate ja tagasinäitawate asesõnade kokkupanekuid ühes sugu tähendamisega sünnitatakse järgmiselt:

See, kes (meeste-sugu): he that ehk he who
See, kes (naiste-sugu): she that „ she who
See, kes (asja-sugu): that which „ what

Inglise keele iseäralduseks on weel, et tagasinäitawaid asesõnu akkusatiwis võib lausest wälja jätta, kui lause mõiste muidu selge on.

Tähendus. Küsimise ja eitamise lausetd sünnitatakse Inglise keeles käesolewa ajawormi kohta (maha arwatud teised abi-ajasõnad) abi-ajasõnaga do (du). Küsimise juures seisab do peasõna (subjekti) ees, eitamise juures aga peasõna järel, näit.: do you not see? eks te näe? I do not see mina ei näe.

Harjutused 5.

Lady (le'di) proua
wife (uaif) naine
servant (lö'rwent) teender
wine (uain) wiin
brush (brösh) hari
see (si) näete, näen
money (ma'ni) raha
pencil (pe'nsil) pliiats
rich (ritsh) rikas
tall (toll) suur, kehakas
handsome (hä'nsöm) ilus
calls (kolls) hüüab

prefer (prifer') pian paremaks
betrayed (bitre'id) andſiwad ära
struck (ſtrak) löönud
there (dheer) ſeal
also (o'iſo) ka
enough (inaf) küllalt
or (or) ehk, wõi.

1. Who is this handsome lady? 2. She is the wife of my friend. 3. Whose brush has the servant? 4. He has yours 5. Do you see my mother? 6 I do not see yours, but mine. 7. Which of these books do you prefer? 8. I prefer this to that. 9. My garden is much finer than that of my uncle. 10 You yourself have struck him. 11. To whom do you give a silver watch? 12. I give one to the servant, to whom you give a gold one. 13. Whose book is this? 14. It is the book of that boy, whose father calls him. 15. Whose friend is he? 16. He is the friend of my uncle whose horse I have. 17. Has the Englishman much money? 18. He has not much 19 Has your sister my pencil? 20. No, she has it not. 21. This wine is not good enough. 22. He is a very rich and also a very bad man. 23. Is not this my knife? 24. No, this is mine, yours is there. 25. Is this your uncle's house or your aunt's? 26. It is my uncle and aunt's house. 27. I have not much silver, and my brother has also very little. 28. What does the rich man give to your son? 29. He gives him a book. 30. Has this man a tall wife? 31. No, he has a very little one. 32. They betrayed themselves.

Tõlge. 1. Kes ſee ilus proua on? 2. See on minu ſõbra abikaaſa 3. Kelle hari on teendri käes? 4. Tema käes on teie oma. 5. Kas näete minu ema? 6. Mina ei näe teie, waid eneſe ema. 7. Miſſuguſt neiſt raamatuteſt piate teie paremaks. 8. Mina pian ſeda teiſeſt paremaks. 9. Minu rohuaed on palju iluſam kui minu onu oma. 10. Teie olete iſe teda löönud. 11. Kellele annate teie hõbe uuri? 12. Mina annan ſelle ſellele teendrile, kellele teie kuldſe annate. 13. Kelle raamat ſee on? 14. See on ſelle poiſi raamat, kelle iſa teda hüüab. 15. Kelle ſõber tema on? 16. Tema on minu ſelle onu ſõber, kelle hobune minu käes on 17. Kas inglaſel on palju raha? 18. Temal ei ole paljut. 19. Kas minu piiiats on teie õe käes? 20. Ei tema käes ei ole ſeda mitte. 21. See wiin ei ole küllalt hea. 22 Tema on wäga rikas ja

ka wäga paha mees. 23 Eks see ole minu nuga? 24. Ei, see on minu, teil on seal. 25. Kas see on teie onu maja või on teie tädi oma? 26 See on minu onu ja tädi maja. 27. Minul ei ole palju hõbedat, ja minu wennal on ka wäga wähe. 28. Mis rikas mees teie pojale annab? 29 Ta annab temale raamatu. 30. Kas sel mehel on suur naine? 31. Ei, temal on wäga weikene. 32. Nemad andsiwad ise ennast ära.

Küsiwad asesõnad.

Need on: who, which, what.

Who (hu) kes, künb üleüldiselt isikuid ja seisab ilma peasõnata, näit.: who has been here? kes siin on olnud?

What (huot), mis, küsib isikuid, loomi ja eluta asju, ning seisab peasõnaga ühes või ilma selleta. Näituseks: what building is this? mis hoone see on? what are you thinking of? mis peale teie mõtlete?

Which (huitsh), missugune, küsib isikuid, loomi ja eluta asju, ja nimelt kitsamal mõttel, kuna ta who-st selle läbi lahku läheb, et tal peasõna sagedasti juures seisab, või ta küsib lähemalt juba enne olewa asja järele näit.: of which of your brothers do you speak? missugusest eneste wennast te kõnelete.

Deklineerimise neid nitsama kui tagasinäitawaidgi asesõnu.

Määramata asesõnad.

All (oll) kõik, üsna; tarwitatakse peasõnaga ja ilma selleta.

Any (e'nni) keegi, mõned, midagi; läheb sellega lahku sõnast some (söm) mõned, — et teda enam küsides, eitades ja tingides tarwitatakse.

Both (booth) mõlemad, seisab peasõna ees, et kahe asja ühenbust näidata. Järgnewa eessõnaga või peasõnaga ühendatakse teda ot läbi.

Each (iitsh) kumbgi, igaüks; every ('wöri) igaüks. Esimene täib kahe või mõne üksiku asja või isiku kohta, wiimane määramata arwu kohta.

Each-other (iitsh-o'dhör), one-another (uon-äno'dhör) üksteist, awaldawad wastamisi-tegewust.

No (noo), none (nön) ei keegi. Esimene peab peasõnaga seisma, kuna teist ainult üksiseiswalt võib tarwitada.

Either (i'thör) emb-kumb, kumbgi; neither (ni'dher) ei kumbgi. Neid võib ainult kahe asja või isiku kohta tarwitada.

Other (o'dhör) teine, võib niihästi kindla kui ka määramata arwuliga seista.

The former (fo'rmör) ſee, eelmine; the latter (lä'ttör) wiimane, tähendawad enne ja päraſt nimetatud asju.

Every body (e'wört bo'di) igaüks; nobody (noo-bo'di) ei keegi; somebody (ſom-bo'di) keegi. — Somebody aſemel ſeiſab küſimiſe lauſes anybody.

Määramata aſeſõnade hulka käiwad oſalt ka: few mõned, little wähe, many palju, much palju, milleſt juba omadusſõnade juures on kõneldud.

Harjutuſed 6.

Morning (mo'rning) hommik	small-pox (ſmoll-paks) rõuged
evening (i'wning) õhtu	right(rait) õigus; õige [tune
boot (but) ſaabas	wrong (rong) ülekohus, ülekoh-
hat (hät) kübar	old (oold) wana
hatmaker (hätme'kör) kübarſepp	sell (ſell) müüwad
bread (bred) leib	come (kam) tuleb
meat (mitt) liha	never (ne'wör) ei millalgi
potato (pote'to) kartul	often (offn) ſagedaſti
stick (ſtik) kepp	really (ri'eli) tõeſti
criminal (kri'minäl) kurjategija	for (for) ſeſt
measles (miiſls) leetrid	when (huen) millal.

1. Who is the criminal? 2. Have you no other wine? 3. I have some other. 4. What other stick have you? 5. This is the other stick which I have. 6. Is the man rich or poor? 7. He is not either rich or poor. 8. Is the little man right or the tall one? 9. The little one is right, but the tall one is wrong. 10 Every good father gives his good son a good book 11. Does every body see the book, which I give you? 12. How many potatoes do you give to each of those boys? 13. To this little boy I give only fife; but to each of those three tall boys I give seven or eight potatoes. 14. Do you also give them any bread? 15. I give them also some bread and meat. 16. Do you see my handsome, new boots? 17. I see them; they are really very handsome. 18 When does the old man come? 19. He does not come often, but his brother comes every morning and evening. 20. To whom does he come? He comes to my brother every day. 21. He never comes to me either in the morning or evening. 22.

Do these hatmakers sell many hats? 23. One sells many, for his hats are good, but the four others do not sell many, for they have not good hats. 24. My brother and sister were ill, the former had the measles, the latter the small-pox.

Tõlge. 1. Kes on kurjategija? 2. Kas teil ei ole teist wiina? 3. Mul on teist. 4. Misfugune teine kepp teil on? 5. See on teine kepp, mis mul on. 6. Kas mees on rikas wõi waene? 7. Tema ei ole rikas ega waene. 8. Kas on weikel mehel õigus, wõi on fuurel? 9. Weikefel mehel on õigus, aga fuurel on ülekohus. 10. Iga hea ifa annab oma heale pojale hea raamatu. 11. Kas igaüks näeb feda raamatut, mis ma teile annan? 12. Mitu kartulit annate teie igaühele neile poistele? 13. Sellele weikefele poifile annan ma ainult wiis; aga neile kolmele fuurele poifile annan ma igaühele feitfe ehk kahekfa kartulit. 14. Kas annate neile ka leiba? 15. Ma annan neile ka leiba ja liha. 16. Kas näete minu ilufaid uufi faapaid? 17. Ma näen neid; nad on tõesti wäga ilufad. 18. Millal tuleb wana mees? 19. Tema ei tule fagedasti, aga tema wend tuleb iga hommiku ja õhtu. 20. Kelle juurde ta tuleb? 21. Ta tuleb minu wenna juurde iga päew. 22. Kas need kübarfepad müüwad palju kübaraid? 23. Üks müüb palju, feft tema kübarad on head; aga teifed neli ei müü mitte palju, feft neil ei ole häid kübaraid. 24. Minu wend ja õde oliwad haiged; efimefel oliwad leetrid, teifel rõugeb.

Aja- ehk teguſõnad (Verbs).

Ükfinda aja- ehk teguſõnaft, mis laufet kokku fiub, ripub fee ära, kas laufe tegewuft, kannatamift wõi ainult feifukorda awaldab.

Kahel efimefel puhul on teguſõnad fihiliſed, tranſitiwiliſed (Verbs transitive), feft et teguſõna tegewus teatud asja peale fihitakfe. — Kui afi, milleft tegewus wälja läheb, nominatiwis feifab, ja fee afi, mille peale tegewus käib, akkuſatiwis ftis on teguſõna tegewikuline (active); kui aga fihitaw afi nõminatiwis feifab, ftis on teguſõna tehtawikuline (verb passive); kui aga wäliſt asja ei olegi, mille peale teguſõna tegewus (tima eesſõnata) oleks fihitud, ftis on eg uſõna oluline, ilma fihituſeta, intranſitiwiline (Verb intranſtitive or Neuter), näit. sleep magada, walk kõndida jne.

Peale tegewikuliste, tehtawikuliste ja oluliste teguſõnade on Inglise keeles weel järgmiſt teguſõna liiki ſt olemas:

Abi-ajaſõnad (auxiliary verbs), mida juuremalt jault teiste teguſõnade pööramiſe (Conjugation) juures tarwitatakſe, näit. to have olla, omandada to be olla.

Tagaſitähendawad ehk refleksiwiliſed teguſõnad (Verbs reflective), mille juures tegewus ſelle aſja peale tagaſi läheb, milleſt ta wälja tuleb, näit.: I dress myself ma panen ennaſt riidesſe.

Puuduliſed teguſõnad (Verbs defective), mis ainult teatud aegades ja wormides ette tulewad, näit.: I shall (ſhä') mina pean, ſaan; I will (uill) ma tahan; I may (me) ma tohin; I can (kän) ma wõin; I ought (oot) ma peaksin, ja I must (maſt) ma pean.

Iſikuta ajaſõnad, millel üksinda ainſuſe kolmas perſon it-ga ette tuleb, näit. it rains (reens) wihm ſajab, it hails (heels) rahet ſajab jne.

Teguſõnade tegewikuliſe, tehtawikuliſe wõi oluliſe wormi awaldamiſeks on nelt kõnewiiſi ehk moodust (moods) olemas, nimelt:

Infinitiw ehk määramata kõnewiis (the infinitive mood = dhe infinitiw muud), millega tegewuſt, kannatamiſt wõi olu ainult näidatakſe ja milles ajaſõna aſjaſuqu peaſõnana ilmub ning eesſõna to ette ſaab, näit. to love (lõw) armastada, armastama.

Indikatiw (indicative mood = indi'kätiw muud) ehk kindel kõnewiis, millega tegewuſt wõi kannatamiſt kindlasti awaldatakſe.

Subjunktiw (subjunctive mood = ſõb,ǰ'nktiw muud) ehk tingiw kõnewiis, milles tegewuſt, kannatamiſt wõi olukorda tingiwalt nimetatakſe.

Imperatiw (imperative mood = impe'rätiw muud) ehk käſkõne, milles ajaſõna mõtet paluwalt, ſoowiwalt wõi käskiwalt awaldatakſe.

Nende mooduste hulka käiwad ka keſkſõnad ehk partitſipid (participles = pa'rtiſiples), milleſt olewiku keſkſõna ka gerund (gerund = dſhe'rönd) nimetatakſe, kuna minewiku keſkſõnas ajaſõna omaduſeſõnana ilmub.

Aja- ehk teguſõna lähemateks tähelepandawateks wormideks on ajad (tenses = te'nſis), mis olewikku, minewikku ja tulewiku awaldawad. Need on järgmiſed:

Olew aeg ehk preſens (present tense=pre'ſent tens).

Lähem minew aeg ehk imperfekt (imperfect tense=impe'rfekt tens), mis minewikus alustatud, weel aga lõppemata tegewuſt awaldab.

Minew aeg ehk perfekt (perfect tense=pe'rfekt tens) mis täitſa lõpetatud tegewuſt tähendab.

Enneminew aeg (pluperfect tense = plju'perfekt tens), niiſuguſe ſündmuſe tarwis, mis ſiis juba mööda oli, kui teine aſi algas.

Tulew aeg (future tense = fju'tſhör tens) ſündmuſe tarwis, mis alles peab ſündima.

Minewikuline tulew aeg (future past=fju'tſhör paſt) ſelle tarwis, mis tulewikus peab olema mööda läinud.

Tingiw tulew aeg (conditional tense='ondi'ſhönäl tens) ſelle tarwis, mis tingimiste all ſünnib.

Minewikuline tingiw tulew aeg (conditional past = kondi'ſhönäl paſt) ſelle tarwis, mis tingimiste all peab tulewikus ſündinud olema.

Iga ajaſõna juures on weel iſikut ja arwu tarwis tähele panna.

Tähendus. Future, Conditional, Future paſt ja Conditional paſt kohta, mida shall, will, should ja would abil käänatakſe, on tähendada, et nende abiajaſõnade tarwitamine juſt ſundusline ei ole, maha arwatud küſiwa wormi eſimene perſon, milles kummagi arwus shall ja should peawad will ja would aſemel ſeiſma.

Ajaſõnade pööramine. (Conjugation of the Verb).

Abiajaſõna to have.

Indicative.

Present:		Perfect:		
I have (häw) minul on		I have had minul		
thou hast (häſt) ſinul on		thou hast had ſinul		
he has (häs)		he has had		
she has	temal on	she has had	temal	on olnud
it, one has		it has had		
we have meil on		we have had meil		
you have teil on		you have had teil		
they have neil on.		they have had neil		

Imperfect:

I had (häd) minul oli
thou hadst (hädſt) ſinul oli
he had
she had | temal oli
it had
we had meil oli
you had teil oli
they had neil oli.

Pluperfect:

I had had minul
thou had had ſinul
he had had
she had had | temal
it had had
we had had meil
you had had teil
they had had neil

oli olnud.

Future.

I shall have (ſhäll h.) (minul
thou wilt have (uilt h.) ſaab ole-
he will have (uill h.) ma jne.)
she will have
it will have
we shall have
you will have
they will have

Future past:

I shall have had (minul ſaab
thou wilt have had olnud
he will have had olema
she will have had jne)
it will have had
we shall have had
you will have had
they will have had

Conditional:

I should have (ſhud h.) mina
ſaakſin (minul ſaaks olema.)
thou wouldst have (uudſt h.)
he would have (uud h.)
we should have
you would have
they would have

Conditional past:

I should have had (minul ſaaks
olnud olema)
thoy wouldst have had
he would have had
we should have had
you would have had
they would have had

Subjunctive.

Present:

If I have (if ai häw) mul
if thou have ſul
if he has temal
if we have meil
if you have teil
if they have neil

olla e. olemat

Perfect:

If I have had mul
if thou have had ſul
if he has had temal
if we have had meil
if you have had teil
if they have had neil

olla olnud.

Imperfect:

If I had mul
if thou had ſul
if he had tal
if we had meil
if you had teil
if they had neil

oleks

Plumperfect:

If I had had mul
if thou had had ſul
if he had had tal
if we had had meil
if you had had teil
if they had had neil

oleks olnud.

Imperative.

Have olgu ſul	olgu temal	let us have olgu meil
let him have (let h.h.)		have olgu teil
let her have		let them have olgu neil
let it have		

Infinitive.

Present: To have olla.

Perfect:: To have had olnud olla.

Participle present(Gerund): Having (häwing) olles

Participle perfect: Had olnud

Participle compound perfect: having had (olemas olnud)

Eitaw kõne. (The negative Form.)

Indicative.

Present:

I have not minul	ei ole
thou hast not ſinul	
he has not temal	
jne.	

Perfect:

I have not had minul	ei ole olnud
thou hast not had ſinul	
he has not had temal	
jne.	

Imperfect:

I had not minul	ei olnud.
thou hadst not ſinul	
he had not temal	
jne.	

Pluperfect:

I had not had minul	polnud olnud
thou hadst not had ſinul	
he had not nad temal	
jne.	

Future:

I shall not have minul	ei ſaa olema
thou wilt not have ſinul	
he will not have temal	
jne.	

Future past:

I shall not have had m.	ei ſaaks olnud olema
thou wilt not have had ſ.	
he will not have had t.	
jne.	

Conditional:

I should not have m.	ei ſaaks olema
thou wouldst not have ſ	
he would not have t.	
jne.	

Conditional past:

I should not have had m.	ei ſaaks olnud olema
thou wouldst not have had ſ.	
he would not have had t.	
jne.	

Subjunctive.

Present:

If I have not kui mul
if thou have not kui sul
if he have not kui tal
jne.

ei olla

Perfect:

If I have not had kui m.
if thou have not had kui s.
if he have not had kui t.
jne.

ei olla olnud

Imperfect:

If I had not mul
if thou had not sul
if he had not tal
jne.

ei olefs

Pluperfect:

If I had not had m.
if thou had not had s.
if he had not had t.
jne.

ei olefs olnud.

Imperative.

Have not ärgu sul olgu
let him not have
let her not have
let it not have
ärgu tal olgu
let us not have ärgu meil olgu
have not ärgu teil olgu
let them not have ärgu neil olgu

Infinitive.

Not to have mitte olla.

Not to have had mitte olnud olla.

Participle present: Not having mitte olles

Participle perfect: Not had mitte olnud.

Participle compound perfect: Not having had mitte olnud olla.

Küsiw kõne. (The interrogative Form.)

Indicative.

Present:

Have I? kas mul on?
hast thou? kas sul on?
has he? kas tal on?
jne.

Perfect:

Have I had? kas mul
hast thou had? kas sul
has he had? kas tal
jne.

on olnud?

Imperfect:

Had I? kas mul oli?
hadst thou? kas sul oli?
had he? kas temal oli?
jne.

Pluperfect:

Had I had? kas mul
hadst thou had? kas sul
had he had? kas temal
jne.

oli olnud?

Future:		Future past:	
Shall I have? fas mul shalt thou have? fas ſu will he have? fas tal jne.	ſaab olema?	Shall I have had? fas m. shalt thou have had? fas ſ will he have had? fas t jne.	ſaab olnud olema?

Conditional:		Conditional past:	
Should I have? fas mul shouldst thou have? fas ſ would he have? fas tal jne.	ſaaks olema?	Should I have had? fas m. shouldst thou have had? fas ſ. would he have had? fas t. jne.	ſaaks olnud olema?

(Muud wormid puuduwad).

Küſitw eitaw kõne (The Form interrogative and negative).

Indicative.

Present:		Perfect:	
Have I not? fas mul hast tho not? fas ſul has he not? fas tal jne.	ei ole?	Have I not had? fas mu hast thou not had? fas ſ has he not had? fas tal jne.	ei ole olnud?

Imperfect:		Pluperfect:	
Had I not? fas mul hadst thou not? fas ſul had he not? fas tal jne.	ei olnud?	Had I not had? fas m. hast thou not had? fas ſ had he not had? fas t. jne.	polnud olnud?

Future:		Future past:	
Shall I not have? fas mul shalt thou not have? fas ſ. will he not have? fas tal jne.	ei ſaaks olema?	Shall I not have had? f. m. shouldst thou not have had? fas ſul will he not have had? f. t. jne.	ei ſaa olnud olema?

Conditional:		Conditional past:	
Should I not have? fas mul shouldst thou not have? fas ſul would he not have? fas tal jne.	ei ſaaks olema?	Should I not have had? fas mul shoulsdt thou not have had? fas ſul would he not have had? fas tal jne.	ei ſaaks olnud olema?

(Muud wormid puuduwad).

Harjutuſed 7.

Breakfast (bre'kfäſt) hommiku-
scissors (ſi'ſörs) käärid [ſöök
shoe (ſhuu) king
pair (päär) paar
key (kii) wõti
long (long) kaua; pikk
at home (ät hoom) kodus
know (nou) tean
belong (bilang') on päralt, jagu
always (o'lwes) ikka
certainly (ſö'rtinli) muidugi
left (left) üle, järel; pahem
yes (jes) jah
florin (flo'rin) kulden, florin.

1. Who has my scissors? 2. I do not know who has them. 3. To whom do the horses belong, which these men have? 4. They belong to us. 5. Does this key belong to your watch? Yes. 6. Have you only one pair of shoes? 7. No, I have another pair. 8. Have not you any more money than these thirteen florins? 9. Yes, I have some more at home. 10. Which of you has more money left than I? 11. Each of us has more left than you. 12. Do you always give her of the potatoes, if you have any left? 13. Yes, certainly, I always give her some if I have any left. 14. How long have you had this hat? 15. I have not had it long. 16. Have the children had their breakfast? 17. They have not yet had it.

Tolge. 1. Kelle käes on minu käärid? 2. Mina ei tea, kelle käes nad on. 3. Kelle jägu on need hobuſed, mis nendel meestel on? 4. Need on meie jägu. 5. Kas ſee wõti on teie uuri jagu? Jah. 6. Kas teil on ainult üks paar kingaſt? 7. Ei, mul on weel üks paar. 8. Kas teil ei ole rohkem raha kui ſee kolmteiſt florini? 9. Jah, mul on weel kodus. 10. Kellel teiteſt on rohkem raha järel kui mul. 11. Igaühel meiteſt on rohkem järel kui ſul. 12. Kas ſa ikka annad temale kartulid, kui ſul üle on? 13. Jah muidugi, ma annan temale mõningad, kui mul üle on. 14. Kui kaua on ſee kübar teil olnud? 15 Mul ei ole ta kaua olnud. 16. Kas laſtel on juba nende hommikuſõök olnud? 17. Neil ei ole ſeda weel olnud.

Abiajaſõna to be (olla).

Indicative.

Present:	Perfect:
I am (äm) mina olen	I have been (biin) mina olen
thou art (art) ſina oled	thou hast been ſina oled

he is (is)			he has been	olnud.
she is	tema on		she has been	tema on
it, one is			it, one has been	
we are (ar)	meie oleme		we have been	meie oleme
you are	teie olete		you have been	teie olete
they are	nemad on		they have been	nemad on

Imperfect:

I was (uos)	mina olin		I had been	mina olin
thou wast (uoſt)	ſina olid		thou hadst been	ſina olid
he was			he had been	
she was	tema oli		she had been	tema oli
it was			it, one had been	
we were (uer)	meie olime		we had been	meie olime
you were	teie olite		you had been	teie olite
they were	nemad oliwad		they had been	nemad oliwad

Pluperfect:

olnud.

Future:

I shall be (bi)	ma ſaan		I shall have been m.	ſaan
thoy wilt be	ſina ſaad		thou wilt have been ſ.	ſaad
he will be	tema ſaab		he will have been t.	ſaab
we shall be	meie ſaame		we shall have been m.	ſaame
you will be	teie ſaate		you will have been t.	ſaate
they will be	nemad ſaawad		they will have been n.	ſaaw.

olema.

Future past:

olnud olema.

Conditional:

I should be mina olekſin,
(mina ſaakſin olema) jne.
thou wouldst be
he would be
we should be
you would be
they would be.

Conditional past:

I should have been (mina ſaakſin olnud olema) jne.
thou wouldst have been
he would have been
we should have been
you would have been
they would have been.

Subjunctive.

Present:

If I be mina olla
if thou be ſina olla
if he be tema olla
if we be meie olla
if you be teie olla
if they be nemad olla.

Perfect:

If I have been mina
if thou have been ſina
if he have been tema
if we have been meie
if you have been teie
if they have been nemad

olla olnud.

Imperfect:	Pluperfect:
If I were (uer) mina olekſin	If I had been mina olekſin
it thou wert (uert) ſina olekſid	if thou had been ſina olekſid
if he were tema oleks	if he had been tema oleks
if we were meie olekſime	if we had been meie olekſime
if you were teie olekſite	if you had been teie olekſite
if they were nemad olekſiwad	if they had been n. olekſiwad

olnud.

Imperative.

Be ole
let him be / let her be / let it be — olgu tema
let us be olgem
be olge
let them be olgu nemad.

Infinitive.

Present:	Perfect:
To be olla.	To have been olnud olla.

Participle present:	Participle perfect:
Being (bii'ing) olles.	Been (biin) olnud.

Participle compound perfect:
Having been olnud olles.

Eitaw kõne.

Present:		Perfect::	
I am not mina	ei ole.	I have not been mina	ei
thou art not ſina		thou hast not been ſina	ole
he is not tema		he has not been tema	olnud.
jne.		jne.	

Imperfect:		Pluperfect:	
I was not mina	ei olnud.	I had not been mina	'pol=
thou wast not ſina		thou hadst not been ſina	nud
he was not tema		he had not been tema	olnud.
jne.		jne.	

Future:		Future past:	
I shall not be mina	(ei	I shall not have been m.	(ei ſaa
thou wilt not be ſina	ſaa	thou wilt not have been ſ.	olnud
he will not be tema	olema).	he will not have been t.	olema).
jne.		jne.	

Conditional:

I should not be mina / thou wouldst not be ſ. / he would not be tema jne. — ei oleks (ei ſaaks olema).

Conditional past:

I should not have been ma / thou wouldst not have been ſa / he would not have been ta jne. — (ei ſaaks olnud olema).

Subjunctive.

Present:

If I be not mina / if thou be not ſina / if he be not tema jne. — ei olla.

Perfet:

If I have not been m. / if thou have not been ſ. / if he have not been t. jne. — ei olla olnud.

Imperfect:

If I were not ma / if thou wert not ſa / if he were not ta jne. — ei oleks.

Pluperfect

If I had not been m. / if thou had not been ſ. / if he had not been t. jne. — ei oleks olnud.

Imperative.

Be not ära ole
let him not be ärgu ta olgu jne.
let us not be ärgem olgem
be not ärge olge
let them not be ärgu nemad olgu.

Infinitive.

Not to be mitte olla
Not to have been mitte olnud olla.

Participle present: Not being mitte olles

Participle perfect: Not been mitte olnud.

Participle compound perfect: Not having been mitte olnud olles.

Küſiw kõne.

Present:

Am I? kas mina olen?
art thou? kas ſina oled?
is he? kas tema on?
jne.

Perfet:

Have I been? kas m. olen
hast thou been? kas ſa oled
has he been? kas t. on
jne. — olnud?

Ex bibl. univ. Dorp.

Imperfect:
Was I? kas mina olin?
wast thou? kas sina olid?
was he? kas ta oli?
jne.

Pluperfect:
Had I been? kas m. olin
hadst thou been? kas s. olid
had he been? kas ta oli
jne.
olnud?

Future:
Shall I be? (kas mina saan olema?)
shalt thou be?
will he be
jne.

Future past:
Shall I have been? kas mina saan olnud olema?)
shalt thou have been?
will he have been? jne.

Conditional:
Should I be? kas mina saaksin olema?)
shouldst thou be? jne.

Conditional past:
Should I have been? kas mina saaksin olnud olema?)
shouldst thou have been? jne.

Subjunctive ja muud wormid puuduwad.

Küsitaw eitaw kõne.

Present:
Am I not? kas mina
Art thou not? kas sina
his e not? kas tema
jne.
ei ole?

Perfect:
Have I not been? kas m.
hast thou not been kas s.
has he not been? kas t.
jne.
ei ole olnud?

Imperfect:
Was I not? kas ma
wast thou not? kas sa
was he not? kas ta
jne.
eiolnud?

Pluperfect:
Had I not been? kas m.
hadst thou not been? kas sa
hadhe not been? kas ta
polnud olnud

Future:
Shall I not be? kas ma ei saa olema? jne.
shalt thou not be?
jne.

Future past:
Shall I not have been? (kas ma ei saa olnud olema?) jne.
shalt thou not have been?
jne.

Conditional:
Should I not be? (kas ma ei. saaks olema?) jne.
shouldst thou not be?
jne.

Conditional past:
Should I not have been? (kas ma ei saaks olnud olema?) jne.
shouldst thou not have been?
jne.

Subjunctive ja muud wormid puuduwad.

Harjutused 8.

Fortune (fo'rtshön) waranduš, debt (det) wõlg [õnn
kindness (kai'ndnes) lahkus
country (ka'ntri) maa
tailor (teelor) rätsep
large (lardsh) suur, lai
agreeable (ägri'äbl) lõbus
pleasant (ple'sänt) lõbus
grateful (greetful) tänulik
find (faind) leian, leida
read (rid) luen, lugeda
live (liiw) elan, elada
dine (dain) söön lõunat

set off (set of) teele minna
must (mast) pean
indeed (indi'd) muidugi, tõesti
early (ö'rli) warakult
off (of) ära
out (out) wäljas
to-day (tu-dee) täna
ago (ägoo) eest
since (sins) eest, saadik
at all (ät oll) ei sugugi
now (nou) nüüd
too (tu) ka
where (huer) kus.

1. It is good, right and very agreeable to be useful everybody. 2. Is it not pleasant to live in a handsome house? 3. It is, indeed, very pleasant to live in a handsome house and to have a large garden. 4. When were you in the country? 5. I was there two days ago (ebt: two days since). 6. Where have you been to-day? 7. I have not yet been out to-day. 8. When has the tailor been here? 9. He has not been here at all. 10. Will you dine early or late to-day? 11. I shall not dine at all, if I must set off this morning. 12. When I have read this book, I shall have to read another 13. Should we find him at home now? 14. You would not find him. 15. Will he have the kindness? 16. He would be grateful. 17. I have some fortune, but debts too. 18. Have you been in England? 19. Has my uncle been here? 20 You have been very good all this week.

Tõlge. On hea, õige ja wäga lõbus igaühele kasuks olla. 2. Kas ei ole lõbus iluses majas elada? 3. On, muidugi, lõbus iluses majas elada ja suurt aeda pidada (olla). 4. Millal teie maal (külas, olite? 5. Ma olin seal kahe päewa eest. 6. Kus te täna olete olnud? 7. Mina ei ole täna weel wäljas olnud. 8. Millal on rätsep siin olnud? 9. Tema ei ole siin olnudgi. 10. Kas te täna wara wõi hilja lõunat sööte? 11. Mina ei söögi lõunat, kui ma hommikul pean ära reisima. Kui ma seda raamatut olen lugenud, on mul

weel üks lugeda. 13. Kas meie teda nüüd kodunt leiaksime? 14. Teie ei leiaks teda. 15. Kas ta on nii lahke? (kas temal saab olema lahkus? 16. Tema oleks tänulik. 17. Minul on waranduſt, aga ka wõlgaſi. 18. Kas olete Inglismaal olnud? 19. Kas mu onu on ſiin olnud? 20. Te olete kõigel ſel nädalal wäga hea olnud.

Korraliste ajaſõnade pööramine (Conjugation of the Regular Verbs).

To love — armastada.

A. Tegewik (Active Form).

Indicative.

Present:

I love (löw) mina armastan
thou lovest (löwſt) ſ. armastad
he loves (löws) tema armastab
we love meie armastame
you love teie armastate
they love nemad armastawad.

Imperfect:

I loved (löwd) mina armastaſin
thou lovedst (löwdſt ſ. armast.
he loved tema armastas
we loved meie armastaſime
you loved teie armastaſite
they loved n. armastaſiwad.

Future:

I shall love (mina ſaan
thou wilt love ſina ſaad
he will love tema ſaab
we shall love meie ſaame
you will love teie ſaate
they will love nemad ſaawad

armastama)

Conditional:

I should love (mina ſaakſin
thou wouldst love ſ. ſaakſid
he would love tema ſaaks
we should love meie ſaakſime
you would love teie ſaakſite
they would love n. ſaakſiwad

armastama).

Perfect:

I have loved (löwd) m. olen
thou hast loved ſina oled
he has loved tema on
we have loved meie oleme
you have loved teie olete
they have loved nemad on

armastanud

Pluperfect:

I had loved mina olin
thou hadst loved ſina olid
he had loved tema oli
we had loved meie olime
you had loved teie olite
they had loved nemad oliw.

armastanud

Future past:

I shall have loved (m. ſaan
thou wilt have loved ſ. ſaad
he will have loved t. ſaab
we shall have loved m. ſaame
you will have loved t. ſaate
they will have loved n. ſaawad

armast. olema(t).

Conditional past:

I should have loved m. ſaakſin
thou wouldst have loved ſ. ſ.
he would have loved t. ſaaks
we should have loved m. ſaak.
you would have loved t. ſaak.
they would have loved n. ſaak.

armast olema(t).

Present:		Perfect:	
If I love mina	armas-tawat	If I have loved mina	olla armas-tanud.
if thou love ſina		if thou have loved ſina	
if he love tema		if he have loved tema	
if we love meie		if we have loved meie	
if you love teie		if you have loved teie	
if they love nemad		if they have lovednemat	

Imperfect:	Pluperfect:	
If I loved mina armastakſin	If I had loved mina olekſin	armastanud.
if thou loved ſina armastakſid	if thou had loved ſina olekſid	
if he loved tema armastaks	if he had loved tema oleks	
if we loved meie armastakſime	if we had loved m. olekſime	
if you loved teie armastakſite	if you had loved teie olekſite	
if they loved nad armastakſiwad	if they had loved n. olekſiwat	

Imperative.

Love armasta
let him love armastagu (tema)
let us love armastagem
love armastage
let them love armastagu (nad).

Infinitive.

To love armastada
To have loved armastanud olla.

Participle present:
Loving armastades.

Participle perfect:
Loved armastanud.

Participle compound perfect:
Having loved armastanud olles.

Eitaw kõne.

Indicative.

Present:		Perfect:	
I do not love (du not löw) ma	ei armasta	I have not loved ma	ei ole armas-tanud.
thou dost not love (doſt no löw) ta		thou hast not loved ſa	
he does not love (doš not löw) ta		he has not loved ta	
we do not love(du not löw) me		we have not loved me	
you do not love (du not löw te		you have not loved te	
they do not love (du not löw) nad		they havenot lovednad	

Imperfect:

I did (did) not love mina
thou didst not love ſina
he did not love tema
we did not love meie
you did not love teie
they did not love nemad

ei armastanud.

Pluperfect:

I had not loved ma
thou hadst not loved ſa
he had not loved ta
we had not loved me
you had not loved te
they had not loved nad

ei olnud armastanud.

Future:

I shall not love (mina
thou wilt not love ſina
he will not love tema
we shall not love meie
you will not love teie
they will not love nemad

ei ſaa armastama).

Future past:

I shall not have loved (m
thou wilt not have loved ſ.
he will not have loved t.
we shall not have loved m.
you will not have loved t
they will not have loved n.

ei ſaa armastanud olema).

Conditional:

I should not love mina
thou wouldst not love ſ
he would not love tema
we should not love meie
you would not love teie
they would not love n.

ei armastaks (ei ſaaks armastama).

Conditional past:

I should not have loved (mina
thou wouldst not have loved ſina
he would not have loved tema

ei ſaaks armastanud olema), ine.

Imperative.

Do not love ära armasta
let him, her, it not love ärgu (ta) armastagu
let us not love ärgem armastagem
do not love ärge armastage
let them not love ärgu (nad) armastagu.

Infinitive.

Present:
Not to love mitte armastada.

Perfect:
Not to have loved mitte armastanud olla.

Participle present:
Not loving mitte armastades

Participle perfect:
Not loved mitte armastanud.

Participle compound perfect:
Not having loved mitte armastanud.

Küſiw kõne.

armastama?

Present:

Do I love? kas ma armastan?
dost thou love? kas ſa armastad?
does he love? kas ta armastab?
do we love? kas me armastame?
do you love? kas te armastate?
do they love? kas n. armastawad?

Imperfect:

Did I love? kas ma armastaſin?
didst thou love? kas ſ armastaſid?
did he love? kas ta armastas?
did we love? kas me armastaſime?
did you love? kas te armastaſite?
did they love? kas n. armastaſiw.?

Future:

Shall I love? kas ma ſaan armastama?
shalt thou love? kas ſa ſaad armastama?
will he love? kas ta ſaab armastama?
shall we love? kas me ſaame armastama?
shall you love? kas te ſaate armastama?
will they love? kas nad ſaawad armastama?

armastand?

Perfect:

Have I loved? kas ma olen armastand?
hast thou loved? kas ſa oled armastand?
has he loved? kas ta on armastand?
have we loved? kas me oleme armastand?
have you loved? kas te olete armastand?
have they loved? kas nad on armastand?

Pluperfect:

Had I loved? kas ma olin armastand?
hadst thou loved? kas ſa olid armastand?
had he loved? kas ta oli armastand?
had we loved? kas me olime armastand?
had you loved? kas te olite armastand?
had they loved? k. nad oliwad armastand?

armastand olema?

Future past:

Shall have loved? kas m. ſaan armastand olema?
shalt thou have loved? kas ſa ſaad armastand olema?
will he have loved? kas t. ſaab armastand olema?
shall we have loved? kas me ſaame armastand olema?
shall you have loved? kas te ſaate armastand olema?
will they have loved? kas nad ſaawad armastand olema?

armastand?

Conditional:

Should I love? kas ma armastakſin armastand?
shouldst thou love? kas ſa armastakſid? armastand?
would he love? kas ta armastaks? armastand?
should we love? kas me armastakſime? armastand?
should you love? kas te armastakſite? armastand?
would they love? kas nad armastakſiwad? armastand?

Conditional past:

Should I have loved? kas ma olekſin armastand?
shouldst thou have loved? kas ſa olekſid armastand?
would he have loved? kas ta oleks armastand?
should we have loved? kas me olekſime armastand?
should you have loved? kas te olekſite armastand?
would they have loved? kas nad olekſiwad armastand?

Subjunctive ja teiſed wormid puuduwad.

Küſiw eitaw kõne.

Present:

Do I not love? kas ma
dost thou not love? kas ſa
does he not love? kas ta
do we not love? kas me
do you not love? kas te
do they not love? kas nad

ei armasta?

Perfect:

Have I not loved? kas ma
hast thou not loved? kas ſa
has he not loved? kas ta
have we not loved? kas me
have you not loved? kas te
have they not loved? kas n.

ei ole armastanud?

Imperfect:

Did I not love? kas ma
didst thou not love? kas ſa
did he not love? kas ta
did we not love? kas me
did you not love? kas te
did they not love? kas nad

ei armastanud?

Plupcrfect:

Had I not loved? kas ma
hadst thou not loved? kas ſ.
had he not loved? kas ta
had we not loved? kas me
had you not loved? kas te
had they not loved? kas nad

ei olnud armastanud?

Future:

Shall I not love? kas ma
shalt thou not love? kas ſa
will he not love? kas ta
shall we not love? kas me
shall you not love? kas te
will they not love? kas nad

ei ſaa armastama (-)

Future past:

Shall I not have loved? k.m
shalt thou not have loved? kas ſa
will he not have loved? k.ta
shall we not have loved? kas me
shall you not have loved? kas te
will they not have loved? kas nad

ei ſaa armastanud olema ?

Conditional:

Should I not love? kas ma
shouldst thou not love? kas ſa
would he not love? kas ta
should we not love? kas me
should you not love? kas te
would they not love? kas nad

ei armastaks?

Conditional past:

Should I not have loved? kas ma
shouldst thou not have loved? kas ſa
would he not have loved? kas ta
should we not have loved? kas me
should you not have loved? kas te
would they not have loved? kas nad

ei oleks armastanud?

Subjunctive ja muud wormid puuduwad.

Kokku-pandud konjugatsion.

Indicative.

Present:

I am loving **mina armastan**
thou art loving **(olen ar-**
he is loving **mastaw)**
we are loving **jne.**
you are loving
they are loving

Imperfect:

I was loving **mina armastasin**
(olin armastaw) jne.
thou wast loving
he was loving
we were loving
you were loving
they were loving

Future:

I shall be loving **(mina saan**
olema armastaw) jne.
thou wilt be loving
he will be loving
we shall be loving
you will be loving
they will be loving

Conditional:

I should be l[illegible]**g ma armas-**
taksin jne.
thou wouldst l[illegible]loving
he would be l[illegible]ng
we should be loving
you would be loving
they would be loving

Perfect:

I have been loving **mina olen**
thou hast been loving **armas-**
he has been loving **tanud (olen**
we have been loving **olnud ar-**
you have been loving **mastaw)**
they have been loving **jne.**

Pluperfect:

I had been loving **mina olin ar-**
mastanud (olin olnud armas-
thou hadst been loving **taw)**
he had been loving **jne.**
we had been loving
you had been loving
they had been loving.

Future past:

I shall have been loving **(mina**
saan olema armastaw olnud)
thou wilt have been loving **jne.**
he will have been loving
we shall have been loving
you will have been loving
they will have been loving

Conditional past:

I should have been liovn **ma**
saaksin armastanud olema jne.
thou wouldst have been loving
he would have been loving
we shoud have been loving
you would have been loving
they would have been loving

Subjunctive.

Present:

If I be loving **mina olla ar-**
mastaw jne.
if thou be loving
if he be loving
if we be loving

Perfect:

If have been loving **mina**
olla olnud armtstaw jne.
if thou have been loving
if he have been loving
if we have been loving

if you be loving
if they be loving

Imperfect:

If I were loving ma olekſin armastaw jne.
if thou wert loving
if he were loving
if we were loving
if you were loving
if they were loving

if you have been loving
if they have been loving

Pluperfect:

If I had been loving ma olekſin olnud armastaw jne.
if thou had been loving
if he had been loving
if we had been loving
if you had been loving
if they had been loving

Imperative.

Be loving ole armastaw
let him be loving olgu armastaw
let us be loving olgem armastabe loving olge armastawad [wad
le them be loving olgu armastawad

Infinitive.

To be loving armastaw olla
To have been loving armastaw olnud olla.

Participle present:
Being loving armastaw olles

Participle perfect:
Been loving armastaw olnud.

Participle compound perfect:
Having been loving armastanud olles:

B. Tehtawik (Passive Form).

Indicative.

Present:

I am loved minb
thou art loved ſinb
he is loved teda
we are loved meib
you are loved teib
they are loved neib

armastatakſe.

Perfect:

I have been loved minb
thou hast been loved ſinb
he has been loved teda
we had been loved meib
you have been loved teib
they have been loved neib

on armastanud.

Imperfect:

I was loved minb
thou wast loved ſinb
he was loved teda
we were loved meib
you were loved teib
they were loved neib

armastati.

Pluperfect:

I had been loved minb
thou hadst been loved ſinb
he had been loved teda
we had been loved meib
you had been loved teib
they had been loved neib

oli armastanud.

Future:

I shall be loved (minb
thou wilt be loved ſinb
he will be loved teba
we shall be loved meib
you will be loved teib
they will be loved neib

(jaab armastatama).

Future past:

I shall have been loved (m
thou wilt have been loved ſ.
he will have been loved t.
we shall had been loved m.
you will have been loved t.
they will have been lovedn.

(jaab armastatub olbama).

Conditional past:

I should have been loved (minb
thou wouldst have been loved ſinb
he would have been loved teba
we should have been loved meib
you would have been loved teib
they would have been loved neib

(jaaks armastatub olbama).

Conditional:

I should be loved (minb
thou wouldst be loved ſinb
he would be loved teba
we should be loved meib
you would be loved teib
they would be loved neib

(jaaks armastatama).

Subjunctive.

Present:

If I be loved minb
if thou be loved ſinb
if he be loved teba
if we be loved meib
if you be loved teib
if they be loved neib

armastatawat.

Perfect:

If I have been loved m.
if thou have been loved ſ.
if he have been loved t.
if we have been loved m
if you have been loved t.
if they have been loved n.

olla armastatub.

Imperfect:

If I were loved minb
if thou wert loved ſinb
if he were loved teba
if we were loved meib
if you were loved teib
if they were loved neib

armastataks.

Plumperfect:

If I had been loved m.
if thou had been loved ſ.
if he had been loved teba
if we had been loved m.
if you had been loved t.
if they had been loved n.

olbaks armastatub.

Imperative.

Be loved armastatagu ſinb
let him loved „ teba
let us loved armastatagu meib
be loved „ teib
let them loved „ neib

Infinitive.

Present.	Perfect.
To be loved armastatama.	To have been loved armastatud oldama.

Participle present:	Participle perfect:
Being loved armastataw.	Been loved armastatud.

Participle compound perfect:
Having been loved armastatud olles.

Üllemal olewate to love näituste järel pööratakse kõiki korraliſi Ingliſe teguſõnu. Järgmiſt tuleb aga weel tähele panna:

Teguſõnad, miſ ch, sh, ss, x ja o peal lõpewad, wõtawad Indicative Present kolmandamas perſonis ainſuſes es külge.

Kui Infinitive lõpeb y peal eelolewa konſonantiga, ſiis muudetakſe tee y teiſes ja kolmandamas perſonis Present ainſuſes, kõigis Imperfect perſonides ja Participle perfect-is i-ks.

Kui Infinitive ei lõpe e peal, ſiis wõtawad Participle perfect ja Imperfect omale ed külge, olewiku teine perſon aga edst.

Üheſilbiliſed teguſõnad, miſ üheainſa wokali järel olewa konſonanti peal lõpewad, niiſama ſarnatſe lõpuga mitmeſilbiliſed teguſõnad, millel rõhk wiimaſe ſilbi peal, teewad lõpu-konſonanti kahekordſeks. Ka mõned teiſed lõpu-konſonantid kirjutatakſe kahekordſelt.

Participle present lõpp on ing, mille eeſt aga juhtuw „tumm" e wälja langeb. Selleſama ing-lõpu ees muudetakſe juhtuw ie jälle y-ks.

Harjutuſed 9.

God (gad) Jumal
world (uörld) maailm
parents (pe'rents) wanemad
knee (ni) põlw
suspicion (ſaspi'ſhön) kahtlus
question (kwe'ſhön) küſimus
comedy (ka'midi) naljamäng
tragedy (trä'dſhidi) kurbmäng
window (ui'ndoo) aken
slow (ſloo) pikaline
quick (kwik) wäle
tree (frii) waba
glad (gläd) rõemus
ask (äſk) küſida
answer (ä'nſör) wastata
command (kamma'nd) käskida, juhtida
believe (beli'w) uskuda
determine (dite'rmin) otſustada
express (ekſpre'ſ) awaldada.

hurt (hört) häda teha
feel (fiil) tunda
think (think) mõtelda
praise (prees) kiita
say (ſee) üteloa
sell (ſell) müüa
want (uont) puududa, tarwis olla
work (uörk) töötada
write (rait) kirjutada
why (huai) miſpäraſt
if (if) kui.

1. Which horse do you sell? 2. I sell that which I do not want any more. 3. I work in the room which has large windows. 4. You write so quick; why do not you write slower? 5. I have a question ta ask you. 6. Do not ask so many questions; I am determined to answer you no more. 7. Our parents love us, we love each other. 8. Those who say there is no God, would be glad to believe it. 9. Have you hurt yourself? 10. I have hurt my knee. 11. The world is a comedy to those who think, a tragedy to those who feel. 12. I shall praise you, if you are good. 13 No man is free who does not know to command himself. 14. Had he expressed his suspicion?

Tõlge 1. Miſſuguſe hobuſe te ära müüte? 2. Ma müün ſelle ära, keda mul enam tarwis ei ole. 3. Ma töötan tuas, millel ſuured aknad on. 4. Teie kirjutate nii ruttu, miks ei kirjuta teie aeglaſemalt? 5. Mul on teile küſimus ette panna. 6. Arge küſige minult nii palju; mina olen otſustanud teile enam mitte wastata. 7. Meie wanemad armastawad meid, meie armastame üksteiſt. 8. Need, kes ütlewad Jumalat mitte olewat, oleksiwad rõemſad ſeda uskumas. 9. Kas olete eneſele haiget teinud? 10. Ma olen oma põlwele haiget teinud. 11. Maailm on naljamänguks neile, kes mõtlewad, kurbmänguks neile, kes tunnewad. 12. Ma kiidan ſind, kui ſa hea oled. 13. Üksgi inimene ei ole waba, kes ei oska ennaſt juhtida. 14. Kas ta on oma kahtluſt awaldanud?

Harjutuſed 10.

Moment (mo'ment) ſilmapilk
secret (ſi'krit) ſaladus
cloth (klath) riie
piece (piis) tükk
do (du) teha
detect (diti'kt) üles leida
shall (ſhäll) peab
call (koll) hüüda
count (kount) üle lugeda
hate (heet) wihkan, wihata
measure (me'zhör) mõeta
prepare (prepee'r) walmistada

try (trai) proowida
something (ſamthing) midagi
even (iwn) iſegi ſiis
directly (dire'ktli) ſedamaid
just (dſhaſt) juſt, praegu
else (els) muu.

1. Have the knives and forks been counted? 2. Not yet, but they shall be counted directly. 3. Has the new horse been tried? 4. It is just being tried. 5. His secret would be detected in the first moment. 6. He would not come, even if we called him. 7. The servant said, he would certainly come. 8. Breakfast is just preparing. 9. He will always be hated. 10 Why have not these two pieces of cloth been measured yet? 11. They would have been measured, if I had not something else to do.

Tõlge: 1. Kas nuad ja kahwlid on luetud? 2. Ei weel, aga neid peab kohe luetama. 3. Kas uut hobuſt on proowitud? 4. Teda proowitakſe praegu. 5. Tema ſaladus leitakſe eſimeſel ſilmapilgul üles. 6. Tema ei tuleks, iſegi kui me teda hüüakſime. 7. Teender ütleb, ta tuleks wististi. 8. Hommikuſööki walmistatakſe praegu. 9. Teda wihatakſe ikka. 10. Miks ei ole need kaks riidetükki weel ära mõedetud? 11. Need oleksiwad juba mõedetud, kui mul ei oleks olnud midagi muud teha.

Tagaſitähendajate ajaſõnade pööramine. (Conjugation of the Reflective).

To dress' one's self — ennaſt riidesſe panna.

Indicative.

Present:		Perfect:
I dress myself mina panen	ennaſt riidesſe.	I have dressed myself mina olen ennaſt riidesſe pannud
thou dressest thyself ſina p.		thou hast dressed thyself ſine.
he dresses himself she dresses herself it dresses itself t. paneb		he has dressed himself she has dressed herself it has dressed itself
we dress ourselves m. paneme		we have dressed ourselves
you dress yourselves*) t. pan		you have dressed yourselves*)
they dress themselves n. pan		they have dressed themselves.

*) Kui teine perſon paljuſes ühtairuſt iſikut tähendab, ſiis ütelbakſe yourself.

Imperfect:

I dressed myself **mina panin ennaſt riidesſe jne.**
thou dressedst thyself
he dressed himself
we dressed ourselves
you dressed yourselves
they dressed themselves

Future:

I shall dress myself (**mina ſaan ennaſt riidesſe panema**) **jne.**
thou wilt dress thyself
he will dress himself
we shall dress ourselves
you will dress yourselves
they will dress themselves.

Conditional:

I should dress myself (**mina ſaakſin ennaſt riidesſe panema**) **jne.**
thou wouldst dress thyself
he would dress himself
we should dress ourselves
you would dress yourselves
they would dress themselves.

Pluperfect:

I had dressed myself **mina olin ennaſt riidesſe pannud jne.**
thou hadst dressed thyself
he had dressed himself
we had dressed ourselves
you had dressed yourselves
they had dressed themselves.

Future past:

I shall have dressed myself (**mina ſaan olema ennaſt riidesſe pannud**) **jne.**
thou wilt have dressed thyself
he will have dressed himself
we shall have dressed ourselves
you will have dressed yourselves
they will have dressed themselves

Conditional past:

I should have dressed myself (**mina ſaakſin olema ennaſt riidesſe pannud**) **jne.**
thou wouldst have dressed thyself
he would have dressed himself
we should have dressed ourselves
you would have dressed yourselves
they would have dressed themselves.

Subjunctive.

Present:

If I dress myself **mina panna ennaſt riidesſe jne.**
if thou dress thyself
if he dress himself
if we dress ourselves
if you dress yourselves
if they dress themselves.

Perfect:

If I have dressed myself **mina olnud ennaſt riidesſe pannud jne.**
if thou have dressed thyself
if he have dressed himself
if we have dressed ourselves
if you have dressed yourselves
if they have dressed themselves.

Imperfect:	Pluperfect:
If I dressed myself ma panek- ſin ennaſt riidesſe tne.	If I had dressed myself ma olek- ſin ennaſt riidesſe pannud jne.
if thou dressed thyself	if thou had dressed thyself
if he dressed himself	if he had dressed himself
if we dressed ourselves	if we had dressed ourselves
if you dressed yourselves	if you had dressed yourselves
if they dressed themselves.	if they had dressed themselves.

Imperative.

Dress thyself pane ennaſt	riidesſe	let us dress ourselves pangem	endid riidesſe.
let him dress himself pangu		dress yourselves pange	
let her dress himself (tema)		let them dress themselves pangu	
let it dress itself ennaſt			

Inflnitive.

Present:	Perfect:
To dress one's self ennaſt rii- desſe panna.	To have dressed one's self ennaſt riidesſe pannud olla.

Participle present:
Dressing one's self ennaſt riidesſe pannes.

Participle compound perfect:
Having dressed one's self ennaſt riidesſe pannud olles.

Harjutuſed 11.

Workman (uörkmän) töömees	hide (haid) peita
joiner (dſhoi'nör) tisler	undress (andre's) riideſt lahti
town (toun) linn	igel wõtta
lookIng-glass (luking-gläs) pee-	conduct (kö'ndökt) ennaſt üles
wisdom (ui'zdöm) tarkus	pidada
rule (ruul) reegel	clever (kle'wör) wiiſakas, tubli
whole (hool) terwe	well (uell) terwe, hea
sent (ſent) ſaadetud, ſaatſin	usually (ju'ſhuälli) hariliſelt
cut (kat) leigata	because (bikoos) ſeſt et

1. You have conducted yourselt very well. 2. Is it right to praise one's self? 3. I never praise myself. 4. Do jou see yourself in the looking-glass? 5. The children dress and undress themselves. 6. Is your joiner

a good workman? 7. He is the cleverest workman in the whole town. 8. She sees the looking-glass, but she does not see herself. 9. At what o'clock in the morning do you dress? 10. I usually dress at half past seven. 11. Everybody praises her, and she praises herself also. 12. What is the first rule of wisdom? – To know one's self. 13 My little daughter has cut herself. 14 Do we praise ourselves? 15. He had hid himself. 16. You praise your self because no one else praises you. 17. Is this book much read? 18. It is very much read, for it is a very good book. 19 Has anybody been sent to the hatmaker's? 20. The servant has been sent to him.

Tõlge. 1. Teie olete ennaſt wäga hästi üles pidanud 2. Kas on õige iſeennaſt kiita? 3. Mina ei kiida ennaſt iialgi. 4. Kas näete ennaſt peegliſt? 5. Lapſed panewad ennaſt iſe riidesſe ja mõtawad riideſt lahti. 6. Kas teie tisler on hea töömees? 7. Ta on kõige tublim töömees terwes linnas, 8. Tema (naister.) näeb peeglit, aga iſeennaſt ta ei näe. 9. Mis kella ajal te ennaſt hommikul riidesſe panete? 10. Mina panen ennaſt hariliſelt kell pool kaheksa riidesſe. 11. Igaüks kiidab teda, ja ta kiidab iſe ka iſeennaſt. 12. Mis on tarkuſe eſimene reegel? – Iſeennaſt tunda. 13. Minu weikene tütar on ennaſt leiganud. 14. Kas meie iſeendid kiidame? 15. Tema oli ennaſt ära peitnud. 16. Sa kiidad ennaſt iſe, ſeſt et keegi muu ſind ei kiida. 17. Kas ſee raamat on palju luetud? 18. See on wäga palju luetud, ſeſt ta on wäga hea raamat. 19. Kas on kedagi kübarſepa juurde ſaadetud? 20. Teender on tema juurde ſaadetud.

Puuduliste ajaſõnade konjugatſion (Conjugation of the Verbs defective).

Can — wõima, ſuutma.

Present:	Imperfect:
I can (kän) mina wõin	I could (kud) mina wõiſin
thou canst ſina wõid	thou couldst ſina wõiſid
he can tema wõib	he could tema wõis
we can meie wõime	we could meie wõiſime
you can teie wõite	you could teie wõiſite
they can nemad wõiwad	they could nemad wõiſiwad.

Muid wormiſi, mis puuduwad, ſünnitatakſe kokkupandud ajaſõnaga to be able (wõima). Ka Present ja Imperfect wõiwad olla: I am able, I was able jne.

May — wõima, tohtima.

Present:	Imperfect:
I may (mee) mina wõin	I might (mait) ma wõiſin
tho mayest ſina wõid	thou mightest ſa wõiſid
he may tema wõib	he might ta wõis
we may meie wõime	we might meie wõiſime
you may teie wõite	you might teie wõiſite
they may nemad wõiwad.	they might nemad wõiſiwad.

Teiſi wormiſi wõib ſünnitada kokkupandud ajaſõnadega: to be allowed (ällou'd) to be permitted (permi'ttid) lubatud olla.

Will — tahtma.

Present:	Imperfect:
I will (uill) mina tahan	I would (uud) mina tahtſin
thou wilt ſina tahad	thou wouldst ſina tahtſid
he will tema tahab	he would tema tahtis
we will meie tahame	we would meie tahtſime
you will teie tahate	you would teie tahtſite
they will nemad tahawad.	they would nemad tahtſiwad.

Infinitive: — to be willing.

Shall — pean.

Present:	Imperfect:
I shall (ſhäll) mina pean	I should (ſhud) mina pidin
thou shalt ſina pead	thou shouldst ſina pidid
he shall tema peab	he should tema pidi
we shall meie peame	we should meie pidime
you shall teie peate	you should teie pidite
they shall nemad peawad.	they should nemad pidiwad.

Must — pean.

Present:

I must (maſt) mina pean
thou must ſina pead
he must tema peab
we must meie peame
you must teie peate
they must nemad peawad.

Tarwitatakſe ükſnda olewikus. Infinitive on temal kui ka eelmiſel: to be obliged (oblaidſhd).

Ought — peakſin.

Present:

I ought (oot) ma peakſin
thou oughtest ſa peakſid
he ought tema peaks
we ought meie peakſime
you ought teie peakſite
they ought nemad peakſiwad.

To dare — tohtida.

Present:

I dare (deer) mina tohin
thou darest ſina tohid
he dares tema tohib
we dare meie tohime
you dare teie tohite
they dare nemad tohiwad.

Imperfect:

I durst (dörſt) mina tohtiſin
thou durst ſina tohtiſid
he durst tema tohtis
we durst meie tohtiſime
you durst teie tohtiſite
they durst nemad tohtiſiwad.

To do — teha.

Present:

I do (du) mina teen
thou dost (doſt) ſina teed
he does (dos) tema teeb
we do meie teeme
you do teie teete
they do nemad teewad.

Imperfect:

I did (did) mina tegin
thou didst ſina tegid
he did tema tegi
we did meie tegime
you did teie tegite
they did nemad tegiwad.

Ilma iſikuta ajaſõnade konjugatſion. (Conjugation of the Verbs impersonal).

To hail — rahet ſadada.

Indicative.

Present:

It hails (heels) ſajab rahet

Perfect:

It has hailed (heeld) rahet on ſadanud.

Imperfect:

It hailed ſadas rahet.

Pluperfect:

It had hailed rahet oli ſadanud.

Future:
It will hail (heel) hakkab rahet sadama.

Future past:
It will have hailed (rahet saab sadanud olema).

Conditional:
It would hail hakkas rahet sadama.

Conditional past:
It would have hailed (rahet saaks sadanud olema).

Subjunctive.

Present:
If it hail rahet sadawat

Perfect:
If it have hailed olla rahet sadanud.

Imperfect:
If it hailed sajaks rahet.

Pluperfect:
If it had hailed rahet oleks sadanud.

Imperative.

Let it hail sadagu rahet.

Infinitive.

Present:
To hail rahet sadada.

Perfect:
To have hailed rahet sadanud olla.

Participle present:
Hailing rahet sadades.

Participle perfect:
Hailed rahet sadanud.

Participle compound perfect:
Having hailed rahet sadanud olles.

Harjutused 12.

Wind (uind) tuul
cold (koold) külm
pleasure (ple'shör) lõbu
sorry (so'ri) kurb
hard (hard) kange, kõwa
fast (fäst) kange, kõwa
high (hai) kange, kõrge
care (keer) hool, tähelpanek
rain (reen) wihm, wihma sadada
snow (snoo) lumi, lund sadada
take (teek) wõtta
like (laik) soowida
cannot (kä'nnot) ei wõi
go (goo) lähen, minna
wait (ueet) oodata
stay (stee) jääda, wiibida
let (let) lasen, jätan
lie (lai) lamada
buy (bai) ostan, osta
hear (heer) kuulen, kuulda
speak (spiik) kõneleda
accompany (äkkõ'mpäni) saata
possibly (põs'sibli) kuidagi, wõimalikult

positively (po'ſitiweli) wiſtiſti by (bai) juures, ajal.
till (till) kuni

1. You must take care of yourself. 2. He cannot possibly come this evening. 3. He always lets his books lie, where he ought not. 4. We will not see him. 5. But you shall see him. 6. I am really very sorry that I could not have the pleasure of accompanying you. 7. Can you hear in your room, when I speak in mine? 8. He must be very poor, for he has not even money enough to buy any bread. 9. You shall positively have it by seven o'clokc this evening. 10. Ought not the children to go out? 11. You ought to wait till some one else praises you. 12. He has been obliged to stay at home the whole day. 13 You may go out, if you like. 14. I like much better to read than write. 15. She has not been allowed to work. 16. What may he have been. 17. It rains very hard. 18. It has snowed fast (eht hard). 19. The wind ist high. 20. My hands are cold.

Tõlge. 1. Teie peate ettewaatlik olema. 2. Tema ei wõi kuidagi täna õhtul tulla. 3. Tema laſeb ikka oma raamatud lamada, kus nad ei peaks (lamama). 4. Meie ei taha teda näha. 5 Aga teie peate teda nägema. 6. Mul on wäga kahju, et mul ei wõinud olla lõbu, teid ſaata. 7. Kas teie wõite oma tuppa kuulda, kui ma oma tuas kõnelen? 8. Ta peab wäga waene olema, ſeſt tal ei ole raha küllalt leibagi osta. 9. Teie peate ſeda wiſtiſti täna õhtu kella ſeitſme ajaks ſaama. 10. Kas lapſed ei peaks wälja minema? 11. Sa peakſid ootama, kuni keegi teine ſind kiidab. 12. Ta pidi kõige päewa kodus olema. 13. Sa wõid wälja minna kui ſoowid. 14. Mina tahan palju ennem lugeda kui kirjutada. 15. Tema ei oleks tohtinud tööd teha. 16. Mis ta wõib olla olnud? 17. Wihma ſajab kangeſti. 18 Lund on kangeſti ſadanud. 19. Tuul on kange. 20. Minu kätel on külm.

Reegliwaſtaſed ajaſõnad (The irregular Verbs).

Nende ajaſõnade reegliwaſtane ſeiſukord on ainult Imperfect-is ja Participle perfect-is; kõik teiſed wormid on korraltſed. Eranditk on to be (olla) mille kokkupanek aga eespool ju on näidatud. — Paljudel nendel ajaſõnadel on reegliwaſtaliſe wormi kõrwas ka korralik worm; neil on järgnewas ſõnaſtikus märk * juures.

Infinitive:	Imperfect:	Participle:
To abide (äbaid) jäädа	abode (äbod)	abode
to arise (ärais) üles tõsta	arose	arisen
to awake (äue'k) ärgata	awoke	awake
to be (bi) olla	was	been
to bear (beer) sünnitada	bore	born
to bear (beer) kanda	bore	borne
to beat (blit) lüüa	beat	beaten, beat
to become (bika'm) saada	became	become
to befall (bifol) juhtuda	befell	befallen
to beget (bige't) sünnitada	begot	begotten, begot
to begin (bigi'n) hakata	began	begun
to begird (bigö'rd) wööd wööle panna	begirt	begirt
to behold (biho'ld) näha	beheld	beheld
to bend (bend) paenutadа	bent	bent
to bereave (birii'w) röövida	bereft	bereft
to beseech (bisii'tsh) paluda	besought	besought
to bid (bid) käskida	bid, bade	bidden, bid
to bind (baind) siduda	bound	bound
to bite (bait) hammustada	bit	bitten, bit
to bleed (bliid) werd joosta	bled	bled
to blow (bloo) puhuda	blew	blown
to break (breek) murda	broke	broke, broken
to breed (briid) poegida	bred	bred
to bring (bring) tuua	brought	brought
to build (bild) ehitada	built*	built*
to burn (börn) põletada	burnt	burnt
to burst (börst) lõhkeda	burst	burst
to buy (bai) osta	bought	bought
to catch (kätsh) püüda	caught	caught
to chide (tshaid) sõidelda	chid	chidden, chid
to choose (tshuus) walida	chose	chosen
to cleave (kliiw) lõhkeda	clove, cleft	cloven, cleft
to cling (kling) külge hakata	clung	clung
to clothe (klodh) riidesse panna	clad*	clad*
to come (kam) tulla	came	come
to cost (kost) maksta, hind olla	cost	cost
to creep (kriip) roomata	crept	crept
to crow (kroo) kraaksuda	crew*	crown*
to curse (körs) kiruda	curst*	curst*

Infinitive:	Imperfect:	Participle:
to cut (kŏt) leigata	cut	cut
to dare (deer) tohtida	durst	dared
to deal (diil) kaubelda	dealt	dealt
to dig (dig) kaewata	dug*	dug*
to dip (dip) wee alla lasta	dipt*	dipt
to do (du) teha	did	done
to draw (dro) tõmmata	drew	drawn
to dream (driim) und näha	dreamt	dreamt
to drink (drink) juua	drank	drunk
to drive (draiw) ajada	drove	driven
to dwell (duel) elada	dwelt*	dwelt
to eat (iit) süüa	eat, ate	eaten
to fall (foll) kukkuda	fell	fallen
to feed (fiid) sööta	fed	fed
to feel (fiil) tunda	felt	felt
to find (faind) leida	found	found
to flee (fli) põgeneda	fled	fled
to fling (fling) wisata	flung	flung
to fly (flai) lennata	flew	flown
to forbear (forbe'r) katki jätta	forbore	forborne
to forbid (forbi'd) keelata	forbade	forbidden
to forget (forge't) unustada	forgot	forgotten
to forgive (forgi'w) andeks anda	forgave	forgiven
to forsake (forse'k) maha jätta	forsook	forsaken
to freight (freet) laadida	fraught	fraught
to get (get) saada	got	gotten, got
to gild (gild) kullata	gilt	gilt
to gird (görd) wööd wööle panna	girt	girt
to give (giw) anda	gave	given
to go (go) lähen, minna	went	gone
to grave (greew) sisse kaewata	graved	graven
to grind (graind) jahwatada	ground	ground
to hang (häng) üles riputada	hung	hung*
to have (häw) olla, omandada	had	had
to hear (heer) kuulda	heard	heard
to heave (hiiw) tõsta	hove*	hoven*
to hew (hju) raiuda	hewed	hewn
to hide (haid) peita	hid	hidden, hid
to hit (hit) trehwata	hit	hit
to hold (hoold) pidada	held	held

Infinitive:	Imperfect:	Participle:
to hurt (hört) häda teha	hurt	hurt
to keep (kiip) hoida	kept	kept
to kneel (niil) põlwitada	knelt*	knelt*
to knit (nit) kududa	knit	knit
to know (nou) teada	knew	known
to lade (leed) laadida	laded	laden*
to lay (lee) panna	laid	laid
to lean (liin) ennaſi tuetada	leant*	leant*
to leap (liip) hüpata	leapt	leapt
to learn (lörn) õppida	learnt	learnt*
to leave (liiw) maha jätta	left	left
to lend (lend) laenata	lent	lent
to let (let) laſen, lasta	let	let
to lie (lai) lamada	lay	lain
to light (lait) ſüüdata	lit	lit
to load (lood) laadida	loaded	loaden
to lose (luus) kautada	lost	lost
to make (meek) teha	made	made
to mean (miin) arwata	meant	meant
to meet (miit) kokku juhtuda	met	met
to melt (melt) ſulada	melted	molten
to mistake (mistee'k) ekſida	mistook	mistaken
to mow (moo) niita	mowed	mown
to overtake (o'wörteek) järel jõuda	overtook	overtaken
to partake (partee'k) oſa wõtta	partook	partaken
to pay (pee) maksta	paid	paid
to put (put) panna	put	put
to read (riid) lugeda	read	read
to rend (rend) lõhkt kiskuda	rent	rent
to rid (rid) wabastada	rid	rid
to ride (raid) ratſutada	rode	ridden rode
to ring (ring) helistada	rung, rang	rung
to rise (rais) üles minna	rose	risen
to rive (raiw) lõhkuda	rove	riven
to rot (rat) mädaneda	rotted	rotten
to run (rõn) joosta	ran, run	run
to say (ſee) ütelda	said	said
to saw (ſoo) ſaagida	sawed	sawn
to see (ſii) näha	saw	seen
to seek (ſiik) otſida	sought	sought

Infinitive:	Imperfect:	Participle:
to seethe (ſiidh) keeda	sod	sodden, sod
to sell (ſell) müüa	sold	sold
to send (ſend) ſaata	sent	sent
to set (ſet) panna	set	set
to shake (ſheek) raputada	shook	shaken
to shape (ſheep) kujutada	shaped	shapen
to shave (ſheew) juukſeid leigata	shaved	shaven
to shear (ſheer) kääridega leigata	shore	shorn
to shed (ſhed) välja walada	shed	shed
to shine (ſhain) paista	shone	shone
to show / to shew näidata	showed / shewed	shown / shewn
to shoe (ſhuu) rautada	shod	shod
to shoot (ſhuut) püſſi laſta	shot	shot
to shred (ſhred) ſärwida	shred	shred
to shrink (ſhrink) kokku tõmmata	shrunk	shrunk
to shrive (ſhraiw) pihtida	shrove	shriven, shrift
to shut (ſhöt) kinni panna	shut	shut
to sing (ſing) kaulda	sung, sang	sung
to sink (ſink) wajuda	sunk, sank	sunk
to sit (ſit) istuda	sat, sate	sat
to slay (ſlee) maha lüüa	slew	slain
to sleep (ſliip) magada)	slept	slept
to slide (ſlaid) libiſeda	slid	slidden, slid
to sling (ſling) wibutada	slung, slang	slung
to slink (ſlink) hiilida	slunk, slank	slunk
to slit (ſlit) lõhkuda	slit	slit
to smell (ſmell) nuuskida	smelt	smelt
to smite (ſmait) wiſata	smote, smit	smitten, smit, smote
to sow (ſoo) külwata	sowed	sown
to speak (ſpiik) rääkida	spoke, spake	spoken, spoke
to speed (ſpiid) rutata	sped	sped
to spend (ſpend) kulutada	spent	spent
to spill (ſpill) ära walada	spilt	spilt
to spin (ſpin) kedrada	spun, span	spun
to spit (ſpit) ſülitada	spit, spat	spit, spitten
to split (ſplit) lõhkuda	split	split
to spread (ſpred) välja lautada	spread	spread
to spring (ſpring) tekkida	sprung, sprang	sprung

Infinitive:	Imperfect:	Participle:
to stand (ſtänd) ſeista	stood	stood
to stave (ſteew) ſisſe lüüa	stove	stove
to steal (ſtiil) warastada	stole	stolen
to stick (ſtik) pista	stuck	stuck
to sting (ſting) pista	stung	stung
to stink (ſtink) haiſeda	stunk	stunk
to strew (ſtroo) \ puistata	strewed	strown
to strow (ſtroo) /	strowed	
to stride (ſtraid) ſammuda	strode, strid	stridden
to strike (ſtraik) lüüa	struck	struck, stricken
to string (ſtring) üles tõmmata	strung	strung
to strip (ſtrip) ära tõmmata	stript	stript
to strive (ſtraiw) püüda	strove	striven, strove
to swear (ſweer) wanduda	swore	sworn
to sweat (ſwei) higistada	sweat	sweaten
to sweep (ſwiip) pühkida	swept*	swept*
to swell (ſwell) paiſuda	swelled	swollen, swoln*
to swim (ſwim) ujuda	swam, swum	swum
to swing (ſwing) kõikuda	swung, swang	swung
to take (teek) wõtta	took	taken
to teach (tiitſh) õpetada	taught	taught
to tear (teer) lõhki kiskuda	tore	torn
to tell (tell) ütelda	told	told
to think (think) mõtelda	thought	thought
to thrive (thraiw) koſuda	throve	thriven
to throw (throo) wiſata	threw	thrown
to thrust (thröſt) tõugatá	thrust	thrust
to tread (tred) astuda [wõtta	trod	trodden, trod
to undertake (öndörtee'k) ette	undertook	undertaken
to wax (uäks) kaswada	waxed	waxen*
to wear (ueer) kanda	wore	worn
to weave (uiiw) kududa	wove	woven
to weep (uiip) nutta	wept	wept
to wet (uet) niiſutada	wet*	wet*
to whip (huip) piitſutada	whipt*	whipt*
to win (uin) wõita	won	won
to wind (uaind) keerleda	wound	wound
to work (uörk) töötada	wrought*	wrought*
to wring (ring) keerutada	wrung (röng)	wrung
to write (rait) kirjutada	wrote	written, writ.

Harjutuſed 13.

Dealer (dii'lör) kaupmees
gentleman (dſhe'ntlmän) peenike mees
business (bi'snes) talitus, äri
grape (greep) wiinamari
burthen (bö'rdhn) koorm
coldness (koo'ldnes) külmus
drunkenness (drö'nknes) joowastus
pride (praid) uhkus
folly (fo'lli) rumalus
timidity (timi'diti) argtus
sorrow (ſo'rroo) kurbtus
young (jang) noor
proud (proud) uhke
cheap (tſhiip) odaw
several (ſe'wöröl) ükſik aſi
together (tuqe'dhör) koos
assure (äſhu'r) tõendada
remember (rime'mbör) mäletada
pass (päſs) mööda minna
cease (ſiis) lõppeda, järel jääda
be able (bi eebl) wõima
bring forth (bring foorth) ſünnitada
before (bifoo'r) enne kui
with (uidh) -ga, kaaſas
from (fram) -ſt, ſaati
for (for) -ks, aſemel

1. My uncle had to buy a dozen little gold watches, and he assured my father, that the dealer sold them him much cheaper, if he took several together. 2. Did your children learn to write, bevore they learned to read? 3. Do vou remember how much money I gave you yesterday? 4. We cannot have left much money, for we have bought a great many books. 5. Who may the young gentleman be, that passed here just now? 6. We shall be able to do some business together, if you sell as cheap as I must buy. 7. If I knew him, and you would take me with you, I should go to him. 8. Everybody must make himself as useful as he can, for from the moment that a man, and if he have ever so much money, ceases to make himself useful to others, he becomes a burthen to himself. 9. We are very often mistaken in people of whom we believe they are proud; but we mistake coldness for pride, and timidity for folly. 10. The vine brings forth three grapes: The first, of pleasure, the second, of drunkenness, the third, of sorrow. 11. Goethe was born a hundred and eighty five years, four months and five days later than Shakespeare.

Tõlge: 1. Minu onul oli toſin welikeſeid kuld uuriſi oſta, ja ta tõendas minu iſale, et kaupmees neid temale palju

odawamalt müüb, kui ta mitu korraga (ükſikuid koos) wõtab. 2. Kas teie lapſed õppiſiwad kirjutama, enne kui nad lugema õppiſiwad? 3. Kas mäletate, kui palju raha ma teile eile andſin? 4. Meil ei wõi palju raha järel olla, ſeſt meie oleme palju raamatuid oſtnud. 5. Kes ſee noormees peaks olema, kes ſiit praegu mööda läks? 6. Meie wõikſime koos äri teha, kui teie nii odawalt müüte, nagu mina müüma pean. 7. Kui ma teda tunnekſin ja teie mind kaaſa wõtta tahakſite, ma lähekſin tema juurde. 8. Jgaüks peab ennaſt nii kaſulikuks tegema kui ta wõib, ſeſt ſelleſt ſilmapilguſt, kui (et) inimene, ja kui tal ka nii palju raha oleks, lõpeb teiſtele kaſulik olemaſt, jääb ta iſeeneſele koormaks. 9. Meie ekſime ſagedasti inimeſte kohta, kelleſt arwame, et nad uhked on; aga meie peame külmuſt uhkuſeks ja argtuſt rumaluſeks. 10. Wiinapuu ſünnitab kolm marja: eſimene on lõbu, teine joowaſtuſe, kolmas kurbtuſe (mari). 11. Goethe on ſada kahekſakümmend wiis aaſtat, neli kuud ja wiis päewa hiljem ſündinud kui Shakeſpeare.

Määraſõna (The Adverb).

Määraſõnu tarwitatakſe ajaſõnade tähenduſe lähemaks määramiſeks. Nad on kas **algupäraliſed**, nagu here (ſiin), wõi iſeäraliſe lõpuga **muudeſt ſõnadeſt ſünnitatud**, nagu hour-ly (igas tunnis) wõi **kokku pandud**, nagu to-day (täna).

Oma tähenduſe järel jaotatakſe neid: paiga, aja, arwu ja korra, kogu, olu, wõrdluſe, teatuſe, ſoowi, kahtluſe, küſimiſe, jaatamiſe ja eitamiſe, ühenduſe ja lahutuſe, ning otſuſtamiſe määraſõnadeks.

Paljuſt omaduſeſõnu wõib ilma muutmata kui määraſõnadena tarwitada. Määraſõnu wõib, kui nende mõiſte lubab, omaduſeſõnade kombel wõrrelda.

Määraſõnade arw on ſuur. Siin paneme mõned rohkem tarwitatawad üles:

aegſasti betimes (bitai'ms)
ainult only (uo'nli)
arwatawasti likely (lai'kli)
asjata in vain (ween)
eemal abroad (ábro'd)
eile yesterday (je'stördee)
enamasti mostly (mooſtli)
ennem rather (rá'dhör)
esmalt firstly (fö'rſtli)
harwasti seldom (ſe'ldöm)
heameelega readily (re'dili)
hilja late (leet)
hiljuti lately (leetli)
homme to-morrow (tu-morroo)
hoopis extremely (ekſtri'mli)
hästi well (uell)
ikka always (o'lues),
iſegi even (iwn)

iſeäranis especially (iſpe'ſhälli)
jalgſi on foot (an fut)
kindlasti surely (ſhu'rli)
kogemata unawares (anäue'rs)
kohe directly (dire'ktli)
koos together (tuge'dhör)
kordkorralt gradually (grä'djuälli)
kuis how (hou)
kuni till (till)
kus where (huer)
kähku quickly (kwikli)
küllalt enough (ina'f)
lõunal noontime (nuuntaim)
meelega on purpose (anpö'rpös)
nõnda in this manner (mä'nnör)
pahasti badly (bä'dli)
palju much (matſh)
pea shortly (ſho'rtli)
peaaegu almost (o'lmooſt)
päewal by day (bai dee)
ruttu speedily (ſpii'dili)
ſalaja by stealth (bai ſtelth)
ſamuti likewise (lai'kweis)
ſeal there (dheer)
ſees within (uidhi'n)
ſelgesti distinctly (disti'nktli)
ſenini hitherto (hi'dhötu)
ſilmapilk instantly (i'nſtäntli)
tagaſi back (bäk)
teiſiti differently (di'fförentli)
täitſa wholly (hoolli)
täna to-day (tu-dee)
tõesti truly (iru'li)
waewalt scarcely (ſkeersli)
waheldamiſt alternately (älte'rnetli)
waheſt sometimes (ſamtei'ms)
warakult early (e'rli)
weel still (ſtill)
wiimaks finally (fai'näli)
wäga very (we'ri)
wägiſi forcibly (foor'ſibli)
wähe little (litl)
wäljas without (uidhou't)
ära off (off)
äkitſelt suddendy (ſö'ddnli)
mikspäraſt why (huai)
millal when (huen)
muidu else (eis)
muidugt indeed (indiid)
nimelt namely (ne'mli)
õieti correct (korre'kt)
õnne peale at random (ät rändom)
öösſe by night (bai nait)
üksiugu continualy (konti'njuälli)
üsna just (dſhaſt).

Eesſõnad ehk prepoſitſionid. (The Prepositions).

Eesſõnadel on ülesandeks asjade wastastikuſt ſeiſukorda awaldada. Nende õigel tarwitamiſel on Inglise keeles õige rohkesti peeneid reeglid, mida aga parem on kõnelemiſeſt kui õperaamatuſt ära õppida. Kõik eesſõnad ilma erandita nõuawad akkuſatiiwi muudet. Need on:

Above (äbö'w) üle
about (äbou't) ümber, umbes
according (äkkor'ding) järel
across (äkra's) põigi
after (ä'ſtör) taga
afore (äfoo'r) enne

against (äge'nſt) waſtu
aloft (äla'ft) üle
along (äla'ng) piki
amidst (ämi'dſt) hulgas, ſeas
among (ämö'ng) hulgas, wahel
around (ärou'nd) ümber
at (ät) ſees, juures
athwart (äthuort) pöigi, ristj
before (bifoo'r) enne
behind (b hai'nd) tagá
below (biloo) } all
beneath (bini'dh) }
beside (biſai'n) kõrwas
besides (biſdi'ds) peale, kõrwas
by (bai) läbi, juures, kõrwas, =ſt
cOncerning (kanſe'rning) kohta
down (doun) alla, all
during (oju'ring) keſtwuſel
for (for) pärast, =ks
from (fram) =ſt
in (in) ſees, ajal
into (i'ntu) ſiſſe
near (niir) ligi
of (ow)=ſt, pärast, kui jne.
off (off) ära
on (an) peal, üle
out (out) wälja
over (oo'wör) üle, läbi
round (round) ümber
save (ſeew) peale, mahaarwatud
since (ſins) ſaati
trough (thru) läbi
troughhout (thruou'i) üsna läbi
till (till) kuni
to (tu) juurde, poole
towards (too'örds) poole
under (a'ndör) all
unto (o'ntu) juurde, poole
with (uidh) kaaſas, =ga
within (uidhi'n) ſeespool
without (uidhou't) wäljaspool, ilma.

Sideſõnad (The Conjunctions).

Sideſõnad ühendawad wõi lahutawad ükſikuid ſõnu lauſes wõi ka terweid lauſeid. Tarwitatawamad nendeſt on:

Also (o'lsoo) ka
although (oldhoo') ehk küll
and (änd) ja
as (äs) kui
because (biko'z) ſeſt et
besides (biſai'ds) pealegi
but (bat) aga
either — or (i'dhör — or) kas — wõi
else (els) muidu
except (ekſe'pt) peale, mahaarwatud
for (for) ſeſt
however (houe'wör) ometi, kuis iganes
if (if) kui
nor (nor) weel; ka mitte
or (or) ehk
since (ſins) ſeſt et
that (dhät) et
then (dhen) ſiis
when (huen) kui, kuna
wherefore (hue'rfoor) miks pärast
whereupon (huerapo'n) mispeale
wheter — or (hue'dhör — or) kas — wõi
yet (jet) ometi, siisgi.

Hüüdsõnad (The interjections).

Need on silmapilklise tundmuse awaldused, ja nendeks tarwitatakse kas üksikuid healesti wõi hüüdeks muutunud sõnu. Kõla ja looduse-healte järeltegemise hüüdsõnu on aga wõrdlemisi wähe olemas. Tarwitatawad hüüdsõnad on:

Ah! (aa) ah!
ah me! (aa mi) oh mind!
aha! (aha) aha!
alas! (älä's) kahju!
avaunt! (äwo'nt) ära!
away! (äuee') ära!
behold! (bihoo'ld) näe!
bounce! (bouns) põmm!
cheer up! (tshir'öp) rõemsalt!
courage! (karidsh) julgust!
fie! (sai) ptüi!
have a care! (häw ä keer) pange tähele!
hark! (hark) kuule!
heigh! (hai) hei!
help! (help) appi!
hem! (hem) hm!
hey! (he) ehee!
hollo! (halloo) hallo!
hum! (ham) ah!
hush! (höshh) kõss!
huzza! (husse') hõissa!
I say! (ai see) kuulge!
o joy! (o dshöi) oh rõemu!
peace! (piis) rahu!
welcome! (ue'lkom) tere tulemast!
zounds! (sounds) tulise pihta!

Harjutused 14.

King (king) kuningas
person (persn) isik
courtier (koo'rtier) koja-isik
city (s'ti) linn
amnesty (ä'mnesti) amnesti
exception (ekse'pshön) wäljawõte
place (plees) paik
general (dshe'nerä) üleüldine
certain (se'rtin) teatud
rebellious (rebe'ljös) mässuline
inform (info'rm) teatada
include (inklju'd) hulka wõtta
grant (grant) lubada, anda.

Philipp the Second, King of Spain, having granted a general amnesty to a rebellious city, with the exception of certain persons, a courtier informed him of the place, where a gentleman was hidden, who was not included in the amnesty. „You would have done better" said the king, „to have gone and told him that I am here than to come and tell me, where he is."

Tõlge. Kui Philipp Teine, Hispania kuningas, oli ühele mässulisele linnale, teatud isikute väljawõttega, üleüldise amnesti annud, teatas keegi koja-auukandja temale paika, kus keegi suurtsugu mees peidus oli, kes mitte ei olnud amnesti hulka wõetud. „Teie olekſite paremini teinud," ütles kuningas, „kui olekſite tema juurde läinud ja ütelnud, et mina ſiin olen, kui et minu juurde tulite ja mulle ütlenſite, kus tema on."

Lauſe-õpetuſe reeglitest.

Sõnade hariline järg lauſes on:

1) Kõige esmalt nominatiw (kas artikliga wõi ilma), ſiis ajaſõna (ilma et ſelle kokkupanbud aegade liikmeid ära lahutataks) ja ſiis ſihitus. Näit. The woman has seen the house (naine on maja näinud).

2) Artiklid ſeiſawad peaſõnade ees ja ka eespool peaſõnade juurde käiwaid omaduſe ja määraſõnu. Näit. The beautifully built, magnificent house (iluſasti ehitatud ſuurepäraline maja).

Tähend. Kindel artikel the ſeiſab tagapool ſõnu: all, both, double, twice, three times jne. half, quite. Näit. Both the brothers (mõlemad wennad). — Määramata artikel ſeiſab tagapool ſõnu: quite, such, what jne. Näit. That is quite a new coat (ſee on üsna uus kuub).

3) Omaduſeſõnad ſeiſawad ühes endi määraſõnadega peaſõna ees, kui omaduſt ühe ainſa ſõnaga awaldatakſe. Näit. a small, but very comfortable house (weikene aga wäga korraline maja).

Omaduſeſõnad ſeiſawad peaſõna taga, kui 1) neid mitu on ſõnadega as—as, both—and jne. koſku tõmmatud, 2) kui neil eneſtel muid määraſõnu on ja 3) niiſuguſed, mis mõetu wõi wanuſt tähendawad. Näit. He is a man both wealthy and honarable (tema on niihäſti jõuukas kui ka lugupeetud mees).

Määraſõna ſeiſab eespool omaduſeſõna. Näit A very entertaining book (wäga lõbus raamat). Lihtſates lauſetes ſeiſab määraſõna ka eespool ajaſõna, näit. He very frequently lends me money (tema laenab wäga ſagedaſti minule raha). Need määraſõnad aga, mida iſeäranis toonitatakſe, wõi mis aega tähendawad, pannakſe tahapoole ajaſõna, näit. I cannot come to-day (täna ei wõi ma tulla).

5) Eessõnad seisawad peasõnade ja asesõnade ees. Inglise igapäewases keeles jäetakse aga wäga sagedasti akkusatiwis olew asesõna wälja ja eessõna, mis wäljajäänud sõna ees oleks pidanud seisma, pannakse lause lõppu. Näituseks: Mees, kellest ma kõnelen – kirja keeles: The man of whom I speak; igapäewases keeles: The man I speak of. (Seda wormi laidetakse hariliselt õperaamatutes, aga teda kõnelewad kõik.) Eessõna seisab aga lause lõpus, kui asesõnaks that on, näit. The pen that I wrote with (sulg, millega ma kirjutasin).

6) Subjekti (lause alust), peа- wõi asesõna, ei korrata kokku tõmmatud lausetes tagapool esimest ajasõna mitte. Näit. My brother received the money and settled the bill (minu wend wõttis raha wastu ja kirjutas rehnungile alla).

7) Küsimise-laused algawad kas 1) nominatiwis olewa küsimise-asesõnaga wõi 2) abiajasõnaga. Näituseb: Who wrote this letter? (kes kirjutas selle kirja?) Has your sister my book? (kas minu raamat on teie õe käes?)

8) Sihitus (objekt) seisab hariliselt tagapool ajasõna; kui aga sihitust iseäranis toonitatakse, siis wõib teda ka teise paika tõsta. Isegi määrasõnu wõib toonituse puhul lauses esimesele paigale panna.

Harjutused 15.

North (north) põhja-pool
land (länd) maa
sea (si) mert
sailor (seelör) meremees
canoe (känu') lootsik
league(liig) penikoorm
native (ne'tiw) pärismaalane
voyage (woi'edsh teekond
instruct(instra'kt)ette kirjutada
seize (siis) kinni wõtta
kidnap (ki'dnäp) warastada (inimest)
treat (triit) rawitseda, ümber käia
observe (obse'rw) tähel panna
turn (törn) pöörata
sigh (sai) ohata
escape (iskee'p) põgeneda
attempt (ätte'mt) katse [ius-
stratagem (strä'tädshem) kawa-
force (foors) wägiwald
consequence (ko'nsikwens) tagajärg
order (o'rdör) käsk
face (fees) nägu
wretch (retsh) õnnetu
discovery (disko'wöri) üles-leidmine
melancholy (me'länkoli) raske-meelsus
deep (diip) sügaw
put (put) panna, tõmmata
remark (rima'rk) tähel panna
utter (ö'ttör) awaldada

pine (pain) raugeda, lõppeda
conjecture (kondʒhe'ktʃhör) järeldada
used (juuſd) harilikult
miserably (mi'söräbli) wiletſalt
bitterly (bi'törli) kibedasti
frequently (fri'kwentli) ſagedasti
though (dhoo) ehk küll
whence (hwens) milleſt
as far as (äs far äs) nii kaugele kui.

In some voyages of discovery made from Denmark to Greenland, the sailors were instructed to seize some of the natives, by force or stratagem, and bring them away. In consequence of these orders, several Greenlanders were kidnappel and brought to Denmark. Though they were treated there with kindness, the poor wretches were always melancholy, and were observed frequently to turn their facestowards the North, and sigh bitterly. They made several attempts to escape, by putting out to sea in their little canoes, which had been brought with them. One had got as far as thirty leagues from land, before he was overtaken. It was remarked, that this poor man, whenever he met a woman with a child in her arms, used to utter a deep sigh; whence it was conjectured that he had left a wife and child behind him. They all pined away, one after another, and died miserably.

Tõlge: Mõnedel Daanimaalt Grööniimaale tehtud leiduteekondadel anti meremeestele käſk mõned pärismaalaſed kas wägiwallaga wõi kawaluſega kinni wõtta ja ära tuua. Selle käſu tagajärjel warastati mõned grööniaſed ära ja toodi Daanimaale. Ehk neid ſeal küll lahkuſega rawitſeti, ſiisgi oliwad waeſed õnnetumad ikka raskemeelſed, ja neid nähti ſagedasti ſilmi põhja poole pöörawat ja kibedasti ohkawat. Nad tegiwad mitu põgenemiſe katſet, kuna nad oma weikeste lootſikutega, mis nende taaſa toodi, merele läkſiwad. Üks oli ju kolmkümmend penikoormat maaſt kaugel, kui teda kätte ſaadi. Pandi tähele, et ſee waene mees igakord, kui tale mõni naine laps ſüles wastu tuli, hariliſelt ſügawasti ohkas, milleſt järeldati, et tal naine ja laps on maha jäänud. Nad lõppeſiwad üksteiſe järele ära ja ſuriwad wiletſasti.

Lugemise harjutused.

1. The Spanish Sailor.

A Spanish sailor, in the midst[1] of a tremendous[2] storm[3] at sea, had made a vow[4] to Heaven[5], that if he should escape from death, he would go on a pilgrimage[6] to some famous[7] church[8] in Spain. He was most[9] devoutly[10] kneeling in the presence[11] of the Virgin[12], when the rope[13] of the large churchbell[14], which had of that day been in constant[15] motion,[16], came swinging[17] about him and interrupted[18] his prayers[19]. He tried for a long time to remove[20] this annoyance[21], but the more violently[22] he struck the rope away, the more rapidly[23] it returned[24] upon him, till at last, being driven to the last paroxism[25] of fury[26], he seized the rope, climbed[27] to the top[28] of the church with the rapidity[29] of a sailor, drew out his knife and laughing[30] at his own [31] ingenuity[32], cut the rope just above his head[33]. When, lo[34]! the poor man fell in an instant[35] to the ground[36] and broke his back[37]; and could not for the world conceive[38], what had occasioned[39] his fall[40], since he still held the rope in his hand

[1](midst) keskmine, kesk, [2](trime'ndös) kole, [3](storm) maru, [4](wou) tõutus, [5](hewn) taewas, [6](pi'lgrimedsh) usurändamine, [7](se'mös) kuulus, [8](tshörtsh) kirik, [9](moost) enamasti, [10](diwou'tli) wagasti, [11](pre'sens) juuresolek, [12](we'rdshin) püha neitsi, [13](roop) köis, [14](bell) kell, [15](ko'nstänt) kindel, [16](mo'shön) liikumine, [17](suinging) wibutades, [18](interra'pt) segada, [19](pre'ör) palwe, [20](rimu'w) ära heita, [21](ännoi'äns) piin, [22](wei'olentli) tugewasti, [23](rä'pidli) kähku, [24](ritö'rn) tagasi tulla, [25](pä'roksism) hoog, [26](fju'ri) wiha, [27](klaim) ronida, [28](top) tip, [29](räpi'diti) kärmus, [30](la'fing) naerdes, [31](oon) oma, [32](indshin'iti) meele terawus, [33](hed) pea, [34](loo) näe! [35](instä'nt) silmapilk, [36](ground) põhi, [37](bäck) selg, [38](konsi'w) mõtelda, [39](oke'shön) sünnitada, [40](foll) kukkumine.

2. A Negro's[1] definition[2] of the word[3] „gentleman".

Master[4] makes the black[5] man work, makes the horse work, – makes the ox work, the dog[6] — all must work;—only the hog[7]—no, it need[8] not work; it may eat and

drink, and walk[9] about, and go to sleep[10] and get up[11] again[12] whenever it pleases[13] – the hog is a true[14] gentleman.

[1](ni'gro) neeger, [2](deffini'hön) ſeletus, [3](uörd) ſõna, [4](ma'ſtör) Iſſand, [5](bläk) muſt, [6](dag) koer, [7](hag) ſiga, [8](niid) tarwitſeda, [9](uok) kõndida, [10](ſliip) magada, [11](ap) üles, [12](äge'n) jälle, [13](pliis) meeldida, [14](truu) tõſine.

3. The physician[1] and the apothecary[2].

A gentleman who was accustomed[3] to take his regular[4] exercise[5] on horseback, and whose chief[6] drink[7] was asses'[8] milk[9], was asked by an invalid[10] friend, to whom a doctor[11] was daily[12] administering[13] pills[14] and draughts[15], "how he contrived[16] always to keep[17] in such[18] excellent[19] health[20], and what medical[21] may he employed[22]". To which the other gravely[23] replied[24]: "My physician is a horse, and my apothecary an ass."

[1](ſiſi'ſhön) arſt, [2](äpo'tikäri) apteeker, [3](äkka'ſtomb) harinend, [4](re'gjulär) korraline, [5](e'kſerſais) harjutus, [6](tſhaif) ülem, [7](drink) jook, [8](äſs) eeſel, [9](milk) piim, [10](inwä'lid) põdur, [11](do'ktör) doktor, arſt, [12](bee'li) igapäew, [13](ädministöring) jägatud, antud, [14](pill) pill, [15](dräft) plaaster, mikstur, [16](kontraiw') wälja mõteida, [17](kiip) ennaſt pidada, [18](ſatſh) niiſugune, [19](e'kſellent) wäga hea, [20](heltb) terwis, [21](me'oikäl) arſtline, [22](emplɔi') tarwitada, [23](gree'wli) tõſiſelt, [24](riplai) wastata.

4. The two tubs[1].

One morning, when the wise[1] Diogenes was getting out of his tub to see the sun rise[3] from the sea, he perceived[4] with astonishment[5] that the first rays[6] of the sun beamed[7] upon two tubs, instead[8] of one. A youth[9] of rank[10] had taken the resolution[11] to become a philosopher[12], like the admired[13] and derided[14] Diogenes, and had, during[15] the night, rolled[16] his tub towards Kenchrea. "Well, my son", said the old man. "I see, wisdom has acquired[17] a disciple[18] in thee." The youth smiled[19] at the praise of the revered[20] old man. Diogenes, however, took his tub, rolled it towards the sea, at plunged[21] it in. It was borne along by the waves[22]. They youth was surprised[23]. Then, Diogenes said, "I have at length[24] found a worthy[25] disciple in thee. Now complete[26] thy victory[27] over thyself! Assign[28] thy property[29] over to me,

and I will go and distribute[30] it among the poor." The youth replied: "I have still several things[31] to attend[32] to at home," left his tub behind[33], and withdrew[34]. Then Diogenes smiled and said: "The droll[35] people! They fancy[36] the tub was all; but they deceive[37] themselves; how, then, should they be true towards others." Thus[38] he spoke, and entered[39] the new tub. The youth of rank, however, stayed at home and felt ashamed,[40] that he had not, before then, taken the first step[41] towards wisdom.

[1](tab) tonn, [2](uais) tark, [3](rais) tõus, [4](perfi'm) tähelpanna, [5](ästo'niifhment) imestus, [6](ree) kiir, [7](biim) kiirgada, walgustada, [8](inſti'd) aſemel. [9](juuth) noormees, [10](ränk) ſeiſus, [11](reſoltu'ſhön) otſus, [12](filo'ſoför) mõttetark, [13](ädmai'r) imestada, [14](diraid) teutada, [15](dju'ring) keſtwuſel, [16](rooll) weeretada, [17](äkkwai'r) jaada, [18](diſſai'pl) õpilane, [19](ſmail) naeratada, [20](riwi'r) auustada, [21](blandſh) tõugata, [22](uew) laene, [23](förprai's) kohkuda, [24](ät length) witmaks, [25](uö'rdhi) kõlbaw, [26](kompli't) täiendada, [27](wi'ktöri) võit, [28](äſſai'n) kinnitada, [29](pro'pörti) warandus, [30](diſtri'bjut) jagada, [31](thing) aſi, [32](att'end) talitada, [33](bihai'nd) maha, [34](uidhdro') läks ära, [35](drooll) weider, [36](fä'nſi) arwata, [37](diſi'w) petta, [38](dhas) nii, [39](e'nter) ſiſſe kolida, [40](äſhe'md) häbistatud, [41](ſtep) ſamm.

5. Solomon and Sheba.

The power[1] of the monarch had spread[2] his wisdom to the remotest[3] parts[4] of the known world. Queen Sheba, atracted[5] by the splendour[6] of his reputation[7], visited[8] the poetical[9] king at his own court;[10] there, one day, to exercise the sagacity[11] of the monarch Sheba presented[12] herself at the foot ot the throne:[13] in each hand she held a wreath;[14] the one was composed[14] of natural,[16]and and the other artificial[17] flowers.[18] Art,[19] in the labour[29] ofmimetical[21] wreath had exquisitely[22] emulated[22]the lively[24]hues[25]of nature. The Queen then asked Solomon which were the natural flowers, and which was the work of art. The sagacious[26] Solomon seemed[27] perplexed,[28] yet to be vanquished,[29] though in a trifle[30] by a trifling woman, irritated[31] his pride. The son of David, he who had written treatises[32] on the vegetable[33] productions[34], "from the cedar[35] to the hyssop[36]" to acknowledge[38] himself outwitted[38] by a woman.

with shreds[39] of paper and glazed[40] paintings![41] The honour[42] of the monarch's reputation of divine[43] sagacity seemed diminished,[44] and the whole Jewish Court looked[45] solemn[46] and melancholy. At length an expedient[47] presented itself to the king; and one it must be confessed[48] worthy of the naturalist. Observing a cluster[49] of bees[50] hovering[51] about a window, he commanded, that it should be opened:[52] it was opened; the bees rushed[53] into the court, and alighted[54] immediately on one of the wreaths, while[55] not a single one fixed[56] on the other. The baffled[57] Sheba had one more reason,[58] to be astonished[59] at the wisdom of Solomon.

[1](pou'ör) wägewus, [2](ſpred) laiali lautanud, [3](rimoo't) kauge, [4](paart) oſa, [5](ätträ'kt) ligi tõmmata, [6](ſple'ndör) hiilgus [7](repjute'ihön) kuulſus, [8](wi'ſit) külaliſeks minna, [9](poe'tikäl) kuuleline, [10](koort) õuekond, [11](jägä'ſiti) teraw mõistus, [12](prise'nt) eſitada, [13](throon) auujärg, [14](riith) pärg, [15](kampoo's) kokku panna, [16](nä'tjuräl) loomulik, [17](artifi'ihäl) kunſtline, [18](flou'ör) lill, [19](aart) kunſt, [20](le'bör) töö, [21](mime'tikäl) järeltehtud, [22](e'kskwiſitli) oſamasti, [23](e'mjulet) järel teha, [24](lai'wli) elaw, [25](hju) wärw, [26](jäge'ſhös) tark, [27](ſtim) näida, [28](perple'ks) segaſeks minna, [29](wä'nkuiſh) mõita, [30](traifl) mänguaſi, [31](i'rriteet) tühjaks teha, [32](triitis) kirjeldus. [33](we'ſhitäbl) taim, [34](produk'ihön) ſaadus, [35](i'idär) ſeeder, [36](hi'ſtöö) iiſop, [37](äknol'iedſh) tunnistada, [38](outuai't) üle lüüa, [39](ihred) riba,, [40](glees) ſiilida, poleriba, [41](pee'nting) maalimine, [42](o'nnör) auu, [43](diwai'n) jumalik, [44](dimi'niſh) wäheneda, [45](luuk) näha, [46](ſo'lemt) nuker, [47](ekſpi'dient) abinõuu. [48](konfe'ſs,) tunnistada. [49](klö'ſter) parw. [50](bii) meſilane, [51](hõ'wör) lehwida, lendleda, [52](oovn) lahti teha, [53] (röſh) lennata, tormata, [54](älait') peale lasta, [55](huail) kuna, [56](fiks) külge jääda, [57](bäfl) häbistada, [58](riiſn) põhjus, [59](äſto'niſh) imestada.

6. Excessive[1] Politeness.[2]

Queen Elizabeth was once making a journey[3] in England, and on her approaching[4] the city of Coventry, the mayor, with a numerous[5] cavalcade[6] went[7] out to meet her. On their return[8] they had to pass through[9] a wide[10] brook,[11] and the mayor's horse being thirsty attempted several times to drink, but his cavalier[12] prevented[13] him. The queen observing it, said to him: „Pray[14]

Mr. Mayor, permit[15] your horse to drink."— The mayor, bowing[16] very humbly[17] replied: „Madam, it would be the height[18] of presumption[19] for my unworthy horse to drink till your Majesty's royal steed[20] has satisfied his thirst"

[1](ekſe'ſſiw) üleltigne, [2](polai'tnes) mitſakus. [3](oſhö'rni) teekond, [4](äpproo'iſh) läheneda. [5](nju'merös) rohke, [6](käwälkee'd) ratſaſalk, [7](uent) minna, [8](ritörn) tagaſitulek, [9](throo) läbi, [10](uaid) lai, [11](bruut) oja, [12](käwäliu'r) ratſanik, [13](priwe'nt) takistada, [14](pree) paluda, [15](permi't) lubada, [16](bou) kummardada, [17](ä'mbli) jügawasti, [18](hait) kõrgus, [19](priſa'mſhön) ülbus, [20](ſtiid) kallis hobune, [21](ſä'tiſfai) rahustada.

7. Vision[1] of Belshazzar.

The king was on his throne,
The Satraps throng'd[2] the hall,[3]
A thousand bright[4] lamps[5] shone
O'er that high festival.[6]
A thousand cups[7] of gold
In Judah deem'd divine —
Jehovah's vessels[8] hold
The godless[9] heathen's[10] wine!

In that same hour and hall,
The fingers of a hand
Came forth against the wall,[11]
And wrote as if on sand;[12]
The fingers of a man
A solitary[13] hand
Along the letters ran
And traced[14] them like a wand.[15]

The monarch saw and shook
And bade no more rejoice;[16]
All bloodless[17] wax'd his look[18]
And tremulous[19] his voice.[20]
„Let the men of lore[21] appear,[22]
The wisest of the earth,
And expound[23] the words of fear,[24]
Which mar[25] our royal[26] mirth[27]"

Chaldea's seers[28] are good,
But here they have no skill[29]
And the unknown[30] letters stood
Untold[31] and awful[32] still
And Babel's men of age[33]
Are wise and deep in lore;
But now they were not sage[34]
They saw — but knew no more.

A captive[35] in the land
A stranger[36] and a youth,
He heard the king's command,
He saw that writing's truth,[37]
The lamps around were bright,
The prophecy[38] in view,[39]
He read it on that night, —
The morrow[40] proved[41] it true.

Belshazzar's grave[42] is made,
His kingdom pass'd away,
He in the balance[43] weigh'd[44]
Is light[45] and worthless[46] clay[47]
The shroud,[48] his robe of state[49]
His canopy[50] the stone.[51]
The Mede is at his gate[52]
The Persian on his throne!

Lord Byron.

[1](wi'ʃhön) witirastus. nägemine, [2](throng) kubinal täita, [3](holl) ʃaal, [4](brait) hele, [5](lämp) lamp, [6](ʃe'stiwäl) pidu, [7](kay) peeker, [8](we'ʃe) riiſt, [9](go'bles) jumalakartmata, [10](hiidh'n) pagan, [11](uoll) sein. [12](ʃänd) liiw, [13](ʃo'litäri) üksik, [14](trees) ʃoonistada, [15](uand) nõiakepp. [16](ridhthoi'e) rõemustada, [17](blu'bles) kahwatanud, [18](luuk) näu, [19](tre'mjulös) wäristew, [20](wois) heal, [21](loor) teadus, [22](äppi'r) ilmuda, [23](ekspou'nd) ʃeletada, [24](fiir) hirm, [25](mar)riikuda [26](roi'äl)kuninga ik, [27](mörth) õbu, [28](ʃiir)nägija, prohwet [29](ʃkil) mõiſtmine, [30](annou'n) tundmata, [31](antoo'id) lugemata, [32](o'ful) kartuſt äratawalt, [33](eedʃh) täis-iga, [34](ʃeedʃh) tark [35](ka'ptiw) wang, [36](ʃtre'ndʃör) wõeras [37](truth) tõde, [38](pro'fiſi) ettekuulutus, [39](wju) nähtus, [40](mo'rroo) hommik, [41](pruw) tõendada, [42](greew) haud, [43](bä'lans) kaal,

[44](uee) kaaluda, [45](lait) kerge, [46](uõ'rtleb) wäärtuseta, [47](klee) tolm, muda, [48](ſhoud) kate, [49](rood ow ſteet) riigi mantel, [50](kä'nopi) kanderaam, [51](ſtoon) kalliskivi, [52](geet) wäraw.

8. Where is the Sea?

Where is the sea? — I languish[1] here —
Where is my own blue sea?
With all his barke[2] in fleet[3] career[4]
And flags,[5] and breezes[6] free.

I miss[7] that voice of waves which first
Awoke my childhood's[8] glee[9];
The measured chime[10] – the thundering[11] burst[12]
Where is my own blue sea?

I hear the shepher'ds mountain[13] flute[14] —
I hear the whispering[15] tree,[16] —
The echoes[17] of my soul[18] are mute; [19]
Where is my own blue[20] sea?

Oh! rich your Myrtle's[21] breath[22] may rise,[23]
Soft[24] soft your winds may be:
Yet my sick[25] heart[26] within me dies[27] —
Where is my own blue sea?

The Same.

[1](lä'nguiſh) igatſeda, [2](bark) paat,. [3](fliit) wäle, [4](kärli'r) jooks, [5](fläg) lipp, [6](briis) wärske tuul, [7](ai ſmiſs) mul puudub, [8](tſhai'ldhuud) lapſepõlw, [9](gli) rõem, rõemulaul, [10](tſhaim,) kokkukõla, [11](thõ'ndöring) müristaw, [12](börſt) paukumine, [13](mo'untin) mägi, [14](fljuut) wile, [15](huis'pöring) kohiſew, [16](trii) puu, [17](e'kko) wastukõla, [18](ſool) hing, [19](mjuut) tumm, [20](bluu) ſinine, [21](mörtl) mirt, [22](bridh) lehk, [23](rais) tõusta, [24](ſaft) pehme, [25](ſik) haige, [26](hart) süda, [27](dai) surra, raugeda.

Kõnekäänud ja kõnelemiſed. Phrases and Dialogues.*)

Külaskäik.

Kas tõmmatakſe kella?
Ärge nähke waewa.
Kudas käſi käib?
Kas herra K. kodus on?
Ta ei ole kodus, aga ta tuleb mõne minuti pärast.

Kas ſoowite lahkesti ſiſſe tulla ja teda oodata?
Ma tahan teda oodata.
Millal on teie iſa ſiia jõudnud?
Tema tuli paari tunni eeſt.

Kui kaua elate teie ju ſelles majas?
Mina ei ole weel täis wiisteiſtkümmend kuud ſiin elanud.
Kui kaua oli minu poeg eila teil?
Ta oli kell kolmweerand ſeitsmeſt kuni pool üksteiſtkümmeni meil.
Kas muid weel teil oli.
Noor itallane ja minu poja äi olid meil.

Kas nad kauaks jäiwad.
Nad läkſiwad kohe ära kui teie poeg oli läinud; nad jäiwad kell kolmweerandühe teiſtkümmeni.
Kui kauaks teie weel ſiia jääte?

Visit.

Ring the bell?
Don't trouble yourself.
How do you do?
Is Mr. K. at hom (ebt within)?
He is not within, but he will be at home again in minute or two.
Will you step in, if you please, and wait for him?
I will wait for him.
When did your father arrive?
He arrived an hour or two ago?
How long have you lived in this house?
I have not lived quite fifteen months in it.
How long was my son with you yesterday?
He was with us from a quarter to seven till half past ten.
Was anybody else with you?
The young Italian and my sons father-in-law were with us.
Did they stay long?
They went away very soon after your son was gone; they stayed till a quarter to eleven.
How much longer will you remain here?

*) Kõnelemiste wäljaräägimiſt ei luba ruum üles tähendada. Seda ei ole wäga tarwis, ſeſt kes eeſpoolt on raamatu läbi õppinud, ſellel on juurema jau ſõnade lugemine ſelge, kuna puuduwaid ſõnaſtikuſt wõib waadata.

Ma jään siia tulewa teisi-päewani.
I shall stay here till next Tuesday.

Kas lähete weel korra oma onu poole, enne kui ta ära reisib?
Will you go once more to your uncle before he leaves?

Ma lähen täna õhtul weel korraks sinna.
I shall go there again this evening.

Kas keegi käis minu äraoleku ajal minu toas?
Was anybody in my room during my absence?

Ma leidsin kaks herrad, kes teid ootasiwad; nad oliwad ligi tunni teid oodanud.
I found two gentlemen waiting for you; they had been waiting for you almost an hour.

Mis nad tahtsiwad?
What did they want?

Ma ei tea mitte; nad ei tahtnud mulle ütelda ja läksiwad kohe ära, kui ma neile ütlesin, et teie enne kella kaheksat või pool ühekssat täna õhtu koju ei tule.
I do not know; they would not tell me, and went away immediately, on my telling them, that you would not come home again till eight or half past, this evening.

Kas olite eila kõige päewa kodus?
Did you stay at home the whole of yesterday?

Mina olin kõige enneläuna kodus, aga mitte kõike päraststunat.
I stayed at home all the forenoon, but not all the afternoon.

Kas tulete minuga wärawani?
Will you go with me as far as the gate?

Mina ei wõi tulla, ma pean õhtu kell kuueni kirjutama.
I cannot go with you, I shall have to write till six o'clock this evening.

Kas ootate mind wärawas?
Will you wait for me at the gate?

Ma ootan, aga ärge wäga hilja tulge.
I will wait for you, but do not be too late.

Kas ootate mind juba kaua?
Have you been waiting for me long?

Jah, meie ootame ju pool tundi, teie tulete wäga hilja.
Yes, we have been waiting half an hour; you are very late.

Kas olete teinud, mis ma teile ütlesin?
Have you done what I told you?

Ma tegin seda ju eile.
I did it yesterday.

Millal wõin teie isaga kõneleda?
When can your father be spoken?

Kell kümme on ta kontoris.
At ten o'clock he will be at the counting house.

Kes läks praegu trepist ülesse?

Who is gone up stairs just now?

Mina ei näinud kedagi üles minewat.

I have not seen anybody go up stairs.

Kas teie ei wõi ütelda, kust ma siin head korterit saaksin?

Can you tell me where I can get good lodgings here?

Ligidal majas on kaks tuba ära üürtda, ja ma arwan, et neid teile heameelega oda walt antakse.

There are two rooms to let next door and, I think, they will be glad to let them you cheap.

Kas teie kaks sõbra elawad sellessamas majas?

Do your two friends live in the same house?

Nad elawad mõlemad sellessamas majas.

They both live in the same house.

Kas teie ei wõi õhtut meie juures mööda saata?

Cannot you spend the evening with us?

See on wõimata.

It is impossible.

Mind oodatakse linnas.

I am expected in the city.

See on pikk tee.

It is a long walk.

Seda on wähemalt kolm penikoormat.

It is at least three miles.

Londoni uulitsad.

The Streets of London.

Olge nii lahked ja näidake mulle kõige lähemat teed Cheapsidesse.

Pray, will you be so good, as to show me the nearest way to Cheapside?

Suure heameelega, aga see on weel wäga kaugel, ja teie teete paremini, kui weel kord küsite, kui Temple-Bari olete jõudnud.

Whit great pleasure, but it is some distance, you had better ask again, when you get to Temple-Bar.

Wihm on uulitsad wäga poriseks teinud.

The rain has made the streets very dirty.

Jah, aga Citys on nad harwasti puhtad, olgu ilm märg wõi kuiw.

Yes, but in the City they are seldom clean, let the weather be wet or dry.

Lähme edasi; kui teil pool tundi aega on, wõime kuninganna paleest mööda minna.

Shall we proceed? If you have half an hour to spare, we can pass by the Queen's Palace.

See on wäga ilus uulits; ütelge mulle, kuda seda nimetatakse?

This is a very handsome street, pray, what is it called?

Pall-Mall, ja see on Carlton-Palast; tema wälimuse järele ei wöiks te arwatagi, et nii mitu sadatuhat „naela" tema peale on ära kulutatud.

Pall-Mall and that is Carlton-Palace; you would not imagine from its exterior, that so many hundred thousand pounds had been lavished upon it.

Minu meeleſt on ta wäga madal, ja muſt sammastik annab kurwa näu.

It strikes me being very low, and that black colonade has a very dismal appearance.

Keegi ei wöiks arwata, et see inetu maja kuninga palee on, kes sadamiljonite isikute üle walitseb.

No one would suppose that ugly building to be the palace of the King, who rules over any hundred millions of subjects.

Mina usun peaaegu, et see uulits kaksſada jalga lai on.

I should think, the street is two hundred feet wide here.

Ja pange peale selle jalgtee laiust tähele.

And only take notice of the width of the causeway?

Jah, jalakäijate hölbutus on Londonis suurem kui ühesti teises maailma linnas.

Yes, the accommodation for footpassengers is superior in London to that of any city in the world.

Misſuguſt teed pean ma minema?

Which way must I go?

See on meeldiw koht.

It is a charming place.

Rohuaiad on hästi aſendatud.

The grounds are well laid-out.

Kas olete Londonis enam kui üks kord olnud?

Have you been in London more than once?

Jah, kahekſa aasta eeſt olin ma ſiin.

Yes, eight years ago, I was here.

Hommikuſöök.

Breakfast.

Kui ruttu saab hommikuſöök walmis.

How soon will breakfast be ready?

Niipea kui weſi keeb.

As soon as the water boils.

Thee-nõuud on juba seltskonna tuppa toodud.

The tea-things have already been taken into the parlour.

Mina olen hommikuſöögile walmis.
I am quite ready for breakfast.

Kas mee ſöögi juurde kohwi ſaame?
Schall we have coffee for breakfast?

Andke meile kuiwatatud leiba ja wõid.
Let us have some toast and butter.

Kas teie thee on küllalt magus?
Is your tea sweet enough?

Kui ſeda mulle lubate, ſiis ma wõtan tüki ſukurt.
If you will allow me, I will take another lump of sugar.

Kas ſoowite weel natuke koort?
Would you like a little more cream?

Ulatage mulle lahkesti theeluſikat
May I trouble you for a spoon?

Kas ma tohin teile taſſi kohwi wõi taſſi ſokoladi pakkuda?
Will you allow me to offer you a cup of coffee or a cup of chocolate?

Seal on ka keedetud munaſi.
There are some boiled eggs.

See härjakeel on maitſew.
This tongue is delicious.

Kas tahate ſeda marmeladi katſuda?
Will you taste this marmelade?

Kohw on minu meeleſt natuke kange.
The coffee I find rather too strong.

Ma kardan et teie leiate thee wäga lahja olewat.
I am afraid you find the tea very weak.

Ütelge tüdrukule, et ta natuke ſukurt lööb.
Tell the maid-servant, to break some sugar.

Meil on keewa wett tarwis.
We want some boiling water.

Kas tahate theed wõi kohwi ſaada?
Will you have tea or coffee?

Mina peaksin taſſiſt ſokoladiſt enam.
I think I prefer a cup of chocolate.

Eks te wõta natuke jäätuſt; ma kinnitan, ſee on maitſew.
Will you have some ices? I assure you, they are delicious.

Mis kella ajal olete teie harilikult hommiku ſöögiga walmis?
At what o'clock have you generally done breakfast?

Meie oleme iga hommiku kell pool ſeitſe hommikuſt ſöönud.
We have breakfasted at half past six every morning.

Millal oleme lõunaſöögiga walmis?
When shall we have done dinner?

Enne kella kolme me lõunat ei ſaa.
We shall not have dined till three.

Kas kell pool ühekſaks olete juba õhtuſt ſöönud ?
Meie oleme ju warem õhtuſöögiga walmis.
Kas teie kartulid ſüüa armaſtate ?
Mina ſöön neid hea meelega.
Kudas maitſeb teile ſee leib?
See maitſeb mul wäga hästi.
Kas ſee wiin maitſeb teile nagu teinegi.
See maitſeb mul paremini.
Wiige ſöögi-nõud ära ja pühkige laud puhtaks.

Will you have done supper at half past eight?
We shall have supped before then.
Do you like potatoes ?

I like them very much.
How do you like this bread ?
I like it very much.
Do you like this wine as much as that ?
I like this better.
Take away the breakfast-things and wipe the table.

Lugemine.

Mis te luete ?
Ma luen Saksa keele raamatut.
Teie ei lue muud kui Saksa keelt; miks ei lue teie Inglise keelt ?
Kas olete kõiki raamatuid lugenud, mis ma teile saatsin?
Teie olete mulle nii palju saatnud, et ma ei ole jõudnud pooligi läbi lugeda.

Kas kõik raamatud kasulikud on?
Kuidas wõite teie seda küsida? On ju palju, mis kasulikud ei ole.
Kas luete sagedasti raamatuid enam kui ükskord?
Kui nad mulle wäga meeldiwad, siis luen kaks ehk kolm korda; head raamatut ei jõua küll sagedasti lugeda.
Kas annate mulle nõuu neid raamatuid osta ?
Tehke minu nõuu järele ja

Reading.

What are you reading ?
I am reading a German book.
You read nothing but German ; why do not you read English ?
Have you read all the books I have sent you ?
You have sent me so many, that I have not yet been able to read one half of them.
Are all books useful ?
How can you ask such a thing? There are a great many that are not.
Do you often read books more than once.
If they please me very much, I read them two or three times; a good book one cannot read too often.
Do you advise me to buy these books ?
Follow my advice, and buy

ärge oſtke rohkem raamatuid, kui teil aega on lugeda.
Kas olete Scoti jutte lugenud?
Tooge mulle ajalehte.
Mina ei ole politika ſõber.
Kas olete luuletuste ſõber ?
Ma ſaatſin teile kolm raamatut, kas olete neid lugenud?
Ma olen kõik kolm lugenud, nad on wäga huwitawad.
Kas wõtte mulle neid tagaſi ſaata, wõi pean ma neid ära tuua laſkma ?
Kaks Ingliſe keelſet ſaadan ma täna päraſt lõunat tagaſi ; Prantſuſe keelſet tahaksin ma homſeni, wõi ülehomſeni pidada.
Kui kaugele olete ſeda raamatut lugenud ?
Mina olen ſiia maale lugenud.

Kirja kirjutamine.

Ütelge mulle, mis ajal läheb poſt Londoni poole ?
Punkt kell kuus, mu herra.
Kui hilja wõib kirja poſti peale wiia ?
Kuni weerand kuueni, ja kolme penni maksmiſe eeſt, kuni poſti-wanker ette ſõidab.
Tooge mulle poogen paberit, ſulge ja tinti ; ma pean linna kirja ſaatma.
Kas teil on küünalt ja lakki tarwis ?
Jah, kui te ſaadakſite lahkeſti kojamehe minu kirja wiima, muidu jääb ſee hiljaks.
Kas Willem on kirjad poſti peale wiinud ?

no more books than you have time to read.
Have you read Scott's novels ?
Bring me some newspaper.
I am no politician.
Do you like poetry ?
I have sent you three books ; have you read them ?
I have read them all three ; they are very entertaining.
Can you send them me back, or must I send for them ?

The two English ones I will send you back this afternoon ; the French one I would rather keep till tomorrow or the day after.
How far have you read in this book ?
I have read as far as this.

Letter-writing.

Pray what time does the mail leave for London ?
Exactly at six o'clock, Sir.
How late can I get a letter into the office ?
Until a quarter before six, and by paying three pence, until the mail arrives.
Bring me a sheet of paper and a pen and ink, I must write a letter to town.
Shall you want a candle and sealing-wax ?
Yes, please, tell the porter to take my letter, or else I shall be too late.
Has William taken the letters to the post ?

Minul on Hamburgi kiri wastata, ja kui ma selle olen kirjutanud, wõib ta kõik koos ära wiia.
Üttle Juhanile, tä peab kohe kirjad posti pealt ära tooma.

Ta on juba neid tooma läinudgi.
Pange see kiri posti peale, kui te mööda lähete.
Kes selle kirja on kirjutanud?
See on minu wenna kirjutatud.
Kas wõiksite mulle natukese paberit anda?
Mul on ainult pooli poognaid.
Miks te täna oma pojale ei kirjuta?
Ma ei kirjuta sellepärast, et ma weel tema käest üht kirja oodata tahan.

Kes selle kirja tõi?
Keegi maa naine on selle toonud.
Kas wastate minu kirjade peale, kui ma kirjutan?
Kui mul aega on, siis wastan hea meelega teie kirja peale.

Kas olete katsunud Inglise keele kirja kirjutada.
Ma katsusin üht kirjutada.
Kus on post-kontor?
Kas post on tulnud?

I have to answer the Hambro' letter and as soon as I have written it, he may take them all together.
Tell John, he must immediately go for the letters to the post-office.
He is already gone for them.
Put this letter in the post, when you go past.
By whom was this letter written?
It was written by my brother?
Can you give me a little paper?

I have only half sheets.
Why do you not write to your son to-day?
I do not write to him yet, because prefer waiting till I have another letter from him.
Who has brought the letter?
A woman from the country has brought it.
Will you answer my letters, if I write to you?
If I have time, I shall have much pleasure in answering your letter.
Have you attempted writing an English letter?
I have attempted to write one.
Where is the post-office?
Is the post arrived?

Meri.

Kui marune on ilm!
Tuul on wastik.
Mis tuul nüüd on?
Meil on lääne tuul.

Sea.

How stormy the weather is!
The wind is unfavorable.
How is the wind?
The wind is West.

Kolme päewa jookſul on tuul igaſt neljaſt küljeſt puhunud: idaſt, läänеſt, põhjaſt ja lõunaſt.

Nüüd puhub nii kõwasti lääne poolt, et me wiſt wihma ſaame.

Milleſt te järeldate, et ilm muutub?

Tuul on muutunud.

Laew purjutas eile ära.

Kas teil on mere-haigus?

Misſugune on Europas kõige ſuurem meri?

Wahe-meri; Lääne-meri on kõige ſuurem põhja pool.

Kus ta laewale läheb?

Tema läheb ſelle kuu ſeitsmendamal Rotterdamis laewale.

Mina lähen Liverpoolis laewale ja loodan hiljemalt tulewa kuu lõpuks New-Yorki jõuda.

Mina kuulſin, et üks paki-laew olla põhja läinud.

See on haruldane juhtumine.

Millal te Hamburgiſt ära ſõitſite?

Ma tulin Hamburgiſt neljapäewa peale lõunat ära.

Mitu päewa olite teel?

Meie olime neli ja pool päewa teel.

Meie ſaame lõbuſa reiſu.

Raha.

Kui palju raha kulutate aastas ära?

For the last three days we have had the wind from all quarters, from the East, West, North and South.

Now it is blowing so hard from the West, that we have sure to have rain.

What makes you think the weather is going to change?

The wind has changed.

The ship sailed yesterday.

Are you troubled with seasickness?

Which is the largest sea in Europe?

The Mediterranean; the Baltic is the largest sea in the North.

Where will he embark?

He will embark at Rotterdam on the seventh of this month.

I shall embark at Liverpool, and hope to reach New-York latest by the end of next month.

I have heard there is a packet lost.

It is an unusual occurrence.

When did you leave Hamburgh?

I left Hambourgh on Thursday afternoon.

How many days were you on the journey?

We were four days and a half on the way.

We shall have very merry trip.

Money.

How much money do you spend a year?

Mina annan aastas tuhat kolmsada kuni tuhat neli=sada florini wälja.
Kas teile nii palju raha soetab?

Minu isa annab mulle kuus kakskümmend wiis florini taskuraha.
Kas teie wend saab hea palga?
Ta saab tuhat wiissada florini aastas.
Kas siin wõib noor inimene aasta otsa tuhat wiiesaja floriniga elada ?
Wõib wäga hästi; mina pean weel wähemaga elama, sest minu palk on ainult tuhat florini.
Kas wõiksite mulle ehk päriks päewaks wiiskümmend florini laenata ?
See on kahlane, et ma teile raha laenan, sest et mul waewalt oma jauks on.
Kui palju sul raha tarwis on?
Kümme kuni kaksteist florini on küllalt.
Kui mul oleks täna hommiku raha olnud, siis ma oleksin sulle natuke saatnud.
Kui palju sa oled ju raha korjanud ?
Mina olen ju seitseteistkümmend ja pool florini korjanud.
Kui ma nelikümmend florini korjan, siis ostan kuld uuri.
Kas weksel on wälja maksetud?

Ma tulen just teile ütlema; meie oleme wiimaks oma raha kätte saanud.

I spend from thirteen hundred to fourteen hundred florins a year.
Who supplies you with so much money ?
My father allows me twenty-five florins for pocket-money a month.
Has your brother a good salary?
He has fifteen hundred florins a year.
Can a young man live here on fifteen hundred florins a year ?
He can very well ; I must live on less, for my salary is only a thousand florins.

Could you perhaps lend me fifty florins for a day or two ?

It is not likely, I should lend you any money when I have scarcely enough for myself.
How much money do you want?
Ten or twelve florins will do.

If I had had any money this morning, I should have sent you some.
How much money have you saved already ?
I have saved already seventeen florins and a half.
When I have saved forty florins, I shall buy a gold watch.
Has the bill been paid ?

I have come on purpose to tell you. We have at length received our money.

Kui teil peaks raha puuduma, siis kirjutage minule.

Kas olete midagi ära kaotanud?

Mina mitte ; aga see waene mees on oma rahakoti ära kaotanud.

Hea küll, ma annan omal temale.

Kui palju raha on teil sees ?

Mitte sugugi.

Tema kotis olnud kaks florini, nagu ta ütleb.

Kas kott on kahe floriniga ära kadunud ? Seda oleksite pidanud ütlema.

Miks teie wend ei maksa sellele mehele, mis tal wõlgu on?

Ta oli kõik oma raha wälja annud, enne kui mees omal küsis.

Ta oleks pidanud natuke laenama.

Tema ei taha mitte laenata.

Kas teil on natuke raha tagawaraks ?

Mina olen sellel nädalal nii palju rehknungisi maksnud, et mul midagi üle ei ole.

Seda kahjatsen ma wäga, sest ma olen suures kimbatuses.

Kui ma homme wõin laenata, siis ma ütlen teile.

See on haruldane juhtumine, et sa õige isiku juurde oskad tulla, kui kimbus oled.

Teil on täitsa õigus.

Kudas see mees on nii rikkaks läinud ?

If you should be short of money, write to me.

Have you lost anything ?

Not I ; but this poor man has lost his purse.

Well, then I will give him mine.

How much money is in yours ?

None at all.

In his there were two florins, he says.

Is the purse with the two florins lost ? You should have said so.

Why does not your brother pay the man what he owes him ?

He had spent all his money, before the man spoke to him for his.

He ought to have borrowed some.

He is not fond of borrowing.

Have you a little money to spare ?

I have paid so many bills this week, that I have nothing at all to spare.

I am very sorry for it, for I am in a great embarrassment.

If I can perhaps lend you any to-morrow, I will tell you.

It is a rare case, that one comes to the right person, when one is in an embarrassment.

You are quite right.

How has that man become so rich ?

Mõned ütlewad, et ta loosiga on wõitnud, aga lugu ei ole nii.
Tema wäsimata tegewus ja tark kokkuhoidmine on teda rikkaks teinud.

Some say he has won in the lottery, but that is not the case.
His indefatigable activity, with prudent economy have made him rich.

Terwis.

Kuidas teie terwisega lugu on?
Tänan, mina olen õige terwe.
Kas teie isa on täna natuke parem?
Tema ei ole täna nii terwe kui eile.
Minul oli peawalu ja ma ei wõinud wälja minna.
Kas te hambad walutawad?
Mul on terwe nädala olnud hambawalu ja kõrwawalu.
Kas ta on ennast külmetanud?
Tema külmetas minewal nädalal, kui me ühel õhtul maale läksime.
Kas teil õla seeS weel häda on?

Õlas enam walu ei ole, aga küünarnukas ja käerandmes on häda.
Kas see on parem wõi pahem käsi?
Mul on walu mõlemas käes, aga enam paremas kui pahemas.
Kas teie tädi weel haige on?
Ta on weel wäga haige.
Kas ta on kaua haige olnud?
Juba kaks nädalat.
Kas teie onu kaua pikali oli, enne kui ta ära suri?

Health.

How are you?
Thank you, I am very well.
Is your father sõmewhat better to-day?
He is to-day not so well as yesterday.
I had the head-ache, and could not possibly go out.
Have you the tooth-ache?
I have had the tooth-ache and ear-ache all this week.
Has he caught cold?
He caught cold last week, as we were going into the country one evening.
Have you still any pain in your shoulder?
I have no more pain in my shoulder, but my elbow and wrist hurt me.
Is it the right or left arm?

I have a pain in both arms, but more in the right than the left.
Is your aunt still unwell?
She is still very unwell.
Has she been ill long?
This fortnight.
How long had your uncle kept his bed, before he died?

Ta ei olnud kaua woodis, aga ju kuu aega ei saanud ta tuast wälja.
Kas teil on rinnus häda?
Mul on häda seljas.
Temal on jalaluu katki läinud.
Ta on käe ära nikastanud.
Ta kukkus hobuse seljast maha ja murdis kaela.
Kas ma pean arsti järele saatma?
Teie peate kohe tema järele saatma.

He was not long in bed, but he was obliged to keep his room for a month.
Have you a pain in your chest?
I have pain in my back.
He has broken his leg.
He has sprained his hand.
He fell from his horse, and broke his neck.
Must I send for the physician?
You must send for him directly.

Ilm.

Kas wäljas on tuult?
Tuul puhub kangesti.
Kas on kuu-walget?
Kuu ei tõuse enne keskööd.

Kas uulitsal on pime?
Ei ole pime; just selle wastu, on walge; kuu paistab.

Kas nägite praegu wälku?

Nägin küll; kõige õhtu lööb wälku.
Kas ma pean akna lahti tegema?
Jah, tehke aken lahti, õhk on peale müristamist wärske.

Küll on lämmataw; jätame aknad ööseks lahti.

Kui aknad lahti teete, peate ukse kinni panema.
Pange nüüd aken kinni; tuleb küim.

Weather.

Is it windy out of doors?
The wind is very high.
Does the moon shine?
The moon will not rise till midnight.
Is it dark in the streets.
It is not dark; on the contrary, it is quite light; the moon shines.
Did you see the lightning just now?
I saw it; it has been lightning all the evening.
Shall I open the window?
Yes, open the window, te air is very pleasant after the thunder-storm.
How close it is; we will leave the windows open during the night.
If you open the windows, you must close the door.
Shut the window now, it is getting cold.

Pange kuue nööbid kinni; ilm on külm.
Button up your coat, it is very cold.

Millal tõuseb päike?
When does the sun rise now?

Päike tõuseb nüüd kell kolm, kolm ja pool minutit.
The sun rises at three minutes and a half after three.

Kas arwate ilma sulale minewat?
Do you think it is going to thaw?

Ma usun küll; taewas on üsna pilwes.
I should think so, the sky is quite overcast.

Kas minewal ööl külmetas?
Did it freeze last night?

Külmetas küll, aga mitte kõwasti.
It froze, but not hard.

Kas arwate sel öölkülmetawat?
Do you think it will freeze tonight?

On seda nägu, täheb särawad.
It looks very likely, the stars are out.

Kas wõite mulle pooleks tunniks oma wihmawarju laenata?
Can you lend me your umbrella for half an hour?

Hea meelega, aga mu mees wõttis siidise kaasa, ma wõin ainult puuwillase anda.
Certainly; but my husband has taken the silk one, so I can give you only a cotton one.

Üks ta kõik niisuguse hirmsa wihmaga; waadake, kuidas walab.
Any will do in such a terrible rain. See, how it pours.

Mina ei uskunud, et nii pea wihm sadama hakkab, kui kodunt tulin.
I did not think it would rain so soon, when I left home.

See on müristamise-wihm, ja see ei kesta kaua.
It is a thunder-shower; and will not continue long.

Kas wihm sadas, kui täna hommiku linna tulite?
Did it rain, when you were coming to town this morning?

Wihma ei sadanud, aga lund ja rahet sadas, ja tuul oli nii kange, et ma maewalt suutsin sirmi hoida.
It did not rain, but it snowed and hailed, and the wind blew so hard, that I could scarcely hold up my umbrella.

Kas arwate, et müristamise-wihma tuleb?
Do you think we shall have a thunder-storm?

Ma arwan küll, sest ilm on nii lämmataw.
I think so, for it is very sultry.

Wihma oleks nüüd tarwis, teed on wäga tolmuſed.
Kas wäljas on külm?
Ei, juſt ſelle wastu, on ennem ſoe.
Mina uſun ka, et ſoem on kui eile; külm on küll kaua keſtnud.
Kas te jalad külmetawad?
Minu jalad ja käed külmetawad.
Kas nad märjad on?
Ma olen üsna märg, ma pean ſaapad jalaſt ära wõtma.
Kas te ſukad on märjad?
Jah, minu ſukad on märjad, ma pean paari kuiwi ſukki jalga panema.
Kas ma pean andma teile willaſed wõi puuwillaſed?
Ei, puuwillaſed on head küll; willaſtega on ſoe.
Kas te wihmaga wälja lähete?
Kui ma ſunnitud ei oleks minema, ſiis jääkſin koju.

Rain would be very good now; the roads are so dusty.
Is it cold out of doors?
No, on the contrary, it is rather warm.
I think, too, it is warmer than it was yesterday; the cold has lasted long enough.
Are your feet cold?
I have cold feet an hands.

Are you wet?
I am quite wet; I must pull off my boots.
Are your stockings wet?
Yes, my stockings are wet, too; I must put on a pair of dry stockings.
Shall I give you worsted or cotton ones?
No, cotton ones will do; it is too warm for worsted stockings.
Will you go out in the rain?
If I were not obliged to go out, I should stay at home.

Aeg.

Mis kell on?
Kell on ju kaksteiſtkümmend läbi.
Kui palju on üle kaheteiſtkümne?
Kolmteiſt minutit on üle weerand ühe, kaks minntit puudub pool üheſt.

Millal teie teenijad koju tulewad?
Meie teenijad tulewad kolmweerand kümneks koju.

Time.

What o'clok is it?
It is already past twelve.

How much is it after twelve?

It is thirteen minutes after a quarter past twelve; it want only two minutes to half past twelve.
When do your servants come home?
Our servants come home at a quarter to ten.

Kas te inglaſe kodunt leiate, kui kell ühekſa hommiku ſinna lähete?

Mina leian teda ikka ſel ajal kodunt.

Millal teie rahwas hommikuſöögile läheb?

Nemad lähewad ikka kella ſeitsme ajal hommikuſöögile.

Kas teate, kas ma inglaſe kell üühe ajal lõunaſöögilt leiakſin?

Teie leiate teda kella kahe ajal lõunalt.

Mis ajal noored inimeſed teie majas õhtuſöögile lähewad?

Meie maja noored inimeſed lähewad õhtuſöögile umbes kell pool kaheksa.

Kas teie wend kuuleb, kui teie teda hommikul hüüate?

Tema kuuleb mind alles ſiis, kui ma teda kolm wõi neli korda olen hüüdnud.

Kas ma teid täna õhtu kodunt leian?

Teie leiate meid kodunt ja üksinda.

Millal te maal olite?

Mina olin kahe nädala eeſt maal.

Millal on ſee maja ehitatud?

See on ſaja aasta eeſt ehitatud.

Kas teie õed homme nädala päraſt meie juurde maale tulewad?

Ma arwan, et nad alles esmaspäew nädala päraſt maale minna wõiwad.

Do you find the Englishman at home, you go to his house at nine o'clock in the morning?

I always find him within at that time.

When do your people go to breakfast?

Our people go to breakfast at about seven o'clock.

Do you know whether I find the Englishman at dinner at one o'clock?

You will find him at dinner at two o'clock.

At what time do the young people at your house go to supper?

The young people at our house go to supper at about half past seven.

Does your brother hear you, when you call him in the morning?

He does not hear me, until I have called him three or four times.

Shall I find you at home this evening?

You will find us at home and quite alone.

When were you in the country?

I was in the country a fortnight ago.

When was this house built?

It was built a century since.

Will your sisters come to us into the country to-morrow week?

I think they will not be able to go into the country till next Monday week.

Kas olite eile õhtu teatris?
Eile oli keſknädala? Ei, aga tunaeile olin ma ſeal.

Teie ütleſite wiimati, et teil muul ajal wõimalik pole minna kui teiſipäew ja reede.

Jah; keſknädala pean ma ikka kella kahekſani, ſagedasti ühekſani ja iſegi pool kümneni kontoriſſe jääma.
Esmaspäewa ja neljapäewa õhtul on mul Ingliſe keele tunnid; iga laupäewa õhtul olen oma onu juures, ja pühapäewal oleme maal, nagu teate.
Teie ſaadate oma aega wäga lõbuſalt ja kaſulikult mööda.
Jah; iſeäranis lõbus on nüüd maal; päewad lähewad ju õige pikaks.

Mis kuupäew täna on?
Täna on kolmas januar.
Mis kuupäew oli eile?

Eile oli eſimene webruar.

Mis kuupäew on homme?

Homme on kahekümne kahes märts.
Mis kuul teie olete ſündinud?
Mina olen ühekſandal aprillil ſündinud.
Kui wana olete teie?
Mina olen kolmeteiſtkümnendal mail tuhatühekſaſada ſündinud.

Were you at the theatre lastnight?
Yesterday was Wednesday? no; but the night before last I was there.
I remember your saying some time ago, that you could not go any other evening but Tuesday and Friday.
Yes; on Wednesday I must always stay in the counting-house till after eight, often till nine and even half past.
On Monday and Thursday evening I have my English lesson; every Saturday evening I am at my uncle's and on Sunday we are in the country, you know.
You are spending your time very agreeably and usefully.
Yes, it is particularly agreeable in the country just now, the days are already getting very long.
What day of the month is it?
This is the third of January.
What day of the month was yesterday?
Yesterday was the first of February.
What day of the month will be to-morrow?
To-morrow will be the twenty-second of March.
In what month were you born?
I was born on the ninth of April.
How old are you?
I was born on the thirteenth of May one thousand nine hundred.

Kui wana on teie wanem tütar, madam?
Tema sai kuueteistkümnendal junil neljateistkümne aastaseks.
Millal ta lubas raha tuua?

Ta lubas seda esimesel, või hiljemalt kolmandamal augustil saata.
Millal see on maksetaw?
See on 27. septembril maksetaw.

Eks sellel mehel ole weel teile raha maksta?
Tema ei wõlgne meile midagi; ta maksis kõik esimesel oktobril ära.
Mina reisin nowembri algul ära ja jään pooleks detsembriks Londonisse.

Kas te maksate oma üüri kuu wiisi või nädala wiisi?
Mina ei maksa kuu ega nädala wiisi, waid weerandaasta wiisi.
Mina maksan temale, kui ta oma rehnungi saadab.
Kas teete tulewal suwel mõne reisu?
Ma ei tea mitte, kui suwi mitte ilusam ei ole kui kewade on senini olnud.

Suwi ei olegi õieti see aeg, mil mina heameelega reisin; sügise algust, kui ilmad ilusad, pean ma paremaks.

What age is your eldest daughter, madam?
She was fourteen on the sixteenth of June.

When has he promised to bring the money?
He promised to send it on the first, or latest on the third of August.
When is it due?
It will be due on the twenty seventh of September.
Is not this man still owing you some money?
He does not owe us anything; he paid all on the first of October.
I leave in the beginning of November, and remain in London till the middle of December.
Do you pay your rent monthly, or weekly?
I do not pay it either monthly or weekly, but quarterly.

I pay him, when he sends me his bill.
Do you intend making a journey next summer?
I cannot tell yet, if the summer do not turn out finer than the spring has been hitherto.
Summer is not exactly the season in which I like best to travel; I prefer the beginning of autumn, if the weather is favorable.

Inglis-Eesti sõnastik.

A.

A (ä) (artikel: üks)
aback (äbä'k) tagasi.
abandon (äbä'ndön) maha jätta.
abase (äbe's) maha langeda.
abbreviate (äbbri'wiet) lühendada.
abide (äbai'd) jääda.
able (ebl) jaksaw.
aboard (äbo'rd) laewa peal.
abound (äbou'nd) küllalt olla.
about (äbou't) ümber, umbes.
above (äbo'w) ülewal.
abroad (äbro'd) wäljas.
absence (ä'bsens) äraolek.
accident(ä'ksident) juhtumine.
accommodate (äko'mmodet) passitada.
accompany (äkö'mpäni) saata.
according (äkko'rding) järele.
account (äkkou'nt) rehknung.
accumulate (äkkju'mjulet) koguda.
ache (eek) walu.
acid (ä'ssid) hapu.
acknowledge (äkno'lledsh) tunnistada.
across (äkro'ss) risti.
act (äkt) akt, tegu.
adamant (ä'dämänt) diamant; magnet.
add (äd) juurde panna.
address (äddre'ss) ennast pöörata; pööramine, adress.
administer (ädmi'nistör) jautada, talitada.
admit (ädmi't) sisse lasta.
advance (ädwä'ns) edasi minna.
advantage (ädwä'ntädsh) kasu.
adventurer (ädwe'ntshörör) õnne-kütt.
advice (ädwai's) nõuu, teatus.
advise (ädwai's) nõuu anda.
afar (äfa'r) kaugel.
affability (äffäbi'liti) lahkus.
affair (äffe'r) äri, asi.
after (ä'ftör) taga, järel.
again (äge'n) jälle.
against (äge'nst) wastu.
age (edsh) wanus.
agitate (ä'dshitet) kihutada.
ago (ägo') mööda, eest.
agree (ägri') kokku kõlada.
agreeable (ägri'äbl) lõbus.
agreed (ägri'd) nõuus, maha tehtud.
ague (e'gju) külmatõbi.
ail (eel) walu; walutada.
air (eer) õhk, lehk, gaas.
airing (ee'ring) tuulutus.
alas (älä's) häda.
alien (e'ljen) wõeras.
alight (älai't) jääda, alla lasta.
alive (älai'w) elaw.
all (oll) kõik, tättsa; kõiksus.
allow (ällou') lubada.
almost (o'lmost) peaaegu.
alms (ams) armuand.
aloft (älo'ft) kõrgel.
alone (älo'n) üksinda.
along (älo'ng) piki, edasi.
aloof (älu'f) kaugel.
aloud (älou'd) waljusti.
alow (älo') alla.
also (o'lso) ka.

alter (o'ltör) muutuda.
alternative (älte'rnatiw) wa=
heldamiſt.
athough (äldho') ehk küll.
always (o'lues) ikka.
ambition (ämbi'ſhön) auu=
ahnus.
amend (äme'nd) parandada.
amidst (ämi'dſt) keskel.
amiss (ämi's) wõlts, ülekoh=
tune.
ammunition (ämjuni'ſhön) ſõ=
jamoon.
amnesty (ä'mnesti) amnesti.
among (ämõ'ng) hulgas, wahel.
amplify (ä'mplifai) laiendada.
amuse (a'mjus) lõbustada.
an (än) (artikel); kui.
anarca (a'nark) anarhiſt.
anchor (a'nkör) ankur.
ancienty (e'nſhenti) wana=
and (änd) ja. [aeg.
anecdote (ä'nekdot) anekdot.
angel (e'ndſhel) ingel.
animal (ä'nimäl) elajas, loom.
another (äna'dhör) teine.
answer (ä'nſör) wastata;
wastus.
ant (änt) ſipelgas.
antic (a'ntik) naljahammas.
antique (änti'k) wanalaadi.
anxious (ä'nkſhös) mureline.
any (e'nni) keegi, mõni.
apartment (äpa'rtment) tuba.
ape (eep) ahw.
apparent (äppe'rent) nähtaw.
apple (äpl) õun.
application (aplike'ſhön) tar=
witus; palwe.
apply (äpplai) tarwitada, pas=
ſida.
appoint (äppoi'nt) määrata,
korraldada.
apposite (ä'ppoſit) ſünnis.
apprehension (äpprihe'nſhön)
kinniwõtmine.
approach (äpproo'tſh) lähe=
neda; lähenemine, katſe.
approve (äppro'w) heaks kiita.
April (ä'pril) aprill.
apt (äpt) kõlblik, oſaw.
arch (aartſh) poogen, wõlw.
aright (ärai't) püsti.
arise (ärai'z) tõusta.
arm (ärm) sõjarüstu panna.
around (ärou'nd) ümber.
array (ärre') järgkord.
arrest (ärre'ſt) kinni panna.
arrive (ärrai'w) peale jõuda.
art (aart) kunſt.
artificial (ärtifi'ſhäl) kunſtline.
as (äs) kui.
ascend (äſſe'nd) üles tõusta,
jõuda.
ash (äſh) haab.
ashamed (äſhe'md) häbeneda;
häbistatud.
ashes (ä'ſhis) tuhk.
ashore (äſho'r) kaldal.
aside (äſai'd) kõrwale, iseäranis.
ask (äſk) küſida nõuda.
asker (ä'skör) paluja.
aspect (ä'spekt) waade.
aspire (äſpai'r) püüda.
ass (äſs) eeſel.
assail (äſſee'l) kallale minna.
assault (äſo'lt) kallale tungi=
mine.
assay (äſſe') katſe.
aasembly (äſſe'mbli) koosolek.
assert (äſſe'rt) tõendada.
assiduity (äſſidju'iti) wirkus.

assign (äſſai'n) määrata.
associate (äſſo'ſhiet) ſeltſimees; ſeltſida.
assuage (äſſue'dſh) waigistada.
assume (äſſju'm) wastu wõtta.
assurance (äſhu'räns) julgus.
assure (äſhu'r) tõendada.
astonish (äſto'niſh) kohutada.
astute (äſtju't) kawal.
asunder (äſſõ'ndõr) iſiäränis.
at (ät) juures, ſees, peal.
athwart (äthuo'rt) põigiti.
atone (äto'n) lepitada.
attach (ättä'tſh) kinni panna.
attain (ätte'n) järele jõuda.
attempt (ätte'mt) katſuda.
attend (ätte'nd) ſaata, oodata.
attention (ätte'nſhön) tähelpanek.
attentive (ätte'ntiw) tähelpanew.
attenuate (ätte'njuet) tükeldada.
attest (ätte'ſt) tunnistada.
attract (ättrākt) külge tõmmata, äritada.
attribute (ä'ttribjut) märk, auu.
audacious (ode'ſhös) wapper.
augment (ogme'nt) rohkendus, rohkendada.
August (o'göſt) auguſt.
aunt (ant) tädi.
auspicious (oſpi'ſhös) head kuulutaw.
austerity (oſte'riti) waljus.
author (o'thõr) alguskirjanik.
authority (otho'riti) autoritet.
authorize (o'thorais) wolitada.
autumn (o'tõm) ſügiſe.
auxiliary (ogſi'ljäri) awitaja.
avail (äwe'l) kaſuks olla; kaſu.
avale (äwe'l) wajuda.
avarice (ä'wäris) ihnus, ahnus.
avenge (äwe'ndſh) kätte maksta.
averse (äwe'rs) wastik.
avert (äwe'rt) ära põõrata.
avise (äwai's) nõuu anda.
avoid (äwoi'd) kõrwale hoida.
avow (äwou') tunnistada.
awake (äue'k) ärgata, äratada.
away (äue') ära.
awe (oo) auu kartus.
axe (äks) kirwes.
ay (ei) häda!
azure (e'ſhõr) taewa ſinine.

B.

Baby (be'bi) laps, titt.
back (bäk) ſelg; tagaſi.
bad (bad) paha.
baffle (bäfl) häbistada.
bag (bäg) kott.
baggage (bägge'dſh) reiſipakk.
bail (beel) käemees.
balance (bä'läns) kaal; kaaluda.
bald (bold) paljas.
baleful (be'lful) wilets.
balk (bok) petta.
balm (bam) palſam.
band (bänd) ſiduda.
bank (bänk) küngas.
bar (bar) riiw, laſipuu.
bare (beer) paljas, alasti.
bark (bark) park, alus.
barley (ba'rli) odra.
barm (barm) pärm.
barricade (barrike'd) takistuſe kants.

base (bees) madal, alatu.
bashful (bäſhful) häbelik.
bate (beet) ära wõtta.
bathing (be'dhing) ſuplus.
batter (bä'ttör) lüüa, purus-
battle (bätl) lahing. [tada.
bay (be) laht.
be (bi) olla.
beach (bitſh) rand.
bead (bid) helmes, pärl.
beak (bik) nokk, nina.
bean (bin) uba.
bear (ber) kanda, tuua.
bear (ber) karu.
beast (biſt) elajas.
beat (bit) lüüa, kloppida.
beau (boo) uhkustaja.
beautiful (bju'tiful) ilus.
beauty (bjuti) ilu.
becalm (bika'm) warjata.
because (biko's) ſeſt et.
becloud (biklou'd) pilwesſe
become (bika'm) ſaada. [minna.
bed (bed) woodi.
bedew (bidju') niiſutada.
bedlam (be'd õm) hullumaja.
beduck (bida't) wette lasta.
bee (bii) meſtlane.
beef (bif) lojus.
beer (ber) õlut.
before (bifo'r) enne.
beg (beg) paluda, kerjata.
beget (bigi't) ſünnitada.
beggar (be'ggör) kerjaja.
begin (bigi'n) algada.
beginning (bigi'nning) algus.
begird (bigö'rd) wööd wööle
panna.
begrave (bigre'w) matta.
behave (bihe'w) walitſeda, en-
naſt pidada.
behind (bihai'nd) tagaſt; taga.
behold (biho'ld) näha, waadata.
being (bi'ing) olles; olu.
belief (bili'f) uſk.
believe (bili'w) uskuda, arwata.
bell (bel) kell.
belly (belli) kõht.
belong (bilo'ng) päralt olla.
below (bilo') all.
bend (bend) paenutada.
beseech (biſii'tſh) ärdasti pa-
luda.
beside (biſai'd) kõrwas, kõrwal.
besides (biſai'ds) peale.
bespeak (biſpi'k) tellida.
best (beſt) parem.
bestow (bisto') annetada.
betray (bitre') ära anda, petta.
better (be'ttör) parem.
between (bitui'n) wahel.
betwixt (bitui'kſt) wahel.
bewail (biue'l) kurta, nutta.
bid (bid) käskida.
bide (baid) oodata, kannatada.
bight (bait) laht, ſadam.
bill (bill) ſedel, arwe, kiri.
bind (baind) ſiduda.
birch (börtſh) kaſk.
bird (börd) lind.
bit (bit) tükk.
bite (bait) hammustada, walu-
bitter (bi'ttör) kibe. [tada.
black (bläk) muſt.
blame (blem) laitus; laita.
blank (bläŋk) walge
bleak (bliik) kahwatanud.
bleat (bliit) määgida.
bleed (bliid) werd jooſta.
bless (bleſs) õnnistada.
blind (blaind) pime, tume.
bloat (bloot) paiſuda.

blond (blond) walgepeaga.
blood (blud) weri.
bloom (blum) õis; õitseda.
blot (blot) määrida.
blow (blo') puhuda.
blue (blju) sinine.
blunder (blö'ndör) ekситus.
blunt (blönt) nüri, juhm.
blusch (blöſh) punastada.
board (bord) parras, laud.
boast (booſt) kiidelda.
boat (boot) paat.
body (bo'di) keha; keegi.
bog (bog) soo.
boil (boil) keeda.
bold (boold) julge.
bone (boon) kont.
book (buk) raamat.
boot (but) saabas.
border (bo'rdör) äär.
borrow (bo'rro)laenata, wõtta.
bosom (bu'söm) rind.
bottom (bo'ttöm) põhi.
bounce (bouns) paukuda.
bound (bound) piir.
bow (bou) paendnda; paenutus
bower (bou'ör) wõlw.
box (boks) toos.
boy (boi) poiss.
brace (brees) side.
brag (bräg) kiidelda.
brain (breen) peaaju.
branch (bränſh) haru.
brass (bräſs) wask.
brave (brew) julge, tubli.
bread (bred) leib.
break (brek) murda.
breakfast (bre'kfäſt) hommiku=
breast (breſt) rind. [sõõk
breathe (bridh) hinge tõmmata.
breeches (britſhis) pükſid.
breed (brid) sünnitada.
breeze (briis) wärske tuul.
brew (bru) pruulida.
brick (brik) teliskiwi.
bride (braid) pruut, noorik.
bridegroom (brai'dgrum) peigmees.
bridge (bridſh) sild, purre.
brief (brif) lühike.
bright (brait) hele.
bring (bring) tuua.
brisk (briſk) wärske, wäle.
broad (brod) lai.
broadness (bro'dnes) laius.
brooch (broot|h) ehe.
brood (brud) haududa.
brook (bruk) oja.
brother (brö'dhör) wend.
broun (broun) pruun.
bruise (brus) purustada.
brush (bröſh) hari.
brute (brut) toores, loomaline.
bubble (böbl) pettus, paiste.
buck (bök) oinas.
buffet (bö'fit) hoop.
bugle (bjugl) jahisarw.
build (bild) ehitada.
bulk (balk) kogu, suurus.
bull (bul) härg.
bullet (bu'llit) kuul.
bundle (bandl) kimp.
burden (bördn) koorm.
burn (börn) põletada.
burning (bö'rning) põletus.
burst (börst) lõhkeda.
bush (buſh) wõsastik.
business (bi'snes) äri, talitus.
busy (bi'si) tegew.
but (bat) aga, waid.
butter (ba'ttör) wõi.
butterfly (ba'ttörflai) liblikas.

button (batn) nööp.
buy (bai) osta.
by (bai) läbi, juures, mööda.

C.

Cabotage (kä'botädsh) ranna laewasõit.
cake (keek) kook.
calculate (kä'lkjuket) ette arwata.
calf (kaf) wasikas.
calk (kok) lubja.
call (kol) hüüda; kutse.
callid (kä'llid) kawal.
calm (kam) waikne; waikus.
camel (kä'mel) kamel.
can (kän) wõin, wõima.
canal (känä'l) kanal.
candle (kändl) küünal.
capable (ke'päbl) wõimuline.
captain (kä'ptin) juht, kapten.
captive (kä'ptiw) wang.
capture (kä'ptshör) püüd, saak.
card (kard) kaart.
care (keer) mure.
career (kärii'r) rutata.
cark (kark) kurwastada.
carry (kä'rri) wiia, wedada,
cash (käsh) kassa. [kanda.
case (kees) juhtumine, muude.
cast (kast) wisata.
castle (käsl) loss.
catch (kätsh) kinni wõtta.
cavalier (käwäli'r) ratsanik.
cavern (kä'wörn) koobas.
cease (siis) lõppeda, järel jätta.
ceder (si'där) seeder.
celebrate (se'libret) kiita, pidus-
central (se'nträl) keskmine. [tada
ceremony (se'rimoni) pidustus.
certain (se'rtin) kindel.
chaff (tshäf) haganad.
chain (tshen) ahel.
chair (tshäär) tool.
chalk (tshok) kriit.
chance (tshäns) juhtuwus.
change (tshendsh) muuta.
chap (tshäp) lõhkeda.
character (kä'räktör) kiri, täheb.
charge (tshardsh) koorm.
charm (tsharm) nõidus, nõi-
chase (tshees) taga kihutada. [duda.
cheap (tshiip) odaw.
check (tshek) tatistada.
chief (tshiif) ülem.
child (tshaild) laps.
childhood (tshaildhud) lapse-
chime (tshaim) kokkukõla [põlw.
choose (tshuus) walida.
chop (tshop) kärpida.
chord (kord) pillikeel.
Christmas (kri'smäs) jõulud.
church (tshörtsh) kirik.
circle (serkl) ring.
circuit (se'rkit) ringjooks.
citizen (si'tisn) kodanik.
city (si'ti) linn.
civility (siwi'liti) haridus.
clamorous (klä'mörös) karjuw.
clean (kliin) puhas.
cleanse (klens) puhastada.
clear (kliir) selge; selitada.
climb (klaim) ronida.
clock (klak) seinakell.
close (kloos) kinni panna.
cloth (kloth) riie.
clothes (kloos) walmis riideb.
cloud (kloud) pilwe.
cluster (kla'stör) kobar, parw.
coach (kootsh) sõiduriist.

coal (kool) süst.
coast (koost) rand.
coat (koot) kuub.
cock (kak) kukk.
coin (koin) nurk.
cold (kold) külm.
collect (kolle'kt) koguda.
colonel (kö'rnel) oberst.
colonist (ka'lonist) asunik.
colour (kö'llör) wärw.
comb (koom) hari.
combination (kombine'shön) ühendus.
come (kam) tulla. [käskida.
command (komma'nd)
commend (komme'nd) soowi=
common(ko'mmön)lihtne [tada.
compare (kompe'r) wõrrelda.
complexion (komple'kshön) näukarw.
comprehend (komprihe'nd) aru
conceal (konsil) salata. [saada.
conceive (konst'w) wastu wõtta; arwata.
concord (ko'nkord) leping.
condemn (konde'm) hukka mõista.
condition (kondi'shön) olu.
conduct (ko'ndökt) juhtida.
confess (konfe'ss) tunnistada.
confine (konfai'n) piir; piirata.
confound (konfou'nd) segada.
confuse (konfju's) segi ajada.
confusion (konfju'shön) kohkumine.
conjugal (ko'ndshjugäl) abieluline.
consider (konst'dör) waadelda, mõtelda.
consign (konfai'n) kätte anda.
consist (konst'st) seista, olla.
constant (ko'nstänt) kindel, seisew.
consume (konsju'm) ära süüa.
consummation (konsömmeshön) lõpp.
contain (konte'n) tagasi hoida.
contemplate (ko'ntemplet) waadata.
contempt (konte'mt) põlgtus.
contend (konte'nd) waielda, tülitseda.
content (konte'nt) rahul; rahustada.
continent (ko'ntinent) kontinent.
continue (konti'nju) wäldata.
contrary (ko'ntrari) wastane.
contrast (ko'ntrast) wast=olu.
contrive (kontrai'w) wälja mõtelda.
convene (konwi'n) kokku tulla.
converse (konwe'rs) ümber käia; läbikäimine; ümber=pöördub.
convey (konwe) wedada, edast
cook (kuk) kokk. [kanda.
cool (kul) wilu.
copper (ko'ppör) wask.
coppice (ko'ppis) aluspuu.
cord (kord) köis, keere.
corn (korn) tera.
correct (korre'kt) parandada, karistada.
corrupt (korrö'pt) hukka läind.
costume (kostju'm) ülikond.
cotton (kottn) puuwill.
couch (koutsh) maha heita.
count (kount) rehnung; reh=
country (ka'ntri) maa. [tendada.
course (koors) jooks, käik; joosta.
court (koort) õu, koda; õuekond.

covet (kö'wet) ihaldada.
cow (kou) lehm.
coy (koi) arg, wiisakas.
cream (kriim) piima koor.
creature (kri'tʃhör) olewus,
creek (kriik) weike laht. [loom
creep (kriip) roomata.
crinkle (krinkl) loogelda.
critic (kri'tik) arwustada, laita.
cross (krɔs) rist.
crude (krud) toores.
crush (krösh) hoop, lüüa, pi-
crust (krösst) kooruke. [gistada.
cry (krai) kisendada; kisa.
cuckoo (ku'ku) kägu.
cull (köll) noppida, otsida.
culprit (kö'lprit) kurjategija.
culture (ka'ltʃhör) ehitus, hari-
dus.
cunning (ka'nning) kawal.
cup (kap) peeker, tass.
curiosity (kjurio'siti) uudis-
curse (körs) kiruda. [himu, hool.
curve (körw) kõwer; käänak.
custom (ka'stom) komme, wiis.
customhouse (ka'stömhous)
cut (kat) leigata. [tolliamet.
cypress (sai'prɛs) küpress.

D.

Daily (de'li) igapäewane.
daintiness (de'ntines) õrnus,
maiustus.
damn (däm) hukka mõista.
dance (däns) tantsida; tants.
dandy (dä'ndi) uhkustaja.
dangerous (de'ndʒhörös) kar-
dare (deer) tohtida. [detaw.
dark (daark) tume, pime.
dash (däsh) lüüa, plaksutada.
daub (dɔb) määrida.
daughter (dɔ'tör) tütar.
dawn (dɔn) ämardada; koit.
day (de) päew.
dead (ded) surnud.
deal (diil) hulk, osa.
dear (deer) kallis.
dearth (derth) kallis aeg, puudus.
death (deth) surm.
debase (dibe's) alandada.
debate (dibe't) waielda; waidlus.
debt (det) wõlg.
decay (dite) laguneda, raugeda.
deceive (disi'w) petta, eksida.
December (dise'mbör) det-
sember.
decent (di'sent) wiisakas, paras.
deception (dise'pshön) pettus.
decide (disai'd) otsustada, mää-
rata.
declare (dikle'r) seletada, kuu-
lutada.
decline (diklai'n) paenduda.
deed (diid) tegu.
deem (diim) arwata, mõtelda.
deep (diip) sügaw.
default (difo'lt) wiga, puudus.
defile (difai'l) rojastada.
degree (digri') aste, kraad.
deign (deen) tahta, lubada.
deliberate (dili'beret) järel mõ-
telda.
delicious (dili'shös) magus.
delight (dilai't) lõbu.
delightful (dilai'tful) rõemustaw.
deliry (dili'ri) nõdrameelsus.
deliver (dili'wör) kätte anda.
delude (dilju'd) petta.
demand (dima'nd) nõudo; nõue.
demi- (de'mi) pool.

demiss (dimiſs) alandlik.
dense (dens) paks.
depart (dipa'rt) ära reiſida.
deprive (dipraiw) röövida, ära wõtta.
description (diskri'pſhön) kirjeldus.
deserve (diſe'rw) teenida.
design (diſai'n) määrata.
desire (diſai'r) ſoow; ſoowida.
desirous (diſai'rös) himuline.
desolate (de'ſolet) tühi, kole.
despair (diſpe'r) meelehitmine.
despise (diſpai'z) põlata.
despoil (diſpoi'l) röövida.
destroy (diſtroi') hävitada.
detract (diträ'kt) laimata.
devise (diwai'z) wälja mõtelda.
devotion (diwoſhön) pühitſeda.
devour (diwou'r) ära neelata.
devout (diwou't) waga.
dew (diu) kaste.
dexter (de'kſter) parem pool.
dial (dai'äl) päewakell.
dialogue (dai'älog) kõnelemine, kahekõne.
die (dai) ſurra, raugeda.
difficult (difikölt) raske, tülikas.
diffusion (diffju'ſhön) laialilaudig (dig) kaewata, puurida [tus.
dilate (dile't) laiendada.
diminish (dimi'niſh) wähendada.
dine (dain) lõunat ſüüa.
dinner (di'nnör) lõunaſöök.
direct (dire'kt) korraldada, juhtida.
directly (dire'ktli) ſedamaid.
direful (dai'rful) hirmus.
disadvantage (diſädwä'ntedſh) kahju.
disappear (diſäpi'r) kaduda.
discern (diſſe'rn) tunda, wahet teha.
discover (diſkö'wör) üles leida.
discovery (diſkö'wöri) üles-leidus.
discretion (diſkre'ſhön) ettewaatus, kawalus.
disdain (diſde'n) põlata.
disengage (diſenge'ɔſh) lahti teha.
dismay (diſme') araks teha.
disorder (diſo'rdör) korratus; ſegada.
dispatch (diſpätſh) ära ſaata.
dispense (diſ'pens) wälja jagada.
dispose (diſpo'z) korraldada.
dispute (diſpju't) waielda, tülitſeda.
disquiet (diſkwai'et) rahutus.
dissipate (di'ſſipet) raiſata.
distance (diſtä'ns) kaugus.
distant (di'ſtänt) kauge.
distaste (diſte'ſt) pahandus, pööritus.
distinction (diſti'nkſhön) wahetegemine.
distribute (diſtri'bjut) jaotada.
ditch (ditſh) kraaw.
divide (diwa'id) jagada, lahutadivine (diwai'n) jumalik. [da.
do (du) teha.
doctor (do'ktör) doktor, arſt.
doe (do) emaloom.
dog (dag) koer.
done (dan) tehtud ; otſas.
doom (duum) otſus, ſaatus.
door (duur) uks.
double (dabl) kahekordne.
doubt (dout) kahtleda.
dough (do) tainas.

dower (dou'ör) kaaſawara.
down (doun) uduſuled; maha.
downwards (dou'nörds) alla-
drag (dräg) wedada. [pidi.
draught (dräft) tõmbus, rong.
draw (dro) tõmmata.
dread (dred) hirm, auukartus.
dreadful (dred'ful) hirmus.
dream (driim) unenägu.
drear (driir) kurb.
dress (dreſs) ülikond; riidesſe
drink (drink) juua; jook [panna.
drive (draiw) ajada.
droop (druup) närtſida, kaduda.
drop (drop) tilk; tilkuda.
drossy (dro'sſi) rojane.
drought (drout) põud.
drown (droun) uputada.
dry (drai) kuiw.
dubious (dju'biös) kahtlane.
due (dju) maks; makſetaw.
dust (döſt) tolm.
duty (dö'ti) kohmetus.
dwarf (duorf) härjapõlwlane.
dwell (duel) elada, wiibida.

E.

Each (iitſh) igaüks.
eagle (iigl) kotkas.
ear (öör) kõrw, kuulmine; pide.
earl (örl) krahw.
early (erli) warakult.
earn (ern) leigata, teenida.
earnest (e'rneſt) tõſine.
earth (erth) maa.
ease (iis) rahu.
east (iſt) ida.
easy (i'ſi) kerge, lõbus.
eat (it) ſüüa.
echo (e'kko) wastukõla.
economical (ekono'mikal) ma-
jandusline.
economy (iko'nomi) majandus.
edge (edſh) tera, teritada.
education (edjuke'ſhön) kaswa-
effect (iffe'kt) mõju. [tus.
effray (eſre') ehmatada.
egg (eg) muna.
either (i'dhör) emb-kumb.
elate (ile't) upſakas.
elbow (e'lbo) küünarnukk.
elder (eldör) wanem.
election (ile'kſhön) walimine.
elegant (eligänt) tore.
elong (ilo'ng) pikendada.
eloquence (e'lokwens) kõne oſa-
else (els) teine, muu. [wus.
emancipat on (imanſipe'ſhön) wa-
bastus.
embark (emba'rk) laewale
minna.
embarrass (embä'rräs) raskен-
dada, jegada.
embezzle (embe'ſl) raiſata,
priiſata.
embrace (embre's) ümbert kinni
wõtta.
emerge (ime'rdſh) tekkida.
emend (ime'nd) parandada.
eminent (e'minent) kõrge, tore.
emmet (e'mmit) ſipelgas.
emperor (e'mperör) keiſer.
emplead (empli'd) ſüüd ſtada.
empty (e'mti) tühi.
emulate (e'mjulet) wõistelda,
püüda.
entchant (entſhänt) nõiduda.
end (end) lõpp; lõpetada.
endeavour (ende'wör) püüe;
püüda.

endles (e'ndles) lõpmata.
endow (endou') anne; anne=tada.
endure (endju'r) wälja kannata=
enemy (e'nimi) waenlane. [da.
enforce (enfo'rs) ſundida.
engage (enge'dſh) kohustada.
engender (endſhe'ndör) ſünni=tada.
engine (e'ndſhin) riiſt, maſin.
England (i'ngländ) Inglismaa.
English (i'ngliſh) Ingliſe.
engross (engro's) üles osta.
enjoy (endſhoi') maitſeda.
enlarge (enla'rdſh) laiendada.
enough (inaf) küllalt.
entering (e'ntering) ſisſeminek.
entice (entai's) ahwatleda.
entire (entai'r) täieline.
entrance (e'nträns) ſisſeminek, entreat (entri't) paluda. [algus.
envious (e'nwiös) kade.
envoy (e'nwoi) ſaadik.
envy (e'nwi) kadedus; kaetſeda.
equal (i'kwäl) ühtlane, ſünnis.
ere (eer) enne, enne kui.
erect(ire'kt) üles ſeada, ehitada.
err (er) ekſida.
escape (iske'p) põgeneda.
esperance (e'ſpiräns) lootus.
espouse (iſpou's) kihlata.
estate (iſte't) ſeiſukord.
esteem (iſti'm) lugu pidada.
estimate (e'ſtimet) takſerida.
eternity (ite'rniti) igawene aeg.
European(juropi'än)europlane.
even (iwn) ühtlane, ſarnane.
evening (i'wning) õhtu.
ever (e'wör) millalgi, ikka.
every (e'wöri) igaüks.
evident(e'widənt) ſilmanähtaw.
evil (iwl) paha.
exact (egſä'kt) nõuda.
examination (egſämine'ſhön) katſumine.
examine (egſä'min) läbi katſuda.
excel (ekſe'l) üle olla.
except (ekſe'pt) wälja wõtta.
excessive (ekſe'ſiw) ülelligne.
exchange (ekſtſhe'ndſh) wahetada.
excite (ekſai't) erutada.
exclaim (ekskle'm wälja hüüda.
excuse (ekskju's) wabandada.
exercise (e'kſerſais) harjutada.
exhaust (egsho'ſt) tühjendada, wäſitada.
existence (egſi'ſtens) elu, olu.
expect (ekſpe'kt) oodata.
expedient (ekſpi'dient) oſaw.
expound (ekſpou'nd) ſeletada.
express (ekſpre'ſs) awaldada.
exquisite (e'kskwiſit) walitud, tohane.
extend (ekſte'nd) wälja ſirutada.
extension (ekſte'nſhön) laius, kogu.
extensive(ekſtenſiw) laialdane.
extreme (ekſtri'm) wäga, üli.
exult (e'gſult) rõemu tunda.
eye (ai) ſilm.

F.

Fable (febl) fabel; luuletada.
face (fee) nägu, eeskülg.
fade (fed) närtſida.
fadge (fädſh) paſſida.
fag (fäg) wäſitada.
fail (feel) puududa.
fain (feen) ſunnitud.
faint (feent) jõuetu.

fair (feer ilus, lõbus.
faith (feeth) truudus, uſk.
falcon (faakn) kull.
fall (fol) langeda, juhtuda.
false (fols) wõlis.
fame (feem) kuulſus.
familiarize (fämi'ljärais) ſõbraks teha.
family (fä'mili) perekond.
famish (fä'mith) nälgida.
famous (fe'mõs) kuulus.
fanciful (fä'nſiful) imelik.
far (far) kauge.
farewell (fe'ruel) Jumalaga!
farm (farm) mõis, talu.
fashion (fä'ſhön) kuju, wiis.
fast (fäſt) kindel.
fatal (fe'täl) õnnetu.
father (fa'dher) iſa.
fatigate (fä'tiget) wäſtada.
fault (folt) wiga puudus.
favour (fe'wör) lahkus, edendus.
fear (fiir) kartus.
feast (fiiſt) p'duſõõk.
feather (fe'dhör) ſulg; ehtida ſulgedega.
feature (fi'tſhör) näu kuju.
February (fe'bruäri) webruar.
feed (fiid) tõõta.
feel (fiil) tunda.
feigned (feend) ſilmakirjaline.
fellow (fe'llo) ſeltſimees.
female (fi'mel) emane.
fervid (fe'rwid) keew.
festival (fe'ſtiwäl) pidu.
fetch (fetſh) tuua.
few (fju) wähe.
fidelity (fide'liti) truudus.
fidgeting (fi'dſhting) kärſitu.
field (fiild) põld.
fiery (fai'eri) tuline.
fight (fait) wõidelda.
figure (fi'gjur) kuju.
fill (fil) täita.
final (fai'näl) wiimaks.
find (faind) leida.
fine (fain) ilus, õrn, peenike.
finger (fi'ngör) ſõrm.
finish (fi'niſh) lõpetada.
fir (fir) kuuſk.
fire (fair) tuli, palawus.
fish (fiſh) kala.
fit (fit) hõlbus, ſünnis.
fix (fiks) kinnitada.
fixing (fi'kſing) ehe.
flag (flägg) lipp.
flaggy (flä'gi) lõdwa.
flame (fleem) leek.
flash (fläſh) wälkuda.
flat (flät) madal, taſane.
flatter (flä'ttör) lipitſeda.
flaw (flo) lõhe.
fleer (fliir) hirwitada.
fleet (fliit) laewastik.
flight (flait) põgenemine.
fling (fling) wiſata.
flinty (fli'nti) kiwine, kruuſane.
float (floot) ujuda.
flood (flud) uputus.
floor (floor) põhi, põrand.
flour (flour) peenike jahu.
flow (flo) woolata.
flower (flou'ör) lill, õis.
flush (flöſh) wälja pahwatada.
flute (fljut) wile.
flux (fluks) woolus.
fly (flai) lennata.
foeman (fo'män) waenlane.
foil (foil) üle ſaada, maha wiſata.
follow (fo'llo) järel käia.
folly (fo'lli) jõledus.

fond (fond) edew, armastaw.
food (fuud) toit.
fool (fuul) narr.
foot (fut) jalg.
for (for) tarwis, päraſt, ſeſt.
forbid (forbi'd) keelata.
force (foors) tugewus; ſundida.
fore (foor) eelmine.
foreign (fo'rin) wõeras.
forest (fo'reſt) mets.
forge (fordſh) ſepitſeda.
forgive (forgiw) andeks anda.
fork (fork) kahwel.
form (form) kuju.
forsake (forſe'k) maha jätta.
forth (forth) ära, edaſi.
fortnight(fo'rtnait)kaks nädalat.
fortune (fo'rtſhön) õnn, waran-
dus.
forward (fo'ruärd) ſaata; edaſi.
foul (foul) rojane.
fount (fount) hallikas.
fowl (foul) lind.
fox (faks) rebane.
fraught (froot) täis, koormatud.
free (fri) waba.
freeze (friis) külmetada.
frequent (frikwent) ſage, rohke.
fresh (freſh) wärske, jahe.
friar (frai'är) munk.
Friday (frai'de) reede.
friend (frend) sõber.
friendship (fre'ndſhip) sõbrus.
frighten (fraitn) hirmutada.
frisk (friſk) hüpata.
from (from) läbi, wälja, -ſt.
front (frönt) otſaeſine.
frugality (frugä'liti) kokkuhoid-
fruit (frut) wili. [mine.
frum (fröm) kehakas.
fry (frai) praadida.
fuddle (födl) joowastada.
full (ful) täis, paks.
fulminate (ſö'lminet) müristа-
fulness (fu'lnes) täius. [da
fume (fjum) ſuits.
fund (fönd) kapital.
furious (fju'riös) wihane.
furnace (fö'rnis) ahi.
furnish(fö'rniſh) ſuetada, anda.
further (fö'rdhör) edaſi.
fury (fju'ri) wiha.
fy (fai) ptüi!

G.

Gain (geen) kaſu.
galley (gä'lli) galeer.
gallows (gä'llös) wõllas.
game (geem) mäng.
gape (gaap) aigutada.
garden (gardn) rohuaed.
garland (ga'rländ) pärg.
gate (geet) wäraw.
gather (gä'dhör) koguda.
gaud (god) ehe.
gay (ge) rõemus, lõbus.
gaze (gees) ükſiſilmi wahtida.
gazette (gäſe't) ajaleht.
gem (dſhem) kalliskiwi, ſilm.
geminy (dſhe'minai) kakſikud.
gender (dſhe'ndör)ſugu.
general (dſhe'neräl) üleüldine.
generation (dſhenere'ſhön) ſün-
nitus, ſugu.
generous (dſhe'nerös) ſuurt
ſugu.
genius (dſhi'niös) kaitſewaim.
genteel (dſhentii'l) peenike, uhke.
gentleman (dſhe'ntlmän) ſuurt-
ſugu mees.

genuine (dſhe'njuin)eht, puhas.
get (get) ſaada.
getting (ge'tting) ſaak, kaſu.
ghost (gooſt) waim.
giant (dſhai'änt) hiiglane.
gipsy (dſhi'pſi) muſtlane.
gird (görd)wööd wööle panna.
girl (görl) neiu.
give (giw) anda, annetada.
glad (glad) rõemus.
glade (gled) metſa-ſiht.
glance (gläns) hiilgus.
glass (gläs) klaas.
glaze (glees) polerida.
glean (gliin) noppida, korjata.
glee (glii) rõem, nali.
glib (glib) libe.
glitter (gli'ttör) hiilgus.
gloomy (glu'mi) pime, kurb.
glorious (glo'riös)tore, kiitlew.
glue (glju) liim.
gnat (nät) ſääſk.
gnaw (no) närida.
go (go) minna, reiſida.
goat (goot) kits.
God (god) Jumal.
godless (go'dles) jumalakartmata.
godly (go'dli) jumalakartlik.
going (go'ing) käik, äraminek.
gold (gold) kuld.
gone (gon) läinud, rikutud.
good (gud) hea.
goose (gus) hani.
grace (gres) arm.
gracious (grä'ſhös) armuline.
gradual (grä'djuäl) järguline;
grant (gränt) lubada. [trepp.
grape (greep) wiinamari.
grasp (graſp) kinni haarata.
garteful (gre'tſul) tänulik.
gratulate (grä'tjulet) õnne ſoowida.
grave (grew) haud; matta.
gray (grei) hall.
graze (gres) karjastada.
grease (griis) määrida.
great (greet) ſuur.
greedy (gri'di) ablas, ahne.
green (griin) roheline.
greet (griit) terwitada.
grief (griif) mure, kurbtus.
grieve (griiw) walutada.
grind (graind) purustada.
gripe (graip) tabada.
groan (groon) ohata.
groom (grum) poiſs, teener.
gross (gros) jäme.
ground (ground) põhi.
grow (gro) kaswada, tekkida.
growth (grooth) kaſw.
grudge (grödſh) kaetſeda.
grumble (grömbl) nuriſeda.
guard (gaard) kaitſeda; kaitſe.
guardian (gaa'rdian) kaitsja,
guest (geſt) wõeras. [eeſtſeisja.
guide (gaid) juhtida.
gust (göſt) maitſe.
guttle (götl) neelata.
gyre (dſhair) ring.

H.

Habit (hä'bit) olu; riie.
habitation (häbite'ſhön) korter.
habitator (hä'bitetör) elanik.
hail (heel) terwe; rahe.
hair (häär) karw.
half (haf) pool.
hall (hol) ſaal.
halt (holt) peatada.

hammer (hä'mmör) haamber;
hand (händ) käsi. [taguda.
handsome (hä'nsöm) ilus.
hang (häng) ripatada.
hap (häp) juhtumine.
happen (häpn) juhtuda.
happy (hä'ppi) õnnelik.
hard (hard) kõva, raske.
harp (harp) kannel.
hart (hart) põder.
harvest (ha'rweſt) leikus.
hat (hät) kübar.
hatch (hätſh) hauduba.
hate (het) wiha, wihata.
hatred (he'tred) wiha, waen.
haught (hoot) kõrge, uhke.
have (häw) saada, olla.
having (hä'wing) omandus.
hay (he) hein.
he (hi) tema (meeſteſ).
head (hed) pea.
health (helth) terwis.
heap (hiip) hunnik.
hear (hiir) kuulda.
heart (hart) süda.
heat (hiit) kütta.
heathen (hiidhn) pagan.
heave (hiiw) tõsta.
heaven (hewn) taewas.
heavy (he'wi) raske.
hedge (heſh) aed; sisse piirata
heed (hid) hool, ettewaatus.
heir (eer) pärija.
hell (hel) põrgu.
help (help) aidata; abi.
here (hir) siin.
hero (hi'ro) kangelane.
hew (hju) raiuda.
hide (haid) peita.
high (hai) kõrge.
hight (hait) kõrgus.
hill (hil) küngas.
hinderance (hi'ndöräns) takistus
hip (hip) puus.
hire (hair) üürida.
history (hi'störi) ajalugu.
hit (hit) lüüa.
hobble (hobl) longata.
hog (hag) siga.
hold (hold) pidada.
hollow (hollo) koobas.
holy (ho'li) püha.
home (hoom) kodu.
honest (o'neſt) auuwäärt.
honey (hö'ni) mesi.
honour (o'nör) auu.
hoof (huuf) kabja.
hope (hoop) lootus; loota.
horn (horn) sarw.
horse (hors) hobune.
hour (our) tund.
house (hous) maja.
hover (ha'wör) lehwida.
how (hou) kui, kuis.
however (houe'wör) ehk küll.
hue (hju) wärw; üleshüüe.
huff (haf) üles puhuda.
huge (hjudſh) wäga suur.
hum (höm) sumiseda.
human (hjuman) inimline.
humble (ömbl) madal, alandlik.
humour (ju'mör) niiskus; tuju.
hundred (ha'ndred) sada.
hunt (hönt) taga kihutada.
hurry (hö'rri) suur kiirus.
hurt (hört) häda teha.
hurtful (hö'rtful) kahjulik.
husband (ha'sband) abikaas.
hymn (him) hümnus.

I.

I (ai) mina.

ice (ais) jää.
icy (ai'ſi) jääne
idea (aidi'ä) aade, mõte.
idle (aidl) laiſk.
idleness (ai'dlnes) laiskus
if (if) kui.
ignorant (i'gnoränt) oskamata
ill (il) paha, haige.
image (i'medſh) kujutus.
imagination (imädſhine'ſhön) ettekujutus.
immediate (immi'diet) tungiw, praegune.
immediately (immi'dietli) ſedamaid.
immense (imme'ns) ilmamõetmata.
impair (impe'r) pahemaks tegema.
imperfect(impe'rfekt) puuduline
importune(importju'n) tüütaw.
impose (impo'z) üles panna.
impotent (i'mpotent) jõuetu.
improve (impruw) täiendada.
imprudent (impru'dent) rumal.
in (in) ſees, juures.
inattention (inätte'nſhön) tähelpanematus.
incite (inſai't) erutada.
inconvenience (inkonwi'niens) tüütus, takistus.
increase (iukri'z) kaswada.
inculcate (inkö'lket) meelde panna.
indeed (ind'id) muidugi, tõesti.
indemnity (inde'mniti wabas-
index (i'ndeks) juhataja. [tus
indifferent (indi'fferent) erapooletu.
induce (indju'z) ſisſe ſeada.
indulge (indö'ldſh) ſallida.
industrious (inda'ſtriös) wirk, töökas.
industry (i'nduſtri) wirkus, töösus.
inept (ine'pt) oskamata, edew.
inexpressible (inekſpre'ſibl) ütlemata.
infection (infe'kſhön) külgehakkamine.
infest (infe'ſt) kallale minna, tülitada.
information (informe'ſhön) õpetus, teatus.
ingenious (indſhi'niös) waimurikas.
ingenuity (indſhinju'iti) õiglane meel.
inhabit (inhä'bit) elutſeda.
inhabitant (inhä'bitänt) elanik.
inhibition (inhibi'ſhön takistus.
inhumate (inhju'met) matta.
inimitable (ini'mitäbl) järeltegemata.
injure (i'ndſhör) kahju teha.
ink (ink) tint.
innoxious (inno'kſhös) kahjuta.
innumerable (innju'meräbl) arwamata.
inquire (inkwai'r) küſida, uurida.
insanity (inſä'niti) hullus.
insert (inſe'rt) ſisſe panna.
inside (i'nſaid) ſiſu.
insolvency (inſo'lwenſi) makſujõuetus.
inspire (inſpai'r) ſisſe hingata.
instance (i'nſtäns) palwe.
instead (inſte'd) aſemel.
institute (i'nſtitjut) aſutada, korraldada.
instruct (inſtrö'kt) õpetada, juhtida.

insult (inſö'lt) teutada.
insure (inſhu'r) kinnitada.
insurgent(inſö'rdſhent)mäſſaja
intelligence (inte'llidſhens) teatus.
intention (inte'nſhön) põnewus.
interest(i'ntereſt)huwitus, kaſu.
interim (i'nterim) waheaeg.
intermix (intermi'ks) hulka ſeintern (inte'rn) ſiſemine [gada.
intervention (interwe'nſhön) waheletulek.
interview(i'nterwju) kokkutulek.
into (i'nto) ſiſſe.
intrigue (intri'g) ſala kius.
invert (inwe'rt) ümber pöörata.
invidious (inwi'diös) kade.
invitation (inwite'ſhön) kutſe.
iron (ai'örn) raud.
irritate (i'rritet) ärritada.
island (ai'länd) ſaar.
isolate (i'ſolet) eraldada.
issue (i'ſju) wälja ſaata, tulla.
it (it) tema (asjaſ.)
item (aitem) üles märkida.

J.

Jack (dſhäk) mees, ſulane.
jail (dſhel) wangihoone.
January (dſhä'nuäri) jaanuar.
jape (dſhep) naljatada.
jar (dſhar) piriſeda; kruus.
jaw (dſho) lõualuu.
jealous (dſhe'lös) armukade.
jejune(dſhidſhju'n)kaine, tühi.
jeopardy(dſhe'pördi)julgustükk.
jerk (dſherk) läüa, hoop.
jest (dſheſt) nali.
Jew (dſhju) juut.
jewel (dſhju'il) kalliskiwi.
jockey (dſho'ki) ratſa-ſulane.
joculator (dſho'kjuletör) naljajog (dſhog) raputada. [taja.
join (dſhoin) kokku panna.
journey (dſhö'rni) teekond.
joy (dſhöi) rõem.
joyous (dſhöi'ös) rõemus.
judge (dſhödſh) kohtunik.
judgment (dſhö'dſhment) otſustus.
judicious (dſhju'diſhös) mõiſtJuly (dſhjulai) juli. [lik.
junction (dſhö'nkſhön) ühendus.
June (dſhjun) juni.
juniper (dſhju'nipör) kadakas.
just (dſhaſt) üsna, juſt, peaaegu.
justify (dſha'ſtifai)õigeks mõista.
jute (dſhjut) India kanep.

K.

Keel (kiil) laewa-kiil.
keen (kiin) teraw.
keep (kiip) pidada, hoida.
keeper (kii'pör) hoidja.
key (ki) wõti.
kill (kil) tappa.
kind (kaind) laad, ſugu.
kindness (kaindnes) lahkus.
kindred (ki'ndred) ſugulus.
king (king) kuningas.
kingdom (kingdöm) kuningriik.
kiss (kiſs) ſuudelda.
knee (ni) põlw.
kneel (nitl) põlwitada.
knife (naif) nuga.
knight (nait) rüütel.
knock (nok) koppida.
knot (not) sõlm.
know (nou) teada, tunda.
knowledge (no'lledſh) teadus.

L.

Labour (le'bör) töö, waew; töötada.
lace (leeß) nöör, palistus.
ladder (lä'dör) redel.
lady (le'di) proua.
lamb (läm) tall.
lamp (lämp) lamp.
land (länd) maa.
landing (länding) maaleminek.
language (lä'ngidſh) keel, kõne.
lantern (lä'ntern) latern.
lap (läp) mässida.
large (lardſh) suur, lai.
last (läſt) wiimane.
lasting (lä'sting) kestaw.
late (leet) wiimane, õnnis.
laugh (laf) naerda.
lave (lew) pesta.
law (lo) seadus.
lay (lee) panna.
lead (led) tina.
leader (li'dör) juht.
leaf (liif) leht.
leak (liik) pragu.
lean (liin) nõjatada.
leap (liip) hüpata.
learn (le'rn) õppida.
lease (liis) rentida.
least (liiſt) kõige wähem.
leather (le'dhör) nahk.
leave (liiw) luba; lasta, jätta.
left (left) pahem.
leg (leg) jalg.
lend (lend) laenata.
length (length) pikkus.
lengthen (lengthn) pikendada.
less (les) weikſem.
lesson (leſn) õpetus, õpetükk.
let (let) lasta, anda.
liberty (li'berti) wabadus.
lie (lai) lamada, magada.
life (laif) elu.
lift (lift) tõsta.
light (lait), kerge, ſelge; walgustada.
like (laik) ſarnane, ſamuti; meeldida.
limit (li'mit) piir; piirata.
linen (li'nin) lõuend.
lion (lai'on) lõwi.
liquid (li'kwid) wedel.
little (litl) weikene, wähe.
live (liw) elada.
live (laiw) elus.
livery (li'wöri) wabastus.
load (lood) koorm
lock (lok) lukk; konks.
lodge (lodſh) aſuda, elada.
lodging (lo'dſhing) korter.
lone (loon) üksik.
long (long) pikk.
look (luuk) näha, waadata.
loose (luus) lahtine, lõdwa.
lord (lord) herra.
lose (lus) kaudata.
loss (loſs) kautus, kahju.
lost (loſt) kadunud.
love (löw) armastada; arlow (lo) madal. [mastus.
lowly (lo'li) madal, alandlik.
lucid (lju'ſid) hiilgaw, hele.
luck (lak) õnn, juhtumine.

M.

Machinate (mä'kinet) wälja mõtelda.
machine (mä'ſhin) masin.
mad (mad) hullumeelne.
madam (mä'döm) madam.

maid (med) neiu.
main (meen) ſuurem, pea, walitſew.
maintain(mente'n) üles pidada.
make (meek) teha.
male (mel) iſane.
malign (malai'n) kurt.
man (män) mees, inimene.
manner(mä'nnör) wiis, komme.
many (me'ni) mõni, palju.
mar (mar) rikkuda.
March (martſh) märts.
march (martſh) marsſida.
marine (märi'n) mere-.
mark (mark) märk; märkida.
market (ma'rkit) turu, hind.
marriage (mä'rridſh) abielu,
march (marſh) ſoo. [pulm.
master(ma'stör)meister, herra.
mate (meet) ſeltſiline; paarida.
material (mäti'riäl) materjal.
matter (mä'tiör) ollus, aſi.
may (me) tohtida, wõima.
May (me) mai.
meal (miil) jahu.
mean (miin) arwata.
measles (miiſls) leetrid.
measure(me'ſhör) mõet; mõeta.
meat (miit) liha.
meddle (medl) ſegada.
meditation (medite'ſhön) järelmõtlemine.
meed (miid) palk, teenistus.
meek (miik) taſane.
meet (miit) trehwata.
meeting (mi'ting) kokkutulek.
melt (melt) ſulatada, ſulada.
memory (me'möri) mälestus.
mend (mend) parandada.
mercy (me'rſi) halastus.
merit (me'rit) teenistus.
merry (me'ri) lõbus, hea, rõemid (mid) keſkmine. [mus.
midst (midſt) keſkkoht.
mighty (mai'ti) wägew.
mile (mail) penikoorm.
milk (milk) piim.
mill (mil) weski.
mind (maind) waim, mõistus, himu.
minister (mi'nistör) talitada; minister.
minute (min'jut) minut.
mirth (merth) rõem, lõbu.
misdeed (misdii'd) kuritöö.
miserable (mi'ſöräbl) wilets.
miss (miſs) preili.
miss (miis) ilma olla, puududa.
mist (miſt) udu, pimedus.
mistake (miste't) ekſitus; ekslimix (miks) ſegada. [ſelt arwata.
mock (mok) teutus.
moment (mo'ment) ſilmapilk, tähtſus.
Monday (ma'ndi) esmaspäew.
money (ma'ni) raha.
monkey (ma'nki) ahw.
monsieur (monsju'r) herra.
month (mönth) kuu (aeg).
moody (mu'di) tujukas.
moon (mun) kuu.
moor (mur) raba, ſoo.
more (moor) enam.
morning (mo'rning) hommik.
mother (mö'dhör) ema.
motion (mo'ſhön) liigutus.
mountain (mou'ntin) mägi.
mourn (moorn) leinata.
mouse (mous) hiir.
mouth (mouth) ſuu.
move (muw) liigutada.
much (matſh) palju.

murder (mö'rdör) mörtſukatöö;
mure (mjur) müür. [tappa.
murmur (mö'rmör) nuriſeda.
muse (mjus) ſügaw möte; järel mölelda.
music (mju'ſik) muuſik.
must (maſt) pean; hallitada.
mute (mjut) tumm.
mutiny (mju'tini) märatſus.
mutual (mju'tuäl) wastastikune.
mutuation (mjutjue'ſhön) laen.
myrtle (mörtl) mirt.
mystery (mi'störi) ſaladus.

N.

Nail (neel) nael, küüs.
name (neem) nimi.
narrow (narro) kitſas.
nation (ne'ſhön) rahwus.
native (ne'tiw) pärismaaline.
natural (nä'tjuräl) loomuline.
nature (ne'tjör) loodus.
naught (noot) paha.
nausea (no'ſhiä) merehaigus.
navigate (nä'wiget) purjutada.
near (niir) ligi; läheneda.
neat (niit) puhas.
necessity (niſe'ſiti) tarwidus.
neck (nek) kael, kukal.
need (niid) häda, puudus.
needle (niidl) nõel.
neighbour (ne'bör) naaber.
neither (ni'dher) ei keegi, ei.
nest (neſt) peſa.
net (net) wõrk.
nether (ne'dhör) alumine.
never (ne'wör) ei iialgi.
new (nju) uus; uuendada.
news (njuus) ajaleht, uudis.
next (ne kſt) ligem.
nice (nais) peenike, õrn.
nigh (nai) ligi; läheneda.
night (nait) öö.
no (no) ei.
noise (nois) müra.
none (nön) ei keegi.
noon (nun) lõuna.
nose (noos) nina.
not (not) mitte.
note (noot) märk.
nothing (na'thing) ei midagi.
notice (no'tis) märkus.
notion (no'ſhön) mõiste.
nought (noot) ei midagi.
nourish (nö'riſh) üles pidada.
November (no'wembör) no=
now (nou) nüüd. [wember.
number (nambör) arw; arwata.
numerous (nju'merös) arwu=
nurse (nörs) amm. [rohke.
nut (nöt) pähkel.
nutritious (njutri'ſhös) toitew.
nymph (nimf) tütarlaps.

O.

Oath (ooth) wanne.
oats (oots) kaerad.
obey (obe') ſõna kuulda.
oblige (oblai'dſh) kohustada.
obscure (obskju'r) tume, pime.
obtain (obte'n) ſaada, pidada.
occasion (okkä'ſhön) juhtumine.
occupy (o'kkjupai) omale wõtta.
ocean (o'ſhön) ilmameri.
October (okto'bör) oktober.
of (ow) =ſt, ſees, jagu.
off (oſ) ära.
offend (offe'nd) pahandada.
offer (o'fför) pakkuda, ohwer=
office (o'ffis) ametipaik. [dada.

often (ofn) ſagedasti.
oil (oil) eli; määrida.
oily (oi'li) eline, määritud.
old (old) wana.
ominous (o'minös) ettetähen-
on (on) peal. [daw.
once (uöns) ükskord, ennemalt.
only (onli) üksik.
onward (o'nuörd) edaſi.
open (opn) lahti teha; lahtine.
opinion (opi'njön) arwamine; arwata.
oppose (oppo's) wastu panna.
or (or) ehk.
orange (o'rindſh) oranjepuu.
order (o'rdör) käsk, korraldus; käskida, korraldada.
original (ori'dſhinäl) algupäraline.
orphan (o'rfän) waenelaps.
other (o'dhör) teine.
out (out) wälja, wäljas, lahti.
outrage (ou'tredſh) ſõim; ſõimata.
outward (ou'tuörd) wäline.
oven (öwn) leiwaahi.
over (o'wör) üle, läbi.
overtake (owörte'k) järel jõuda.
owe (o) wõlgu; wõlgu olla.
own (oon) oma; omandada.
ox (oks) härg.
oyster (oi'stör) auster.

P.

Pace (pees) ſamm; ſammuda.
pacific (päſi'fik) waikne.
pack (pak) pakk; pakkida.
paddle (pädl) aer; aerutada.
page (pedſh) lehekülg.
paid (ped) makstud, waba.
pain (peen) piin, karistus.
paint (peent) maalida.
pair (peer) paar.
palace (pä'les) palee.
pale (peel) kahwatanud.
pall (pol) kinni katta.
palm (pam) palm.
palsy (po'lſi) rabandus.
pan (pän) pann.
panic (pänik) tühi kartus.
pant (pänt) kloppida.
paper (pe'pör) paber.
parch (portſh) kõrwetada.
pardon (pardn) andeks anda.
parish (pä'riſh) kihelkond.
park (park) puiestik.
parley (pa'rli) juttu ajada.
paroxism (pä'roksiſm) hoog.
parrot (pä'rrot) papagoi.
part (part) oſa, erakond; jägada.
partake (parte'k) oſa wõtta.
partial (pa'rſhäl) jauline.
particular (pärti'kjulär) iſeäraline.
partition (parti'ſhön) jautus.
partly (pa'rtli) oſalt, peaaegu.
partner (par'tnör) oſaline.
party (pa'rti) erakond.
pash (päſh) tõugata, lüüa.
pass (päſs) tõugata, minna, reiſida.
passable (pä'sſäbl) käidaw.
passenger (pä'sſindſhör) reiſija.
passion (pä'ſhön) kirg.
passive (pä'sſiw) kannataw.
past (päſt) möödaläinud.
pat (pät) patſutada; lops.
path (path) tee, jalgtee.
patience (pe'ſhens) wäljakannatus.
pattern(pä'ttörn) muster, proow.

pause (poos) puhkus, wahe.
pawn (poon) pant.
pay (pe) maksta; maks, palk.
pea (pii) hernes; pfou.
peace (piis) rahu.
peal (piil) kõla, ragin.
pear (peer) pirn.
pearl (perl) pärl.
pease (piis) herned.
peck (pek) nokkida.
peel (piil) koorida.
pen (pen) kirja-fulg.
pencil (pe'nfil) pliiats, pinfel.
penitent (pe'nitent) kahetfeja.
penny (pe'nni) penni.
pension (pe'nfhön) pajuk.
penury (pe'nöri) kehwus.
people (piipl) rahwas.
pepper (pe'ppör) pipar.
per (per) läbi, eeft.
perch (pertfh) latt, örs.
percussion (perkö'fhön) löök, põrutus.
peregrine (pe'rigrin) rändaw.
perfect (pe'rfekt) täieline.
perfection (perfe'kfhön) täius.
perform (perfo'rm) korda faata.
perhaps (perhä'ps) wõib olla, wiſt.
perish (pe'rifh) hukka faada.
perk (perk) uhke; uhkustada.
permanent (pe'rmanent) kestaw.
permit (permi't) lubada.
perpetual (perpe'tjuäl) igawesti kestaw.
perplex (perple'ks) kohutada.
person (perfn) iſik. [fegada.
petition (peti'fhön) paluda, pal-
philosopher (filo'foför) mõtte-
phlegm (flem) tuimus. [tark.
physician (fifi'fhön) arft.
pick (pik) torkida, nokkida.
piece (piis) tükk.
pigeon (pi'dfhön) tui.
pile (pail) laduda.
pillow (pi'llo) padi.
pilot (pai'löt) loots.
pious (pai'ös) waga.
pipe (paip) piip, toru.
pitch (pitfh) pigi.
pitiful (pi'tiful) wilets.
pity (pi'ti) halastus.
place (plees) paik; paigutada.
placid (plä'fid) rahuline.
plane (pleen) tafandik.
plant (plänt) taime; istutada.
plantation (plänte'fhön) istan-
play (ple)mängida; mäng. [dus.
plea (pli) protfeſs.
pleasant (ple'fänt) lõbus.
please (pliis) meeldida.
pledge (pledfh) pant; pantida.
plod (plod) waewa näha.
plough (plou) adra; künda.
pluck (plök) kitkuda.
plumb (plöm) loodlaud; loodis.
plunder (plö'ndör) rööwel; rööwida.
pneumatic (njumä'tik) õhuline.
poesy (po'ifi) luule.
poet (po'et) luuletaja.
policy (po'lifi) politik, kawalus.
politeness (polai'tenes) peenfus,
poor (puur) waene. [wiifakus.
popular (po'pjulär) rahwaline, arufaadaw.
populous (po'pjulös) rahwa-
port (port) fadam. [rikas.
portion (po'rfhön) oſa; jautada.
positive(po'fitiw)kindel, panbud.
possibly (po'sfibli) wõimalikult.

post (poſt) poſt.
postage (po'stedſh) postiraha.
pot (pot) pott.
potato (pote'to) kartul.
pound (pound) nael (kaal, raha).
pour (poor) woolata.
poverty (po'wörti) waeſus.
powder (pou'dör) pu:ber.
power (pou'ör) jõud, wõim.
praise (prees) kiitus; kiita.
prate (pret) lobbiſeda.
pray (pree) paluda.
prayer (pre'ör) palwe.
preach (priitſh) jutlustada.
precious (pre'ſhös) kallis.
precise (priſai's) karwa pealt.
prefer (prife'r) paremaks pidada
prejudice (pre'dſhjudis) eelarwamine.
prepare (pripe'r) ette walmistada.
present (pre'ſent) praegune, walmis.
preside (priſai'd) juhatada.
press (preſs) preſſida; preſs.
presume (priſju'm) arwata.
pretend (prite'nd) nõuda.
pretty (pri'tti) ilus, wiiſakas.
prevail (priwe'l) üle olla.
prey (pree) ſaak; röõwida.
price (prais) hind.
prick (prik) torgata; naaskel.
prickly (pri'kll) okkaline.
pride (praid) uhkus; uhkustada.
priest (priiſt) preester.
prime (praim) eſimene; algus.
prince (prins) prints, würſt.
print (print) trükk; trükkida.
prison (priſn) wangikoda; wangistada.
private (prai'wet) ſalajane, era.
privilege (pri'wiledſh) eesõigus.
privy (pri'wi) ſalajane.
prize (prais) ſaak; takſerida.
proceed (proſi'd) edaſi minna.
process (pro'ſes) edu, käik.
produce (prodju's) ette tuua.
profess (profe's) tunnistada.
profession (profe'ſhön) tunnistus.
profit (pro'fit) kaſu; kaſu tuua.
promote (promo't) edeneda.
proof (pruf) proow, katſe.
proper (pro'pör) oma, ſünnis.
property (pro'pörti) warandus.
prophecy (pro'fiſi) ettekuulutus.
propose (propo's) ette panna.
prospect (pro'ſpekt) waade.
protection (prote'kſhön) kaitſe.
proud (proud) uhke.
prove (prum) tõendada, proowida.
provender (pro'wendör) moon
proverb (pro'werb) wanaſõna
provide (prowai'd) hoolitſeda
provision (prowi'ſhön) hoolitſus, ettewaatus.
provoke (prowo'k) wälja kutſuda.
prudent (pru'dent) tark.
publish (pa'bliſh) kuulutada.
puff (pöf) tuulehoog; puhuda.
pull (pul) rebida.
pump (pömp) pump; pumbata.
purchase (pö'rtſhäs) osta.
pure (pjur) puhas, eht; puhastada.
purpose (pö'rpös) nõuu, eesmärk.
purse (pörs) rahakott, börſe.
pursue (pörſju') taga ajada.
push (puſh) tõugata.
put (put) panna.

Q.

Quaint (kweent) peenikene.
quake (kweek) wäriſeda.
quality (kwa'liti) omadus, headus.
quantity (kwa'niiti) rohkus,
quarry (kwa'ri) nelinurk. [kogu)
quarter (kwa'rtör) neljandik; jaotada.
queen (kwiin) kuninganna.
quench (kwenſh) kustutada.
question (kwe'stſhön) uurimine; küſida.
quick (kwik) elaw, wäle; elaquiet (kwai'et) rahuline [wus.
quit (kwit) waba; wabastada.
quite (kwait) täitſa.
quittance (kwi'täns) äramaksmine.

R.

Rabbin (rä'bin) rabin.
race (rees) tõug.
rage (redſh) wiha, kirg.
ragged (rä'ged) närune, konarrail (reel) roobas, relſas. [line.
rain (reen) wihm; wihma ſadada.
raise (rees) üles tõsta.
rake (reek) reha; rehitſeda.
random (rä'ndöm) juhtumine.
rank (räŋk) rida, kraad, korreldus; lopſakas; ritta ſeada.
rapid (rä'pid) kiire; käreſtik.
rapidity (räpiditi) kiirus; rutt.
rash (räſh) wäle.
rare (reer) huruldane.
rat (rät) rott.
rate (reet) makſuoſa; takſeriba.
rather (rä'dhör) ennemini.
ravish (rä'wiſh) röõwida.
raw (ro) tooreſ.
reach (riitſh) ulatada.
read (riid) lugeda; nõuu.
ready (re'di) walmis, kärmas,
real (ri'äl) asjalik. [juba
really (ri'älli) tõesti.
reap (riip) leigata.
reason (riiſn) mõistus, põhjus; järel mõtelda.
reasonable (rii'snäbl) mõiſtlik.
receive (riſi'w) ſaada, wastu wõtta.
reckon (rekn) rehkendada.
reconcile (re'konſeil) lepitada.
record (re'kord) protokoll, tunred (red) punane. [nistus
reed (riid) kõrſjas, roog.
refine (refa'in) puhastada.
reform (rifo'rm) uuendada.
regret (rigre't) kahetſus; kahetſeda.
regular (re'gjulär) korraline.
regulate (re'gjulet) korraldada.
rejoice (ridſhois') rõem; rõemu tunda.
release (rili's) lahti lasta.
relief (rili'f) kergendus.
relieve (rili'w) kergendada.
religious (ri'lidſhös) uſuline.
relish (re'liſh) maitſe; maitſeda.
remain (rime'n) jääda.
remedy (re'midi) paranduſe rohi.
remember (rime'mbör) meelde tuletada.
remiss (remi'ſs) lõdwa, laiſk.
remote (rimot') kauge.
rend (rend) katki kiskuda.
render (re'ndör) tagaſi anda, wastata.
renew (rinju') uuendada.
renitent (re'nitent) wastupanew.

renounce (rinou'ns) ära ütelda.
repair (ripee'r) parandus; parandada.
repast (ripä'ſt) ſöömaaeg.
repeat (ripi't) korrata.
repent (ripe'nt) kahetſeda
reply (riplai') wastata.
report (ripo'rt) teatus; teatada.
repress (ripre'ſs) alla ſuruda.
reproach (riproo'tſh) laitus; laita.
reputation (repjute'ſhön) hea nimi.
reserve (riſe'rw) keeldus, tagawara; tagaſi hoida, alles hoida.
resource (riſo'rs) abinõuu, abi hallikas.
respect (riſpe'kt) auustus; lugu pidada.
rest (reſt) puhkus; puhata.
result (riſö'lt) tagajärg; tekkida.
retire (ritai'r) taganeda.
return (ritö'rn) tagaſitulek, wastus; tagaſi tulla, wastata.
reverend (re'werend) auuline.
reverse (riwe'rs) teine külg; ümber pöörata.
review (riwju') üle waade; üle waadata.
revive (rewa'iw) uuesti elustada.
revolution (rewolju'ſhön) ümberlöök.
rib (rib) küljekont, riba.
ribbon (ri'bin) pael.
rich (ritſh) rikas; rikastada.
richness (ri'tſhnes) rikkus.
rid (rid) wabastada.
riddle (ridl) mõistatus; üles arride (raid) ratſutada. [wata.
ridge (ridſh) ſelg, hari.
rigging (ri'ging) köiewärk.
right (rait) õigus; õige; õiguſt nõutada.
ring (ring) sõrmus, rõngas, ring; heliſeda.
ripe (raip) walminud, küps.
rise (rais) tõus; tõusta.
rival (rai'wäl) wõiſtleja.
river (ri'wör) jõgi.
road (rood) tee, reit.
roar (roor) möirgada.
roast (rooſt) praadida.
robe (roob) kuub, kleit.
robust (robö'ſt) tugew.
rock (rok) kalju; raputada.
rogue (roog) hulgus.
roll (rol) weeretada; rull.
roof (ruf) katus.
room (rum) tuba.
root (rut) juur.
rope (roop) köis.
rose (roos) roos.
rough (raf) kare.
roun (roun) ſoſistada.
round (round) ring; ümmargune.
rouse (rous) äratada.
route (ruut) tee, siht.
row (ro) aerutada.
rot (rot) mädaneda.
royal (roi'äl) kuninglik, kuulus.
rub (röb) hõeruda.
rudder (rö'dör) aer.
rude (ruud) toores, kare.
rue (ru) kahetſeda.
ruin (rui'n) hukka-minek; hukka minna.
rule (ruul) reegel, kord; korrun (ran) joosta; jooks. [raldada.
rush (raſh) tormata.
rust (röſt) rooste; roosteteda.
ruth (ruth) halastus.

S.

Säck (ſäk) kott.
sad (ſäd) tume.
saddle (ſädl) ſadul.
sadness ſä'dneß) kurbtus.
safe (ſeef) kindel, hoitud.
sagacity (ſägä'ſiti) meeleterasage (ſeßſh) tark. [wus.
sageness (ſe'ßſhneß) tarkus.
sail (ſeel) purju; purjutada,
sailor (ſee'lör) meremees. [ſõita.
sale (ſel) müük.
sallow (ſä'llo) kahwatanud.
salt (ſolt) ſool; ſoolata.
same (ſeem) ſamane.
sanction (ſä'nkſhön) kinnitus.
sand (ſänd) liiw; liiwale ajada.
sandy (ſä'ndi) liiwane.
sash (ſäſh) ſide, wöö.
satisfy (ſä'tisfai) rahuſtada.
saucy (ſo'ſi) häbemata. [maksta.
saunter (ſa'ntör) hulgus; hulkuda.
savage (ſä'wwedſh) metſik, hasaw (ſo) ſaag; ſaagida. [rimata.
say (ſe) ütelda; kõne, proow.
saying (ſe'ing) kõne, jutt.
scab (ſkäb) kärn.
scandal (ſtä'ndäl) häbitegu.
scape (ſkeep) põgenemine; põgeneda.
scar (ſkar) rünk; arm.
scarce (ſkars) haruldane, wähescarcely (ſka'rsli) waewalt. [ne.
scath (ſkäth) kahju.
scent (ſent) hais; nuuskida.
school (ſkul) kool.
science (ſai'ens) teadus.
scissors (ſi'sſörs) käärid.
scoff (ſkoſ) pilge; pilgata.
scold (ſkold) tülitſeda.
scorch (ſkortſh) kõrwetada.
scour (ſkour) küürida.
scourge (ſkördſh) piits; piitſuscrape (ſkreep) kraapida. [tada.
scream (ſkr'iim) karjuda.
screen (ſkr'iin) warjata; ſirm.
screw (ſkru) krumi; krumida.
sea (ſii) meri.
seal (ſiil) pitſer; pitſeriba.
sear (ſiir) kuiw.
search (ſertſh) otſida, uurida.
seat (ſiit) iste, aſukoht.
second (ſe'könd) teine.
secrecy (ſi'kriſi) ſaladus, ükſilsection(ſe'kſhön)leige, oſa. [dus.
sedulous (ſe'djulös) wirk, wäsee (ſii) näha. [ſimata.
seed (ſiid) ſeeme.
seek (ſiik) otſida, igatſeda.
seem (ſiim) ilmuda, ette tulla.
seemly (ſii'mli) wiiſakas.
seethe (ſiidh) keeda.
seize (ſiis) kinni wõtta.
seldom (ſe'ldöm) harwasti.
select (ſile'kt) wälja walida; walitud.
self (ſelf) iſe.
sell (ſell) müüa.
send (ſend) ſaata.
sense (ſens) meel.
sentence (ſe'ntens) otſus; mõista.
sentinel (ſe'ntinel) wahiſoldat.
separate (ſe'päret) lahutada.
September (ſepte'mbör) ſeptember.
serious (ſi'riös) tõſine, uſklik.
servant (ſö'rwent) teenija.
serve (ſörw) teenida.
session (ſe'ſhön) istumine.
set (ſet) panna.

settle (ſetl) panna, korraldada.
sew (ſo) kokku õmmelda.
sewer (ſju'ör) kraav.
sewing (ſo'ing) õmblus.
sewster (ſo'stör) õmblejanna.
sexual (ſe'ksjuäl) ſuguline.
shabby (ſhäbi) närune.
shade (ſhed) warjata.
shadow (ſhä'do) wari; warjata.
shaft (ſhäft) warſs.
shake (ſheek)raputus;raputada.
shall (ſhäll) pean, ſaan.
shallow (ſhä'llo) madal, loll.
sham (ſhäm) petta.
shame (ſheem) häbi; häbistada.
share (ſheer) jagu; jagada.
sharp (ſharp) teraw.
sharpen (ſharpn) ihuda.
shaw (ſho) rägastik.
she (ſhi) tema (naiſteſ.).
sheaf (ſhif) wihk.
sheep (ſhiip) lammas.
sheer (ſhiir) hele, ſelge.
sheet (ſhiit) lina, leht.
shell (ſhell) kooruke; koorida.
shepherd (ſhe'ppörd) lamba-karjane.
shift (ſhift) muutus; muuta.
shine (ſhain) hiilgus; paista,
ship (ſhip) laew. [hiilgada.
shipper (ſhi'ppör)laewaomanik.
shirt (ſhört) ſärk.
shirting (ſhö'rting) ſärgiriie.
shoe (ſhu) king.
shoot (ſhuut) lasta, tuld anda.
shop (ſhop) pood.
shore (ſhoor) kallas, rand.
short (ſhort) lühike.
shorten (ſhortn) lühendada.
shot (ſhot) laeng.
shoulder (ſhou'ldör) õla.
shove (ſhöw) lükata.
show (ſho) näidata.
shower (ſhou'ör) ſaju-ſagar.
shrew (ſhru) kiruda.
shrink (ſhrink) kokku krimpſuda.
shuffle (ſhöfl) ſegada.
shy (ſhai) arg.
sick (ſik) haige, tüdinenud.
sicken (ſikn) põdeda.
side (ſaid) koht, erakond.
sift (ſift) ſõeluda.
sigh (ſai) ohkamine; ohata.
sight (ſait) nägu.
sightly (ſai'tli) nägus, ilus.
sign (ſain) märk; märkida.
signal (ſi'gnal) märgiandmine.
signify (ſi'gnifai) mõista anda.
silence (ſai'lens) waikolek.
silk (ſilk) ſiid.
silly (ſi'lli) edew, juhm.
silver (ſi'lwör) hõbe.
sin (ſin) patt; patuſtada.
since (ſins) ſaati.
sincle (ſingl) ükſik.
sink (ſink) wajuda; kanal.
sister (ſi'stör) õde.
sit (ſit) istuda, puhata, paſſida.
sithe (ſaidh) wikat.
skate (ſkeet) uiſk; uisku joosta.
skill (ſkill) oſawus; mõista.
skin (ſkin) nahk; nahka wõtta.
skip (ſkip) hüpe, hüpata.
sky (ſkai) õhuruum, ilm.
shlaughter (ſlo'tör) tapmine; maha tappa.
slave (ſlew) ori; orjata.
slay (ſle) tappa, maha lüüa
sleep (ſliip) uni; magada.
slide (ſlaid) libiſeda.
sling (ſling) ling; wiſata.
slip (ſlip) wääratada.

slouch (slautʃ) lonkida.
slowly (slo'li) pikkamiſi.
smack (smäk) maitſe; maitſeda.
small (smol) weike, nõrk.
smear (smiir) määrida.
smell (smel) hais; nuuſutada.
smelt (smelt) ſulatada.
smile (smail) naeratada.
smith (smith) ſepp.
smoke (smook) ſuits; ſuitſetada
smoking (smo'king) ſuitſetamine
smooth (smudh) ſile; ſilida.
smut (smöt) tahm.
snail (sneel) tigu.
snake (sneek) madu.
sneak (sniik) hiilida.
sneer (sniir) hirwitada.
snow (sno) lumi; lund ſadada.
so (ſo) nii.
soak (ſook) liutada.
soop (ſoop) ſeep.
sober (ſo'bör) kaine.
social (ſo'ſhäl) ſeltskondline.
society (ſoſai'iti) ſelts.
soft (ſoft) pehme.
soften (ſofn) pehmendada.
solace (ſo'les) troost; tröõstida.
soldier (ſo'ldſhör) ſoldat.
sole (ſool) tald; ükſik.
solid (ſo'lid) kindel, ſeiſaw.
solitary (ſo'litäri) ükſik.
some (ſam) midagi, mõni.
something (ſa'mthing) midagi.
son (ſön) poeg.
soon (ſuun) pea, warakult, kohe.
sooner (ſu'nör) ennem.
sorcery (ſo'rſeri) nõidus.
sore (ſoor) walus, haige.
sorry (ſo'ri) kurb, kahjutundlik.
sort (ſort) laad; walida.
soul (ſool) waim; elustada.
sound (ſound) terwe, tugew; kõla.
sour (ſour) hapu; hapneda.
sow (ſo) külwata.
spade (ſped) labidas.
spare (ſpeer) alles hoida.
sparrow (ſpä'ro) warblane.
speak (ſpiik) kõneleda.
spear (ſpiir) oda.
special (ſpe'ſhäl) iſeäraline.
species (ſpi'ſhis) laad, ſugu.
spectacle (ſpe'ktäkl) waade, näi-
speech (ſpiitſh) kõne. [temäng.
speed (ſpiid) rutt; kiirustada.
spend wälja anda, kulutada.
sphere (ſfäär) ring, kuul.
spider (ſpai'dör) ämblik.
spill (ſpil) maha walada, rai-
spin (ſpin) kedrada. [ſata.
spinster (ſpi'nstör) neiu.
spion (ſpai'on) ſalakuulaja.
spirit (ſpi'rit) õhk, waim; wai-
spirt (ſpört) pritſida. [mustada.
spit (ſpit) ora, ſülg; ſülitada.
spleen (ſpliin) ſapp, nukruſe-
split (ſplit) lõhestada. tõbi.
spoil (ſpoil) ſaak; röõwida.
spoon (ſpun) lusikas.
sport (ſport) harjutus, mäng; mängida.
spout (ſpout) toru; pritſida.
spring (ſpring) kewade; hüpata.
sprout (ſprout) idaneda.
spur (ſpör) okas, kannus.
spy (ſpai) nuuskur; luurida.
squander (ſkwa'ndör) priiſata.
square (ſkweer) ruut, plats.
stab (ſtäb) pista, piste.
stable (ſteb.) kindel, ſeiſaw.
staff (ſtäff) kepp.
stagger (ſtä'gör) kõikuda.

stair (ſtäär) aste, trepp.
stall (ſtoll) tall, laut.
stamp (ſtämp) tampida.
stand (ſtänd) ſeis; ſeista.
standard (ſtä'ndärd) lipp.
staple (ſtepl) ladu, turu.
star (ſtar) taewatäht.
starch (ſtartſh) tärklis.
start (ſtart) jookſu alustada.
state (ſtet) ſeiſukord, warandus, riik.
station (ſte'ſhön) ſeiſatus, jaam.
statue (ſtä'tju) kuju.
stay (ſte) ſeista; ſeismine.
steady (ſte'di) kindel, truu.
steal (ſtiil) warastada.
stealth (ſtelth) wargus.
steam (ſtiim) aur; aurata.
steed (ſtid) kallis hobune.
steel (ſtiil) teras; karastada.
steeple (ſtiipl) torn.
steer (ſtiir) tüürida.
step (ſtep) ſamm, ſammuda.
stern (ſtern) pära.
stick (ſtik) kepp.
still (ſtill) waikus, waikne; waigistada; ikka.
stink (ſtink) hais; haiſeda.
stir (ſtör) liigutada.
stitch (ſtitſh) piste; pista, õm-
stocking (ſto'king) ſukk. [melda
stone (ſtoon) kiwi.
stop (ſtop) peatus; peatada, toppida.
storm (ſtorm) maru; tormata.
story (ſto'ri) lugu; jutustada.
straight (ſtreet) otſe, kohe.
strait (ſtreet) kitſus; kitſas.
strand (ſtränd) rand.
strange (ſtrendſh) wõeras.
strap (ſträp) rihm.
stratagem (ſträ'tädſhem) kawa-
streak (ſtriik) triip. [ſus.
stream (ſtriim) jõgi; woolata.
street (ſtriit) uulits.
strength (ſtrength) kõwadus.
strengthen (ſtrengthn) kõwen-
stretch (ſtretſh) ſirutada. [dada.
strew (ſtro) riputada, puistata.
strike (ſtraik) lõõk; lüüa.
strive (ſtraiw) püüda.
strong (ſtrang) tugew.
stub (ſtõb) känd.
study (ſtö'di) õppimine; õppida.
stupid (ſtju'pid) rumal.
stupor (ſtju'pör) uimastus.
style (ſtail) ora, naaskel.
subdue (ſõbbju) alla heita.
subject (ſõ'bdſhekt) alam, alus; all olla.
subsidy (ſõ'bſidi) rahaabi.
substance (ſõ'bſtäns) olu, ſiſu.
succeed (ſõkſi'd) järel käia, ebe-
succession (ſõkſe'ſhön) järg. [neda.
such (ſatſh) niiſugune.
suk (ſõk) imeda.
sudorous (ſju'dorõs) higine.
sugar (ſhu'gör) ſukkur.
suit (ſjut) järg, rida; paſſitada.
sully (ſõlli) pori, plekk; mää-
sum (ſõm) ſumma. [rida.
summer (ſa'mmör) ſuwi.
summit (ſa'mmit) ladwa, tipp.
sun (ſan) päikene.
Sunday (ſa'ndi) pühapäew.
sundry (ſa'ndri) mõneſugune.
sup (ſap) õhtuſt ſüüa.
superior (ſjupi'riõr) ülem, kõr-
supper (ſa'ppör) õhtuſõõk. [gem.
supple (ſapl) paenduw.

supply (ſöplai') täiendus; täiendada.
support (ſappo'rt) tuetus; tuetada.
supreme(ſjupri'm) kõige kõrgem,
sure (ſhör) kindel, tõſine. [parem.
surge(ſördſh) paiſuda, laenetada.
surrender (ſörre'ndör) allaanda.
survey (ſörwe') ülewaade; üle waadata.
surveyor (ſörwe'ör) inspektor.
suspect (ſöspe'kt) karta, kahelda.
sustain (ſöste'n) pidada, tuetada.
swag (ſwäg) rippuda, lehwida.
swagger (ſuä'gör) kiidelda.
swale (ſuel) ſulada.
swallow (ſuä'llo) pääſukene.
swamp (ſuämp) ſoo, raba.
swan (ſuän) luik.
swarm (ſuorm) kihada.
sway (ſue) juhtida, lehwitada.
swear (ſuer) wanne; wanduda.
sweat (ſuet) higi; higistada.
sweaty (ſueti) higine.
sweep (ſuiip) pühkida, wedada.
sweet (ſuit) magus, armas.
sweeten (ſuiitn) maguſaks teha.
swell (ſuell) paiſuda.
swift (ſuift) rutuline.
swim (ſuim) ujuda.
swine (ſuain) ſiga.
swing(ſuing)lehwida, wibutada.
swoon (ſuun) minestada.
sword (ſoord) mõek.
sympathy (ſi'mpäthi) kaastundmus.

T.

Table (tebl) laud.
tackling (tä'kling) köie-wärk.
tail (teel) ſaba.
tailor (te'lör) rätſep.
take (teek) wõtta.
taking (te'king)wõte, kimbatus.
tale (teel) jutt.
talk (tok) jutustada.
talkative (to'kätiw) jutukas.
tall (toll) pikk, ſuur.
tame (teem) talts, taltſutada.
tardy (ta'rdi) pikaline.
task (täſk) ülesanne, talitus; talitada.
taste (teſt) maitſe; maitſeda.
tasteful (te'ſtful) maitſew.
tavern (ta'wörn) kõrts.
tax (täks) taks; makſu alla pantea (ti) thee. [na.
teach (titſh) õpetada.
tear (tiir) piſar; rebida.
tedious (ti'diös) igaw.
tell (tell) ütelda, jutustada.
temperate (te'mperet) paras.
temPorize (te'mporais) wiiwitada, järel anda.
tempt (temt) äritada, kiuſata.
tend (tend) oodata, püüda.
tender (te'ndör) pehme, õrn.
tent (tent) telk.
term (term) piir, ütelus.
territory (te'ritöri) maakond.
terror (te'rrör) hirm.
test (teſt) proow; proowida.
testimony (te'ſtimöni) tunnistus.
than (dhän) kui. [tus.
thank (thänk) tänada.
that (dhät) misſugune, ſee.
thaw (tho) ſulada.
the (dhe) artikel.
theater (the'ätör) teäter.
then (dhen) ſiis, ſeſt.
there (dher) ſeal.

therefore (dhe'rfor) järelikult, sellepärast.
thew (thju) komme.
they (dhe) nemad.
thick (thik) paks.
thief (thiif) waras.
thieve (thaiw) warastada.
thin (thin) õhuke.
thine (dhain) sinu.
thing (thing) asi.
think (think) mõtelda.
thirst (thörst) jänu.
thirsty (thö'rsti) jänune.
this (dhis) see.
thorn (thorn) okas.
thou (dhou) sina.
though (dho) ehk küll.
thought (thot) mõtlemine.
thoughtful (tho'tful) mõttes olew.
thousand (thou'sänd) tuhat.
thrash (thräsh) reht peksta.
thread (thred) niit, lõng.
threaten (thretn) ähwardada.
thrift (thrift)koktuhoidmine, õnn.
thrive (traiw) kosuda.
throat (throt) kurk.
throne (throon) auujärg.
trong (thrang) tung, tungida.
throttle (thratl) kägistada.
through (thro) läbi.
throughout (throou't) üsna läbi, üsna.
throw (thro) wiskamine, wisata
thrust (thrast) hoop, tõugata.
thumb (tham) peial.
thunder (thö'ndör) wälk, müristamine.
thundering (thö'ndöring) müthus (dhas) nii.
Thursday (thö'rsde) neljapäew.
thwart (thuart) wiltu, wastupidi.
tide (taid) aeg, tõus ja mõõn.
tidings (tai'dings) uudised.
tidy (tai'di) ajaline, sünnis.
tie (tai) sõlm; siduda.
tiger (tai'gör) tiiger.
tight (tait) tihe, kitsas.
tile (tail) teliskiwi.
till (till) kuni.
timber (ti'mbör) pakk, palk.
time (taim) aeg.
timid (ti'mid) arg.
tin (tin) tina; tinutada.
tingle (tingl) helisеda.
tip (tip) ots, tipp; puutuda.
tipple (tipl) juua, purjutada.
tire (tair) ehe; eghtida.
tired (taird) wäsinud, tüdinud.
tiresome (tai'rsöm) igaw.
tisic (ti'sik) tiisikus.
tithe (taidh) kümnus.
title (taitl) nimi, tiitel.
tittle (titl) täpikene.
to (tu) juurde, poole, -le.
tobacco (tobä'ko) tubakas.
together (toge'dhör) koos.
toil (toil) töötada, waewa näha.
toll (toll) tollimaks.
tomb (tum) haud.
tone (toon) toon, kõla.
tongue (tang) keel; kõneleda.
too (tuu) ka, samuti.
toot (tuut) pasundada.
tooth (tuuth) hammas.
toothsome (tuu'thsöm) maitsew, söödaw.
top (tap) ladwa, tipp, ülem ots.
topic (ta'pik) asi, plats.
torment (to'rment) piin.
torpid (to'rpid) uimane.

torrid (to'rrid)palaw, kõrwetaw.
tortuous(to'rtjuös) kõwer, keerd.
torture (to'rtʃhör) piin; piinata.
toss (toſs) wiſata.
totter (to'ttör) kõikuda.
touch (tatʃh) puutuda.
tough (töf) wiſa. kõwa.
tour (tuur) ringreis.
toward (to'uörd) walmis; nõus.
towards (to'örds) poole.
tower (tou'ör) torn, kindlus.
town (toun) linn.
trace (trees) jälg; minna; taga ajada.
track (träk) jälg, tee, ſõiduſiht.
trade (treed) äri; kaubelda.
trader (tre'dör) kaupmees.
traffic (trä'ffik) kaubandus.
tragedy (trä'dʃhidi) kurbmäng.
train (treen) rong; tõmmata.
traitor (tre'tör) äraandja.
tram-way (träm-ue) ſiini-tee.
transmission (tränsmi'ʃhön) üleſaatmine.
transport (tränspo'rt) ärawedu; ülekanne; wedada.
trap (träp) lõks, ling.
trash (träſh) praht.
travel (trä'wil) teekond; rännata.
traveler (träwi'lör) reiſija.
traverse (trä'wers) risti, põigiti.
tread (tred) astuda; aste.
treason (treeſn) äraandmine.
treat (triit) läbi rääkida.
treatise (tri'tis) läbirääkimine.
treaty (tri'ti) leping.
tree (trii) puu.
trefoil (tri'foil) ristikhein.
trellis (tre'llis) wõre.
tremble (trembl) wäriſeda.
tremendous(trime'ndös) hirmus.
tremor (tri'mör) wäriſeda.
tremulous (tre'mjulös) wäriſew.
trench (trenʃh) kaewata.
trepidity (tripi'diti) argtus.
trespass (tre'ſpäſh) patustada.
trial (trei'äl) proow.
tribute (tri'bjut) maks.
trick (trik) kawalus, wingerpuſs.
trifle (traifl) weike aſi, mäng.
trifling (trai'fling) tühine.
trim (trim) ilus, puhas; putrip (trip) komistada. [hastada.
triumph (trai'ömf) wõidurõem.
trivial (tri'wiäl) aiatu.
troop (trup) ſalk.
tropic (tro'pik) pöörijoon.
trot (trot) traawida.
trouble (tröbl) ſegada, tumestrough (troſ) küna. [tada.
trudge (trudʃh) waewleda.
true (tru) tõſine.
trunck (trank) tüwi.
trust (tröſt) uſaldus, pant.
truth (truth) tõſidus.
try (trai) katſe; katſet teha.
tub (tab) tonn, toober.
tube (tjub) toru.
tune (tjun) toon, wiis.
turf (törf) muru.
turn (törn) pöörata.
tutelage (tju'tiledʃh) eeſtkoſttwain (tuen) kahekesti. [mine.
twine (tuain) kokku keerutada.
twist (tuiſt) punuda.
tyrant (tai'ränt) hirmuwalitſeja.

U.

Uberty (ju'berti) ſigidus, külugly (agli) inetu. [lus.
ulcer (a'lſör) paiſe.

umbrella (ambre'llä) wihma wari.
umbrous (a'mbrös) warjune.
unable (ane'bl) jõuetu.
uncle (ankl) onu.
uncouth (anku'th) imelik.
under (a'ndör) all.
underhand (andörhä'nd) salajane.
underneath (andörn'idh) allapidi.
understand (andörstä'nd) aru saada.
undertake (andörtee'k)ette wõtta.
undress (andre'ss) riideſt lahti wõtta.
undue (andju') sündimata.
undulation (andjule'shön) woog.
unfirm (anfer'm) nõrk, kõikuw.
uniform (ju'niform) ühekujuline.
union (ju'niön) ühendus. [ne.
united (junai'ted) ühendatud.
universal (junive'rsäl) üleülbine.
unkind (ankai'nd) kuri, õel.
unknown (annou'n) tundmata.
unlawful (anlo'ful) seaduſewastane.
unload (anloo'd) wõlja laadida.
unprofitable (anpro'fitäbl) kasuta.
unriddle (anri'dl) üles mõistatada.
unright (anrai't) ülekohtune.
unship (anshi'p) wälja laadida.
until (anti'l) kuni.
untold (anto'ld) ütlemata, lugemata.
unworthy (anuö'rdhi) auutu.
up (ap) üles. [halb.
upon (apo'n) peal, juures, jä-
urge (ördsh) tungida. [rel.
usage (ju'sedsh) komme.
use (juus) tarwitus; tarwitada.
useful (ju'sful) kasulik.
utensil (jute'nsil) riist, nõuu.
utter (a'ttör) awaldada.

V.

Vacant (we'känt) tühi.
vain (ween) asjata.
valley (wä'lli) org.
value (wä'lju) wäärtus; taksevanish (wä'nish) kaduda. [rida.
vanity (wä'niti) tühjus, edewus.
vanquish (wä'nkwish) wõita.
vapour (we'pör) suits; suitseda.
varied (we'rid) mõnesugune.
vast (wäst) wäga suur, lai.
vegetable (we'dsitäbl) taime,
vein (ween) soon. [taimetoit.
vent (went) tuulutada.
very (we'ri) wäga, tõesti.
vessel (we'ssel) riist, sõidurüist.
vice (wais) wiga, kombekorratus.
view (wju) waade; waadata.
village (wi'lledsh) küla.
villain (wi'llin) ori.
vine (wain) wiinapuu.
virgin (we'rdshin) neiu.
virtue (we'rtju) woorus.
vision (wi'shön) nägemine wiirastus.
visit (wi'sit) külaskäik; külas
voice (wois) heal. [käia.
void (woid) tühi; tühjaks teha.
vote (woot) heal; healestada.
vow (wou) tõutus, wanne; tõutada.
voyage (woi'edsh) teekond.
vulture (wö'ltshör) kotkas.

W.

Wager (ue'dſhör) kihla wedada.
waistcoat (ue'skot) weſt.
wait (uet) oodata.
wake (uek) äratada.
walk (uok) käia, jalutada.
wall (uoll) ſein, müür.
wand (uand) kepp; wits.
wandering (ua'ndöring) rändamine.
want (uont) puududa; puudus.
war (uor) ſõda, wõitlus.
warm (uorm) palaw, ſoe; ſoendada.
warning (uo'rning) hoiatus.
warrant (ua'rränt) wolitada, wastutada.
wash (uaſh) pesta.
waste (ueſt) häwitus; häwitada.
watch (uotſh) uur; waht.
water (uo'tör) weſt.
wave (uew) laene; laenetada.
wavering (ue'wöring) kõikuw.
wax (uäks) waha.
way (ue) tee.
we (ui) meie.
weak (uik) nõrk; nõrgestada.
wear (uer) kanda.
weather (ue'dhör) ilm.
wedding (ue'ding) pulmad.
Wednesday (ue'nsde) keſknädal.
weed (uiid) kitkuda.
week (uiik) nädal.
weep (uiip) nutta, kurta.
weigh (ue) kaaluda.
weight (uet) rõhk, raskus.
well (uell) hallikas, kaew.
well (uell) terwe, hästi.
wet (uet) märg, wedel.
whale (huel) walaskala.
what (huot) mis, missugune.
wheat (huit) niſu.
wheel (huiil) ratas; keerutada.
when (huen) kui.
where (huer) kuhu.
wherefore (hue'rfor) mispäraſt.
whet (huet) ihuda.
whether (hue'dhör) kumb.
which (huitſh) missugune.
while (huail) tükk aega; wiiwihip (huip) piits; peksta. [tada.
whirl (huerl) keerutada.
whisk (huiſk) hari; pühkida.
wisper (hui'spör) ſoſistada.
white (huait) walge.
whither (hui'dhör) kuhu.
who (hu) kes, missugune.
whole (hool) terwe, kõik.
wholesome (hoo'lſöm) terwe, [hea.
why (huai) mispäraſt.
wide (uaid) lai.
widow (ui'do) leſk.
wife (uaif) naine, abikaaſa.
wild (uaild) metſik, toores.
wilful (ui'lful) iſemeelne.
will (uil) tahtmine; tahta.
win (uin) ſaada, wõita.
wind (uaind) tuul, õhk.
wind (uaind) puhuda, winnata.
window (ui'ndo) aken.
wine (uain) wiin.
wing (uing) tiib.
winged (ui'ngeb) tiiwuline,
winter (ui'ntör) talw. [rutline.
wipe (uaip) pühkida.
wire (uair) traat.
wisdom (ui'sdöm) tarkus.
wise (uais) tark.
wish (uiſh) ſoowida.
wit (uit) mõistus.
with (uidh) ühes, -ga.

wither (ui'dhör) närtſida.
within (ui'dhin) ſees, kodus.
without (uidhou't) wäljas,
woe (uo) häda. [tlma.
wolf (uölf) hunt.
woman (uumn) naine.
wonder(uö'ndör)ime; imestada
wonderful (uö'ndörful) imelik.
wont (uönt) harinenud.
wood (uud) mets, puu.
wooden (uudn) puuſt, kange.
woody (uudi) metſa-, metsline
wool (uul) will.
woolly (uu'lli) willane.
word (uörd) ſõna.
work (uörk) töö; töötada.
world (uörld) maailm.
worm (uörm) uſs, tõuk.
worse (uörs) pahem.
worth (uörth) wäärtus.
worthy (uö'rdhi) wäärt, kallis.
wound(uund) haaw; haawata.
wreath (ridh) palmik.
wreck (rek) laewa-ruſu.
wretch (retſh) wilets.
write (rait) kirjutada.
writhe (raidh) keerutada.
writing (rai'ting) kirjutus.
wrong (rong) ülekohus.
wry (rai) kõwer.

X.

Xenia (ſi'niä) pidu-kingituſed.
xylography (ſailo'gräfi) puu-leike kunſt.

Y.

Yacht (jat) jahtlaew.
yankee (jä'nki) ameriklane.
yard (jard) küünar (36 toll).
yawn (joon) aigutada.
year (jir) aasta.
yellow (je'llo) kollane.
yeoman (jo'män) wabataht-
yesterday (je'stördе) eile. [lane.
yes (jes) jah.
yet (jet) aga, ometi, nüüd, weel.
yield (jiild) anda, kanda.
yoke (jook) ike.
you (ju) teie.
young (jang) noor.
your (juur) teie oma.
youth (juuth) noorus.

Z.

Zephyr (ſe'fir) läänetuul.
zink (ſink) tſink.
zone (ſoon) maawöö.

M. Neumann'i kirjastusel on ilmunud:

Inglise-Eesti Sõnaraamat.

Teine täiendatud trükk. Hind 300 marka.

Eesti-Inglise Sõnaraamat.

Hind 200 marka.

Tellimise aadress:

M. Neumann'i kirjastus,
Suur Roosikrantsi Nr. 2. Tallinnas.